

08.05.2012

Kokousaika 08.05.2012 16:15 - 17:30

Kokouspaikka Siltasaarenkatu 13, 2. krs., Tervik:n kokoushuone

Läsnä

Jäsenet

Malinen, Jouko	puheenjohtaja
Heistaro, Sami	
Kousa, Tuuli	
Kuuskoski, Eeva	läsnä 106 - 118 §:t, kello 16:20-17.30
Leppänen, Joonas	
Snäll, Riitta	
Tuominen, Hannu	
Inborr, Laila	varajäsen
Toijonen, Karita	varajäsen

Muut

Sumuvuori, Johanna	kaupunginhallituksen edustaja
Toivola, Matti	toimitusjohtaja
Auero, Merja	johtajahammaslääkäri vs.
Calonius, Helena	kehittämisjohtaja vs.
Heikkilä, Pertti	johtajalääkäri vs.
Lyytinen, Anna-Liisa	kotihoidon johtaja
Puustinen, Raija	terveysasemien johtaja vs.
Saarela, Tuula	johtajapsykiatri
Juutilainen-Saari, Jaana	viestintäpäällikkö
Moisander, Leena	hallintolakimies

08.05.2012

§	Asia	
102	Tja/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
103	Tja/2	Ilmoitusasiat
104	tja/3	Terveyslautakunnan 22.5.2012 pidettävän kokouksen alkamisajan muutos
105	Tja/3	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
106	Tja/4	Terveyskeskuksen toiminnan ja talouden ennuste 31.3.2012
107	Tja/5	Malmi-Marian päivystysyksikön eräiden sairaansijojen muutokset
108	Tja/6	Sairaansijojen vahvistaminen vuodelle 2012
109	Tja/7	Psykoterapiakuntoutuksen puitejärjestelyä koskevat tarjouspyyntöasiakirjat
110	Tja/8	Kotihoitopäällikön ero ja viran väliaikaisen hoitajan määrääminen
111	Tja/9	Terveyslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2011 arviointikertomuksesta
112	Tja/10	Terveyslautakunnan lausunto ehdotuksesta globaalin vastuun strategiaksi ja sen taustamuistiosta
113	Tja/11	Terveyslautakunnan lausunto aloitteesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamisesta
114	Tja/12	Terveyslautakunnan lausunto aloitteesta lähipalvelujen turvaamisesta organisaatiouudistuksen yhteydessä
115	Tja/13	Terveyslautakunnan lausunto Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta nro 12099
116	Tja/14	Terveyslautakunnan vastaus esitykseen Naulakallion koulun kouluterveydenhoitajan resursseista
117	Tja/15	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
118	Tja/16	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
119	Tja/17	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
120	Tja/18	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
121	Tja/19	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

08.05.2012

Tja/1

§ 102

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Terveyslautakunta päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Snällin ja Kousan tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneet todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Snällin (varalla Heistaro) ja Autti (varalla Koussa) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

§ 103 Ilmoitusasiat

Päätös

Terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi jäljempää ilmenevät ilmoitusasiat.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne merkitä tiedoksi jäljempää ilmenevät ilmoitusasiat.

Esittelijä

1. Kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 2.4.2012, 342 §: lähiöprojektin projektisuunnitelma kaudelle 2012- 2015 ja toimintakertomus 2011

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lähiöprojektin projektisuunnitelman 2012- 2015.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012- 2015 toiminnassaan huomioon lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä.

Samalla kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lähiöprojektin toimintakertomuksen vuodelta 2011.

Projektisuunnitelma löytyy kaupungin internet-sivuilta tästä linkistä:
http://www.hel.fi/static/public/hela/Kaupunginhallitus/Suomi/Paatos/2012/Halke_2012-04-02_Khs_13_Pk/CADF7DDC-EF6A-4F10-A22C-D35CD51942BA/Liite.pdf

Toimintakertomus löytyy kaupungin internet-sivuilta tästä linkistä:
http://www.hel.fi/static/public/hela/Kaupunginhallitus/Suomi/Paatos/2012/Halke_2012-04-02_Khs_13_Pk/65DE2092-32AF-467E-A0F2-79704EBBF2AC/Liite.pdf

2. Helsingin hallinto-oikeuden päätös 20.4.2012 Dnro 03247/11/6209

Potilas oli valittanut terveyslautakunnan päätöksestä 12.4.2011, 116 §, jolla terveyslautakunta hylkäsi potilaan muutosvaatimuksen, jolla potilas oli vaatinut hänelle määrätyn 33,80 euron suuruisen lääkärintodistusmaksun poistamista.

Hallinto-oikeus on hylännyt potilaan em. valituksen keskeisenä perustelunaan, että koska lääkärinlausunto on tehty ilmaisen matkakortin saamista varten eikä lääketieteellisesti perusteltua kuntoutusta varten, potilaalle on voitu määrätä maksu ko. lausunnon antamisesta.

3. Terveyslautakunnan päätösten ottovalvonta

Kaupunginhallitus päätti 23.4.2012 , ettei se ota terveyslautakunnan 17.4.2012 tekemiä, ja 30.4.2012, ettei se ota terveyslautakunnan 24.4.2012 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen.

4. Terveyskeskuksen viranhaltijoiden päätösten ottovalvonta

Toimitusjohtajan ja osastopäälliköiden sekä muiden viranhaltijoiden kaupungin kirjaamoon ja terveyskeskuksen asiakirjakeskukseen 2.5.2012 mennessä saapuneiden päätösten osalta ei ole ilmoitettu otto-oikeuden käyttämisestä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

08.05.2012

tja/3

§ 104

**Terveyslautakunnan 22.5.2012 pidettävän kokouksen alkamisajan
muutos**

Päätös

Terveyslautakunta päätti muuttaa 22.5.2012 pidettävän kokouksensa alkamaan aiemmin päätetyn kello 16.15 sijasta kello 17.15.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Toivola, Matti

08.05.2012

Tja/3

§ 105

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Terveyslautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

§ 106

Terveyskeskuksen toiminnan ja talouden ennuste 31.3.2012

HEL 2012-000202 T 02 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.3.2012 tilanteessa.

Käsittely

Merkittiin, että kokouksessa esittelijä korjasi esittelytekstissä olleet seuraavat virheet talousarvion sitovissa tavoitteissa:

- 1) Tavoitteen: keskimääräinen odotusaika Hus- terke (kaupunginsairaala) ennusteen erotus tavoitteeseen pitää olla - 2
- 2) Tavoitteen: odotusaika Terke (Psykiatria) sosiaalivirastoon, yli 6 kk jonottaneiden määrä ennusteen ero tavoitteeseen pitää olla - 30
- 3) Tavoitteen: hammashoitoa yli 6 kk jonottaneiden määrä tavoitteen pitää olla 0, ennusteen pitää olla 0 ja tavoitteen ja ennusteen eron pitää olla 0.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.3.2012 tilanteessa.

Esittelijä

Terveyskeskuksen ennusteaikataulun mukaan osastot laativat tulosbudjettiennusteensa kuukausittain. Talous- ja suunnittelukeskukselle toimitetaan ennusteet maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja lokakuun tilanteesta.

Nyt esitettävän ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta maaliskuun ja HUSin osalta lokakuun lopun tiedot. Ennusteen laadintaa ovat merkittävästi vaikeuttaneet ja sen luotettavuutta heikentävät uuden taloushallinnon tietojärjestelmän käyttöönoton ongelmat.

	TP 2011	TA 2012	31.3.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	75 134	78 263	77 263	-1 000	-1,3 %

Käyttömenot					
Terveyskeskus	601 995	603 911	622 148	-18 237	-3 %
HUS	473 426	475 706	494 800	-19 094	-4 %
Yhteensä	1 047 541	1 079 617	1 116 948	-37 331	-3,5 %

Terveyskeskuksen oma toiminta toteutuu hyvin lähelle budjetoitua, kun otetaan huomioon talousarviosta puuttuvat palkankorotusrahat. HUSin talousarvion arvioidaan ylittävän 19,1 milj. e. Omassa toiminnassa tuottoja arvioidaan kertyvän 1 milj. e (-1,3 %) budjetoitua vähemmän.

Oma toiminta

Osastokohtaiset budjettiennusteet ovat 31.3.2012 tilanteessa seuraavat (+=budjetin alitus, - = budjetin ylitys)

	31.3.
Osasto	1000 e
Terveysasemat	-3 230
Kotihoito	-3 748
Suun terveydenhuolto	-1 775
Kaupunginsairaala	-5 138
Psykiatria	-2 413
Hallinto- ja palvelukeskus	-1 854
Johto ja keskitetyt toiminnot	-68
Yhteensä	-18 237

Terveysasemat ennustaa budjetin toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 3,2 milj. e. Osaston vakanssimäärä oli 1252 ja täyttöaste 89 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Kotihoito ennustaa budjetin toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 3,7 milj. e. Osaston vakanssimäärä oli 1746 ja täyttöaste 91 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Suun terveydenhuolto ennustaa budjetin toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 1,8 milj. e. Osaston vakanssimäärä oli 723 ja täyttöaste 93 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Kaupunginsairaala ennustaa budjetin toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 5,1 milj. e. Osaston vakanssimäärä oli 1809 ja täyttöaste 88 %. Suoritteiden ennustetaan

toteutuvan suunnitellusti. Kaupunginsairaalan jonot muistipoliklinikoilla sekä neurologiassa ovat lisääntyneet ja ruuhkat kasvaneet päivystyksissä, mikä on lisännyt henkilöstön lisätyön tarvetta sekä vuokratyövoiman käyttöä.

Psykiatria pysyy budjetissa, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 2,4 milj. e. Osaston vakanssimäärä oli 908 ja täyttöaste 88 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Hallinto- ja palvelukeskuksen budjetin ennustetaan toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset 1,9 milj. e. Hallinto- ja palvelukeskuksen vakanssimäärä oli 909 ja täyttöaste 91 %. Johdon ja keskitettyjen toimintojen budjetin ennustetaan toteutuvan suunnitellusti, kun huomioidaan budjetista puuttuvat palkankorotukset.

HUS-kuntayhtymä

HUSin ennuste pohjautuu helmikuun lopun tilanteeseen. Kuntalaskutuksen ennustetaan toteutuvan 19,1 milj. e budjetoitua korkeampana, mistä 0,6 milj. e selittyy erityistarpeiden lasten yksikön perustamisella, jota varten ei ole kunnilta siirretty määrärahoja HUSille. Siirtoviivepäivien määrä on ollut alkuvuodesta viime vuotta korkeampi, tilanteen arvioidaan paranevan loppuvuotta kohden.

Helsingiläisten elektiivisten läheteiden määrä on kasvanut 5,8 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Läheteiden määrän muutos ei luonnollisesikaan suoraan heijastu kuntalaskutuksen määrään, vaan oleellista on, minkälaisista läheteistä lisäyksessä on kyse. Hoitotakuun tilanteen osalta helsingiläisten tilanne on pysynyt hyvänä; yli kuusi kuukautta jonottaneita oli maaliskuun lopussa ainoastaan 57 henkilöä.

HUSin nykyinen ennustetaso merkitsee, että ilman merkittäviä toimenpiteitä ei budjetissa tulla pysymään kuluvana vuonna.

Hoitoketjut

MITTARI	Tammi	Helmi	Maalis
AKUUTTIYKSIKÖIHIN TARJOTUT POTILAAT			
Haartmanin ja Malmin päivystyspoliklinikalta	335	302	308
Haartmanin ja Malmin päivystyksen vuodeosastoilta	99	125	140
HUS- vuodeosastoilta	321	323	278
Muualta	86	50	48
Yhteensä	841	800	774
1. CASE MANAGERIT			

Kotiin ohjatut	15	35	22
Muihin paikkoihin ohjatut	86	98	106
2. AKUUTTIYKSIKÖT			
Päättäneet hoitojaksot	393	401	461
Kotiutusprosentti	74,8	72,4	72,2
Jatkokuntoutukseen siirtyneet	22	38	32
3. SUURSUON SAIRAALA			
Päättäneet hoitojaksot	66	60	80
4. JATKOKUNT. SOSVIR			
Päättäneet hoitojaksot	81	90	81
5. SAS-PROSESSIN JONOT (ilman psykiatriaa)			
Jonoon otetut vanhukset	90	70	74
Paikan saaneet vanhukset	130	101	82
Jonoon otetut alle 65-vuotiaat	12	9	7
Paikan saaneet alle 65-vuotiaat	5	10	4
6. SAS-prosessin jonot psykiatriassa			
Jonoon otetut	5	13	6
Sijoittuneet	2	4	3
7. ODOTUSAIKA AKUUTTIYKSIKÖISTÄ (vrk)			
Laitoshoitoon	136	99	79
Palveluasumiseen	194	181	167
näistä yli 65 v	153	146	140
näistä alle 65 v	264	259	235
Odotusaika psykiatriaosaston sairaalatoiminnasta (vrk)	353	286	309
8. KOTONA ODOTTAVAT			
Yli tavoiteajan SAS-jonoon jääneet	7	10	10
9. PÄIVYSTYKSEN RUUHKAT			
Pitkittyneet ruuhkatilanteet	19	24	15
10. HUS-YLIKÄYTTÖPÄIVÄT / KK			
Yli neljän päivän siirtoviivepäiviä	1224	1332	871
Keskimääräinen siirtoviive	6,8	7,1	6,8

HUSista potilaita on kotiutettu keskimääräistä vähemmän. Tätä selittävät hoitokoordinaattoreiden sairauslomat. Alle 65-vuotiaiden SAS-tasapaino on huolestuttava, koska jonoon on otettu lähes 50 % enemmän kuin potilaita on sijoittunut. Vanhusten SAS-jonoon on otettu keskimääräistä vähemmän vanhuksia. Osittain tähän vaikuttavat SAS-työparityöskentelyssä tapahtuneet muutokset, joiden myötä SAS-käsittelyyn on syntynyt viivettä. Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon paikkoja on ollut tarjolla aiempaa enemmän, kun uusia palveluasumispaikkoja on tammi-helmikuussa avattu. Silti jonot ovat pitkät. Päivystyspoliklinikoilla on ollut ruuhkaista. HUS- siirtoviiveitä on syntynyt selvästi enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna ja enemmän kuin koskaan koko hoitoketjun raportoinnin aikana. Tilanne

on seurausta päivystyspoliklinikoiden ruuhkista, joiden myötä kaupunginsairaalan vastaanottokyky on heikentynyt. HUSista ei ole tullut potilaita aiempaa enemmän.

Tilannetta pyritään korjaamaan sillä, että hoitokoordinaattoreiden työpanos palaa normaalitasolle, HUS on maaliskuun alusta hankkinut lisää kuntoutuspaikkoja ostopalveluna, minkä lisäksi sosiaalivirasto on avannut 30-paikkaisen palveluasumisyksikön alle 65-vuotiaille, mihin sijoittuu jonottajia sairaaloista vapauttaen paikkoja akuuttikuntoutustoimintaan.

Henkilökuntatilanne

Terveyskeskuksen henkilöstömäärän kehitys kuukausittain vuosina 2011 - 2012 on esitetty alla olevassa taulukossa:

Henkilökuntamäärä	2011	2012	Muutos
	kpl	kpl	kpl
Tammi	8 205	8 343	+138
Helmi	8 206	8 360	+ 154
Maalis	8 262	8 398	+ 136
Huhti	8 288		
Touko	8 428		
Kesä	9 353		
Heinä	9 415		
Elo	8 862		
Syys	8 453		
Loka	8 361		
Marras	8 362		
Joulu	8 430		

Osastokohtaisesti henkilöstömäärä on kehittynyt seuraavasti:

Osasto	3/2011	3/2012	Ero
Johto ja keskitetty toiminta	16	13	-3
Hallinto- ja palvelukeskus	1 000	973	-27
Terveysasemat	1 432	1 483	51
Kotihoito	1 944	1 935	-7
Suun terveydenhuolto	716	774	59
Kaupunginsairaala	2 090	2 140	50
Psykiatria	1 044	1 080	36
Yhteensä	8 262	8 398	136

Suhteellisesti suurin muutos on suun terveydenhuollossa, mikä selittyy PKS- suun erikoishoidon vakanssien täyttöasteen noususta vuoteen 2011 verrattuna sekä eräistä hammaslääkärivakanssien

määräaikaisesta muutoksista useammaksi hammashoitajien vakansseiksi

Sijaisten käyttö ja vuokratyövoima

Sijaisten käytön ja vuokratyövoiman yhteenlaskettu toteuma oli 0,8 % vuoden 2011 vastaavan ajankohdan toteumaa korkeampi.

Palvelut

Terveyskeskuksen talousarvion suoritettavien ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

(1000 kpl)	TA 2012	Enn 31.3.	Ero TA
Terveyskeskustoiminta:			
Terveysneuvonta	300	300	0
Lääkärin vastaanottokäynti	700	700	0
Tervedenhoitajan ja sh. vastaanotto	580	580	0
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	220	220	0
Kotihoito	2 170	2 170	0
Suun terveydenhuolto (oma + osto)	475	475	0
Pkl- vastaanotto	61	61	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka	36	36	0
Terveyskeskuspäivystys (aik, lapset)	152	152	0
Akuuttihoitopäivät	413	413	0
Psykiatrian avohoitokäynnit	200	200	0
Psykiatrian vuodeosastopäivä	93	93	0
Psykiatrian avohoitopäivä	70	70	0
HUS- kuntayhtymä			
DGR- tuotteet	203	203	0
Käynnit	491	491	0

Edellisvuoteen verrattuna palvelumäärät ovat kehittyneet seuraavasti:

(1000 kpl)	3/2011	3/2012	Ero %
Terveysasemat			
Lääkärin vastaanottokäynnit	119	122	3,0 %
Lääkärin käyntiä korvaavat puhelut	52	57	8,2 %
Hoitajan vo- käynnit	139	127	-8,8 %
Terveysneuvontakäynnit	63	73	16,0 %
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	59	61	3,9 %
Lasten tk- päivystys	7	7	3,8 %
Kotihoito			
Kotihoitokäynnit	525	585	11,4 %
Suun terveydenhuolto			
Käynnit	122	126	3,4 %
oma	99	102	3,1 %
osto	23	25	5,0 %

Kaupunginsairaala			
Terveyskeskuspäivystys	24	25	0,8 %
Sisätautien poliklinikka	9	10	8,3 %
Pkl- päivystys	9	9	6,5, %
Akuuttihoitopäivät yhteensä	106	104	-2,2 %
Psykiatria			
Vuodeosastohoito (hvp)	26	24	-7,6 %
Psykiatrian avohoitopäivät (hvp)	16	16	-2,4 %
Psykiatrian avohoito (käynti)	53	52	-2,1 %

Hoitajan vastaanottokäyntien ja terveysneuvonnan käyntien määrät eivät ole vertailukelpoisia hoitopuheluiden erilaisen käsittelytavan vuoksi. Kotihoidon suoritemäärä on kasvanut selvästi edellisvuoteen nähden. Psykiatrian vuodeosastohoidon hoitopäivien määrässä näkyy yhden osaston vähenemä edellisvuoteen nähden.

Investoinnit

Terveyskeskuksen irtaimen omaisuuden ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2012	Ylitysoikeudet	Ennuste 31.3.	Ero TA 2012
ATK-hankinnat	5 000	0	5 000	0
Muut hankinnat	4 800	530	5 330	0
Irtain omaisuus yhteensä	9 800	530	10 330	0

Muun irtaimen omaisuuden osalta ylitysoikeus koostuu vuodelta 2011 siirtyneisiin hankintoihin, joita varten kaupunginhallitus on myöntänyt ylitysoikeuden.

Sitovat laatutavoitteet

Terveyskeskuksen talousarvioon sisältyvät seuraavat sitovat laatutavoitteet:

Sitovat tavoitteet	TA 2012	Enn. 31.3.	Ero TA
Terveyskeskus			
Keskimääräinen odotusaika Husterke (kaupunginsairaala)	2,0	4,0	-1
Odotusaika Terke (Psykiatria) Sosiaalivirastoon, yli 6 kk jonottaneiden määrä	0	30	0
Hammashoitoa yli 6 kk jonottaneiden määrä	6	6	0
Sijaiskäytön ja varahenkilökustannusten muutos	-2 %	0 %	+2 %
Kotihoidossa olevien yli 75-	13 %	13 %	0

vuotiaiden suhteellinen osuus yli 75- vuotiaista, %			
--	--	--	--

Sitovien laatutavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti hammashuollon hoitoon pääsyn sekä kotihoidon peittävyden osalta. Kotihoidon peittävyystavoitteen toteuma on tällä hetkellä lievästi alle suunnitelluin tason, mutta sen arvioidaan saavuttavan budjetoidun tason vuoden loppuun mennessä. Keskimääräisen odotusajan HUSista terkeen (kaupunginsairaala) arvioidaan ylittävän suunnitellun tason (2 päivää), kuten myös terveyskeskuksen psykiatriasta palveluasumiseen yli 6 kk jonottaneiden lukumäärän (tavoite 0 henkilöä). Sijaiskäytön ja varahenkilökustannusten muutoksen arvioidaan jäävän tavoitteesta, joka oli -2 % vuoden 2011 toteutuneeseen tasoon.

Toimitusjohtajan kannanotot

Terveyskeskuksen oma toiminta on nyt laaditun ennusteen mukaan toteutumassa budjetin mukaisena, kun huomioidaan budjetista puuttuvat keskitetyt palkankorotusrahat. Tämä merkitsee, ettei erillisiin supistamistoimiin ole aihetta.

Terveyskeskuksen henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 7.5.2012 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla lautakunnalle maanantaina.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

§ 107

Malmi-Marian päivystysyksikön eräiden sairaansijojen muutokset

HEL 2012-006577 T 06 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti muuttaa Malmin päivystysyksikön viisi seurantapaikkaa 1.6.2012 lukien viideksi päivystysosaston sairaansijaksi.

Samalla terveyslautakunta päätti siirtää Malmin päivystysyksikön vuodeosaston kaksi sairaansijaa 1.6.2012 lukien sisätautien poliklinikan tiloihin ja LYHSIS-toiminnassa käytettäviksi, jolloin tämän ja edellä päätetyn lisäyksen jälkeen päivystysyksikön sairaansijamäärä on 87.

Käsittely

Merkittiin, että kokouksessa esittelijä korjasi esittelyään poistamalla virheellisenä esittelytekstin neljännessä kappaleesta sen kaksi viimeistä virkettä, jotka kuuluivat: " Helsingin kaupungilta jäi saamatta Marian päivystyspoliklinikan hoitopäivämaksuja n. 130 000 euroa. Jos mukaan lasketaan vielä Haartmanin päivystyksen oletetut vuoden 2011 yli 15h-hoitopäivät (n. 2400 hoitopäivää), niin menetetyt asiakasmaksut nousevat jo yli 200 000 euroon."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Eeva Ketola, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
eeva.ketola(a)hel.fi

Otteet

Ote

Malmin päivystysyksikkö

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen muuttaa Malmin päivystysyksikön viisi seurantapaikkaa 1.6.2012 lukien viideksi päivystysosaston sairaansijaksi.

Samalla terveyslautakunta päättäneen siirtää Malmin päivystysyksikön vuodeosaston kaksi sairaansijaa 1.6.2012 lukien sisätautien poliklinikan tiloihin ja LYHSIS-toiminnassa käytettäviksi, jolloin tämän ja

edellä päätetyn lisäyksen jälkeen päivystysyksikön sairaansijamäärä on 87.

Esittelijä

Malmin päivystysyksikön (Marian sairaala) päivystyspoliklinikan viiden seurantapaikan muuttaminen päivystysosastopaikoiksi

Malmin päivystysyksikkö tuottaa perustason sisätautien päivystyksen, perustason kirurgian päivystyksen (entinen pientrauma) ja iltaisin ja viikonloppuisin aikuisten terveyskeskuspäivystyksen ensisijaisesti Helsingin itäisen, koillisen, kaakon ja pohjoisen piirin väestölle. Malmin päivystysyksikössä on päivystyspoliklinikan lisäksi neljä vuodeosastoa, joista yksi on valvontaosasto. Yhteensä lautakunnan vahvistamia sairaansijoja on 84, joista kaksi osastolla M4 on päiväosastokäytössä (LYHSIS). Erona Helsingin kaupungin toiseen päivystävään sairaalaan, Haartmanin sairaalaan, Malmin päivystysyksiköstä puuttuu varsinainen päivystysosasto. Mariaan muuton yhteydessä valvontaosaston yhteyteen nimettiin 5 päivystysosastopaikkaa johtuen osastojen tilateknisistä syistä. Kokonaissairaaansijamäärä pysyi kuitenkin tuolloin ennallaan. Päivystysosaston perustamiseksi on olemassa selvä tarve. Vuonna 2014 valmistuvassa uudessa Malmin päivystyksessä asia on huomioitu.

Päivystysosasto (POS) tukee päivystyspoliklinikan toimintaa. POS - osastolle ohjataan potilaat, joiden poliklinikkakäynti pitkittyy kun potilas tarvitsee vielä seurantaa ja mahdollisesti lisätutkimuksia tai odottaa jatkohoitopaikkaa vuodeosastolle. Vuoteen 2011 asti käytäntönä oli, että käynnin pitkittyessä, kirjattiin potilas päivystyspoliklinikalla ns. yli 15h-hoitajaksolle ”virtuaaliosastolle”. Vuonna 2010 kaikista Malmin päivystyspoliklinikan käynneistä noin 20 % kirjaantui yli 15h -hoitajaksolle. Nämä potilaat olivat tyypillisiä päivystysosaston potilaita. Vuonna 2010, kun Kaupunginsairaala päätti Clinisoft toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotosta päivystyksissä, luovuttiin yli 15h- hoitajaksojen kirjaamisesta.

Malmin päivystysyksikössä oli

- vuonna 2009 yli 15h hoitopäiviä oli 2868 (10%) kaikista hoitopäivistä (29 556)
- vuonna 2010 yli 15 h hoitopäiviä oli 3773 (12%) kaikista hoitopäivistä (31 356)
- vuonna 2011 hoitopäiviä yhteensä 28 364 (yli 15h hoitopäiviä ei enää kirjattu, mikä näkyy suoritteiden vähenemisenä)

Vuoden 2010 yli 15h tilastotietoa pohjana käyttäen voidaan laskea, että Malmi/Marian päivystyksessä olisi vuonna 2011 muodostunut noin 3800 yli 15h-potilaiden hoitopäivää. Nyt nämä ovat tilastoituneet

pelkästään päivystyskäyntinä. Helsingin kaupungilta jäi saamatta Marian päivystyspoliklinikan hoitopäivämaksuja n. 130 000 euroa. Jos mukaan lasketaan vielä Haartmanin päivystyksen oletetut vuoden 2011 yli 15h-hoitopäivät (n. 2400 hoitopäivää), niin menetetyt asiakasmaksut nousevat jo yli 200 000 euroon.

Vuonna 2011 päivystysten ruuhkat ovat lisääntyneet ja vuodeosastolle jatkohoitoon pääsy on hidastunut. Mitä ruuhkaisempia päivystykset ovat ja jatkohoitopaikat täynnä, sitä enemmän muodostuu näitä pitkittyneitä yli 15h kestäviä päivystyskäyntejä ja yli vuorokauden päivystyksissä olleiden määrä kasvaa. Todennäköisesti hoitajaksojen lukumäärä vuonna 2011 olisi kasvanut vuoteen 2010 nähden, kuten se oli kasvanut edellisenäkin vuonna.

Tilastoitumattomilta hoitajaksilta ei kerry hoitopäiviä, henkilökunnan tekemä työ ei tule näkyväksi, tilastot eivät ole luotettavia ja vertailukelpoisia ja hoitopäivän hinta nousee.

Esitetään Malmin päivystyspoliklinikan kahden huoneen (yhteensä 5 seurantapaikkaa) muuttamista päivystysosastokäyttöön. Kyseiset huoneet sijaitsevat päivystyspoliklinikan rauhallisemman käytävän päädyssä jonne on nykyisinkin pyritty sijoittamaan jatkohoitoa odottavat vanhukset.

Esitetyllä muutoksella ei saada ongelmaa (päivystyksen ruuhkautuminen, pitkittynyt hoito päivystyksessä) korjattua, mutta saadaan näkyväksi ainakin osa päivystyspoliklinikalla tuotetuista hoitajaksista. Päivystyspoliklinikan kokonaisuuspaikkatilanteeseen muutos ei käytännössä vaikuttaisi koska nämä 5 paikkaa ovat aina täynnä. Järjestely ei vaadi lisäresurssia.

Malmin päivystysyksikön vuodeosaston kahden sairaansijan siirtäminen sisätautien poliklinikan tiloihin LYHSIS-käyttöön

LYHSIS -toiminnalla tarkoitetaan polikliinista sisätautipotilaiden hoitoa ja seurantaa. LYHSIS -toiminnassa potilas tulee aamulla sairaalaan ja pääsee myöhemmin iltapäivällä toimenpiteen ja anestesian jälkeisen seurannan jälkeen kotiin. LYHSIS -toiminnalle näyttäisi tulevaisuudessa olevan kasvavaa tarvetta ja se on samalla järkevä ja asiakasystävällinen tapa toteuttaa palveluita. Uuteen Malmin päivystyssairaalaan on suunniteltu LYHSIS- toimintaa.

LYHSIS -toimintamallin mukaan Malmi/Marian päivystysyksikössä toteutetaan pohjoisen, koillisen, kaakon ja itäisen alueen elektiiiviset rytminsiirrot (CV), 300 kpl vuodessa, ja maksabiopsioita, keskimäärin 15-20 kpl vuodessa. Niitä varten on osastolla M4 ollut kaksi virtuaalista vuodepaikkaa, jotka todellisuudessa ovat toiminnallisesti sisätautipoliklinikalla. Tähän toimintaan on ollut sidottuna yksi virka-

aikainen sairaanhoitajan vakanssi. Kaksi LYHSIS -toimintaan varattua potilaspaikkaa näkyvät osaston M4 paikkaluvussa, vaikka nämä paikat eivät kuitenkaan ole muiden potilaiden käytössä olevia vuodepaikkoja. Ehdotetaan, että nämä kaksi LYHSIS toimintaa varten varattua vuodepaikkaa poistetaan osaston M4 vahvuudesta ja toiminta siirretään sisätautien poliklinikan tiloissa tapahtuvaksi ns. LYHSIS -toiminnaksi.

Kaupunginsairaalan maksabiopsiat on päätetty keskittää Malmi/Marian sisätautipoliklinikalle. Aiemmin osa kaupunginsairaalan sisätautipoliklinikoiden ohjelmoimista maksabiopisoista toteutettiin HUS:ssa. Malmin päivystysyksikössä on tehty maksabiopsioita jo useamman vuoden ajan. Hoitoprosessi on hiottu gastroenterologien ja radiologien kanssa yhdessä toimivaksi ja turvalliseksi. Muissa Kaupunginsairaalan yksiköissä maksabiopsioita ei ole tehty. Keskittämisen myötä maksabiopsioita tehdään Malmi/Mariassa arviolta noin 35 kpl vuodessa.

On järkevää ja asiakaslähtöistä keskittää maksabiopsiat. Uusi toimintamalli on suunniteltu otettavan käyttöön ilman lisäresursseja. ½-1v seuranta-ajan jälkeen arvioidaan onko tarvetta tasoittaa resursseja eri poliklinikoiden välillä. Maksabiopsioiden keskittäminen Malmille on päätetty Kaupunginsairaalan johtoryhmässä 28.3.12.

Esitetään osaston M4 kahden sairaansijan poistamista osaston sairaansijavahvuudesta, jolloin sairaansijamäärä olisi 20.

Terveyskeskuksen henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 7.5.2012 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan lautakunnalle sähköpostilla maanantaina.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Eeva Ketola, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
eeva.ketola(a)hel.fi

Otteet

Ote
Malmin päivystysyksikkö

Tiedoksi

Kaupunginsairaala

08.05.2012

Tja/6

§ 108

Sairaansijojen vahvistaminen vuodelle 2012

HEL 2012-006724 T 06 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti vahvistaa terveyskeskuksen sairaansijat vuodelle 2012 seuraavasti:

- Kaupunginsairaala 1125 sairaansijaa, joista kotisairaalat 93 paikkaa,
- Psykiatria 290 sairaansijaa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen vahvistaa terveyskeskuksen sairaansijat vuodelle 2012 seuraavasti:

- Kaupunginsairaala 1125 sairaansijaa, joista kotisairaalat 93 paikkaa,
- Psykiatria 290 sairaansijaa.

Esittelijä

Vuoden 2011 sairaansijat ovat olleet seuraavat:

- Kaupunginsairaala 1122 sairaansijaa, joista kotisairaalat 93 paikkaa,
- Psykiatria 308 sairaansijaa.

Esitys vuoden 2012 sairaansijoiksi

Esitys sairaansijamääräksi perustuu terveyslautakunnan hyväksymiin vuoden 2012 talousarvioon, strategiasuunnitelmaan vuosille 2012 – 2014 ja näiden pohjalta laadittuihin osastojen toimintasuunnitelmiin vuodeksi 2012. Esityksessä on otettu huomioon Malmin päivystysyksikön sairaansijoja koskevat, tämän kokouksen edellisessä asiakohdassa esitetyt muutokset.

Kaupunginsairaala

Toiminta sijoittuu Malmin sairaalakiinteistöön 125 ss., Herttoniemen sairaalaan 150 ss. ja Laakson sairaalaan 231 ss. Kuntoutusyksikön vuodeosastot sijaitsevat Laakson sairaalassa (131 ss.) ja Suursuolla (190 ss).

Malmin sairaalan päivystysyksikkö (87 ss.), joka toimii Malmin sairaalan peruskorjauksen ajan Marian sairaalakiinteistössä vuoteen 2014, palvelee itäisen, kaakkoisen, koillisen ja pohjoisen alueen (= itäisen vastuualueen) potilaita. Haartmanin sairaalan päivystysyksikkö (118 ss) palvelee keskisen, eteläisen ja läntisen alueen (=läntinen vastuualue) potilaita. Haartmanin sairaalan sairaansijamäärä säilyy ennallaan.

Kotisairaaloitten sairaansijamäärä on 93 paikkaa. Kotisairaalat toimivat Laakson (53 ss.), Malmin (20 ss.) ja Herttoniemen (20 ss.) sairaaloissa. Laakson kotisairaala sijaitsee fyysisesti Kivelän (16ss), Koskelan (17ss.) ja Laakson (20ss) sairaalakiinteistöissä.

Edellä olevan perusteella kaupunginsairaalan sairaansijojen kokonaismääräksi esitetään yhteensä 1125 sairaansijaa, joka sisältää kotisairaaloitten 93 paikkaa. Tämä on kolme sairaansijaa enemmän kuin vuonna 2011. Tämä kolmen paikan lisäys johtuu siitä, että 8.5.2012 terveyslautakunnalle esitetään Malmi/Mariassa vähennettäväksi osastolta M4 kaksi paikkaa ja perustettavaksi päivystyspoliklinikalle viiden sairaansijan päivystysosasto

Psykiatria

Psykiatriaosastoon esitetään 290 sairaansijaa. Luku sisältää mielialahäiriökeskuksen 17 osastopaikkaa. Psykiatriaosaston sairaansijoja on 18 vähemmän kuin vuonna 2011. Sairaansijavähennykset johtuvat yhden vuodeosaston muuttamisesta erityishoidon osastoksi ja psykiatrista avohoitoa tukevan psykoosikeskuksen toiminnan aloittamisesta, johon tarvittavat voimavarat saatiin lopettamalla yhden vuodeosaston toiminta. Terveyslautakunta on hyväksynyt em. sairaansijavähennykset päätöksillään 25.10.2011, 268 § ja 24.1.2012, 9 §.

Sairaansijat yhteensä

Sairaansijojen yhteismääräksi vuodelle 2012 esitetään edellä olevan perusteella yhteensä 1332 sairaansijaa, kotisairaaloitten mukaan luettuna 1415 sairaansijaa, mikä on 15 sairaansijaa vähemmän kuin vuonna 2011.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

08.05.2012

Tja/6

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 109

Psykoterapiakuntoutuksen puitejärjestelyä koskevat tarjouspyyntöasiakirjat

HEL 2012-002242 T 02 08 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti hyväksyä psykoterapiakuntoutuksen hankintaa koskevan tarjouspyynnön ja oikeuttaa terveystieteiden tutkimuskeskuksen tekemään siihen välttämättömiä vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Erja Snellman, hankintapäällikkö, puhelin: 310 74402
erja.snellman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Palvelukuvaus
- 3 Sopimusluonnos
- 4 Hintaliite
- 5 Vähimmäisvaatimukset ja vertailuperusteet
- 6 Tarjottavan terapeutin tiedot
- 7 Kielitaidon osoittaminen

Otteet

Ote

Hankintapäällikkö
Palvelupäällikkö
Yliääkäri

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen hyväksyä psykoterapiakuntoutuksen hankintaa koskevan tarjouspyynnön ja oikeuttaa terveystieteiden tutkimuskeskuksen tekemään siihen välttämättömiä vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

Tarjouspyyntöasiakirjat on valmisteltu hankintakeskuksen kanssa, ja oikeuspalvelujen edustaja on antanut niistä lausuntonsa. Esitys tarjouspyyntöasiakirjoista on esityslistan liitteenä. Hankinta-asetuksen (614/2007) 6 §:n mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen nettiportaaliin.

www.hankintailmoitukset.fi, joten tarjouspyyntöasiakirjoja ei julkaista internetissä.

Palvelun sisältö

Terveyskeskuksen tulee kansanterveyslain 14 § 3 momentin mukaisesti huolehtia sairaanhoitoon kuuluvan lääkinällisen kuntoutuksen järjestämisestä siltä osin kuin sitä ei ole säädetty kansaneläkelaitoksen tehtäväksi. Lääkinällisestä kuntoutuksesta annetun asetuksen (1015/1991) mukaisesti lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluu mm. psykoterapia. Asetuksen 3 § mukaisesti lääkinällisellä kuntoutuksella pyritään parantamaan ja ylläpitämään kuntoutujan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä edistämään ja tukemaan hänen elämäntilanteensa hallintaa ja itsenäistä suoriutumistaan päivittäisissä toiminnoissa.

Psykoterapiasta on useita eri suuntauksia ja muotoja, jotka soveltuvat eri tilanteissa käytettäviksi. On myös tärkeää, että potilas voi itse valita psykoterapeuttinsa. Näin ollen ei olisi tarkoituksenmukaista eikä mahdollistakaan tuottaa psykoterapiaa pelkästään omana toimintana.

Psykoterapian ostopalvelut on kilpailutettu vuodesta 2005 alkaen. Nykyisten sopimusten voimassaolo päättyy 31.12.2012

Hankinnan sitoumukseton arvo on n. 500.000 euroa/v (alv 0). Tarjouspyynnössä todetaan, että Helsingin kaupunki ei sitoudu mihinkään hankintamääriin.

Kun Helsingin kaupungin terveystakeskuksen psykiatriaosaston lääkäri toteaa psykiatriaosaston hoidossa olevalla potilaalla sellaisen psykoterapiatarpeen, jota ei ole mahdollista hoitaa kaupungin omana työnä, voidaan psykoterapia toteuttaa ostopalveluna.

Hankinta sisältää seuraavilla psykoterapiasuuntauksilla toteutettavia psykoterapioita:

- Psykodynaaminen yksilöterapia
- Kognitiivinen yksilöterapia
- Kognitiivis-analyttinen yksilöterapia
- Ratkaisukeskeinen yksilöterapia
- Muu psykoterapia (kriisi-, trauma-, keho-, ym)
- Taideterapia, yksilö
- Pari- ja/tai perhepsykoterapia
- Ryhmäpsykoterapia
- Taideterapia, ryhmä

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat vaatimukset

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-52430
Alvno
FI02012566

Tarjouspyynnössä määritellään tarjoajan soveltuvuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Tavanomaisten rahoituksellista ja taloudellista asemaa koskevien vaatimusten lisäksi tarjoajien edellytetään täyttävän tarjouspyyntöasiakirjoissa esitetyt teknisen suorituskyvyn ja ammatillisen pätevyyden vaatimukset.

Tarjousten vertailu ja palveluntuottajien valinta

Tarjousvertailuun otetaan ne tarjoukset, jotka täyttävät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Hankittavan palvelun vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellista edullisuutta verrataan tarjoushinnan ja laadun perusteella. Hinnan painoarvo on 70 % ja laadun 30 %. Laatua vertaillaan psykoterapeutin koulutuksella.

Sopimuskumppanien valinta tehdään jokaisen psykoterapeutin kohdalla erikseen eri psykoterapiasuuntauksille ja psykoterapiamuodoille. Valittavien sopimuskumppanien määrä jokaisessa psykoterapiasuuntauksen ja psykoterapiamuodon yhdistelmässä on 20 - 120 terveyskeskuksen arvioiman tarpeen mukaan. Määrä sisältää 6 %, kuitenkin vähintään kaksi ruotsinkielistä palvelua antavaa psykoterapeuttia. Valituista psykoterapeuteista kootaan psykiatriaosaston käyttöön lista, jossa mainitaan terapeutin kouluttautumissuuntaus, yhteystiedot ja se kieli, millä terapiaa annetaan. Potilas valitsee itse psykoterapeutin listan palveluntuottajista.

Sopimuskausi ja muut ehdot

Sopimuskausi on neljä (4) vuotta sopimuksen allekirjoittamisesta lukien ja se on suunniteltu alkavaksi 1.1.2013. Sopimusta voidaan jatkaa varsinaisen sopimuskauden jälkeen kahdella (2) optiovuodella

Sopimuksen siirtämistä ja muuttamista koskevaan kohtaan 19 on kirjattu, että Helsingin kaupungin terveyskeskus ja sosiaalivirasto tulevat yhdistymään vuonna 2013. Uudesta virastosta tulee ilman erillistä ilmoitusta sopimuksen osapuoli. Tässä yhteydessä sopimuksen yhteystiedot ja yhteyshenkilö tulevat muuttamaan. Uuden viraston syntymisellä ei ole muuta vaikutusta sopimuksen sisältöön.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Erja Snellman, hankintapäällikkö, puhelin: 310 74402
erja.snellman(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-52430
Alvno
FI02012566

08.05.2012

Tja/7

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Palvelukuvaus
- 3 Sopimusluonnos
- 4 Hintaliite
- 5 Vähimmäisvaatimukset ja vertailuperusteet
- 6 Tarjottavan terapeutin tiedot
- 7 Kielitaidon osoittaminen

Otteet

Ote

Hankintapäällikkö
Palvelupäällikkö
Yliääkäri

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Tiedoksi

Yliääkäri
Hankintapäällikkö
Palvelupäällikkö

§ 110

Kotihoitopäällikön ero ja viran väliaikaisen hoitajan määrääminen

HEL 2012-006622 T 01 01 04 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti myöntää ***** eron kotihoito-osaston eteläisen kotihoitoyksikön kotihoitopäällikön virasta (vakanssinumero 028289) 21.5.2012 lukien.

Lisäksi terveyslautakunta päätti määrätä kotihoidon ohjaaja ***** vapautettuna omasta virastaan hoitamaan kotihoito-osaston eteläisen kotihoitoyksikön kotihoitopäällikön avointa virkaa aikana 21.5.-31.12.2012, tehtäväkohtaisena palkkanaan 3912,70 euroa/kk ehdolla, että viran määräaikaiseen täyttämiseen saadaan kaupunginjohtajan täyttölupa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Ellen Siltala, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 42326
ellen.siltala(a)hel.fi
Anna-Liisa Lyytinen, kotihoidon johtaja, puhelin: 310 42660
annaliisa.lyytinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
terveyslautakunta

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen myöntää ***** eron kotihoito-osaston eteläisen kotihoitoyksikön kotihoitopäällikön virasta (vakanssinumero 028289) 21.5.2012 lukien.

Lisäksi terveyslautakunta päättäneen määrätä kotihoidon ohjaaja ***** vapautettuna omasta virastaan hoitamaan kotihoito-osaston eteläisen kotihoitoyksikön kotihoitopäällikön avointa virkaa aikana 21.5.-31.12.2012, tehtäväkohtaisena palkkanaan 3912,70 euroa/kk ehdolla, että viran määräaikaiseen täyttämiseen saadaan kaupunginjohtajan täyttölupa.

Esittelijä

Kotihoito-osasto jakautui 1.1.2012 lukien seitsemään kotihoitoyksikköön, joita johtaa kotihoitopäällikkö. Kotihoito-osaston eteläisen kotihoitoyksikön kotihoitopäällikkö ***** on hakenut eroa kotihoitopäällikön virastaan 21.5.2012 lukien siirtyäkseen toisiin tehtäviin Helsingin kaupungin ulkopuolelle.

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisestä on päätetty 1.1.2013 lukien. Organisaatiomuutostilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista täyttää avoimena olevaa virkaa pysyvästi.

Sairaanhoitaja ***** on ollut Helsingin kaupungin palveluksessa yhteensä yli 20 vuotta. Kotihoidon ohjaajan tehtävää hän on hoitanut 1.1.2005 – 30.11.2008, josta ajasta kotihoito-osaston suunnittelijan projektitehtävässä 1.9.- 30.11.2008. Hän siirtyi välillä yksityissektorille, mutta palasi 20.4.2009 kaupungin palvelukseen ensin sosiaaliviraston puolelle, josta siirtyi 28.9.2009 kotihoitoon sairaanhoitajan tehtäviin. Kotihoidon ohjaajan virkaan hänet valittiin 18.2.2010.

Kotihoitopäällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinnollisista ja johtamistehtävistä. Lisäksi eteläisen kotihoitoyksikön päällikön virassa edellytetään suomen kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa ja hyvää ruotsin kielen taitoa osoitettuna suuressa kielitutkinnossa kaikilta osa-alueita suoritettulla arvosanalla 5.

***** ei täytä viran kelpoisuusehtoja. Hänellä on kuitenkin kokemuksen tuoma vahva kotihoidon eri osa-alueiden osaaminen ja hän on menestyksekkäästi ja sitoutuneesti hoitanut kotihoidon ohjaajan tehtävät. Hän on päivittänyt osaamistaan suorittamalla sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinnon vuonna 2011 ja opiskelee parhaillaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suuntautumisalana sosiaali- ja terveydenalan kehittäminen ja johtaminen.

Kunnallisen viranhaltijalain 4§:n mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Ellen Siltala, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 42326
ellen.siltala(a)hel.fi
Anna-Liisa Lyytinen, kotihoidon johtaja, puhelin: 310 42660
annaliisa.lyytinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-52430
Alvno
FI02012566

08.05.2012

Tja/8

Asianomaiset

Oikaisuvaatimusohje,
terveyslautakunta

Tiedoksi

Kotihoito-osasto
Henkilöstösuunnittelija
Talpan palkanlaskenta

§ 111

Terveyslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2011 arviointikertomuksesta

HEL 2012-005554 T 00 03 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdista 1.6; 4.1.7: 4.3.1; 4.6.1 ja 4.6.4 seuraavat, esittelijän ehdotuksen mukaiset lausunnot:

Arviointikertomuksen kohta 1.6: Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet; Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi
- talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolia kaupungin tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa tulee vahvistaa.

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 1.6: Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

"Yleisten suositusten osalta terveyslautakunta toteaa, että tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden osalta terveystieteiden keskuksessa on jo pitkään ollut normaali rutiini, että tarkastushavainnot käsitellään säännöllisesti ja korjaaville toimenpiteille nimetään selkeät vastuutahot. Tämä koskee luonnollisesti myös tietojärjestelmien kontrolloimissa havaittuja puutteita.

Terveystieteiden keskuksen tietotekniikkahankkeiden suunnittelussa noudatetaan kaupungin tietotekniikkaohjelmaa, jonka toteutusta ohjaa kaupunginjohtajan vetämä tietotekniikkaohjelman koordinoitiryhmä (TIPOK), jossa terveystieteiden keskuksen edustajana on toimitusjohtaja. Kaupungin hankeohjelman valmistelua ohjaa ja seuraa rahoitusjohtajan johdolla tietohallinnon hankeohjausryhmä, jossa terveystieteiden keskuksen edustajana on kehittämisjohtaja. Kaupungin tietohallintopalvelujen kehitystä ohjaa ja seuraa talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkapäällikön johdolla tietohallintopalvelujen johtoryhmä, jossa terveystieteiden keskuksen edustajana toimii tietohallintopäällikkö.

Terveystieteiden keskuksen tulevien vuosien tietohallinnon ja tietotekniikan hankeohjelma on laadittu talous- ja suunnittelukeskuksen antamien ohjeiden mukaan siten, että talousarvioesityksen osana tulee olemaan

erittely tietohallinnon ja tietotekniikan kustannuksista ja esitykset niistä hankkeista, joita esitetään otettavaksi mukaan kaupungin tietotekniikan hankeohjelmaan. Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että viraston tietotekniikkahankkeiden suunnittelulla on aiempaa kiinteämpi yhteys kaupunkitasoiseen tietotekniikan hankesuunnitteluun, jolloin hankkeiden yhteys kaupunkitasoiseen tietotekniikan kehittämiseen tulee varmistettua. Aiempina vuosina yhteys ei ole ollut riittävän kiinteä, mikä ei ole edesauttanut hankkeiden priorisointia.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolin vahvistamista tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa.

Terveyskeskus tekee jatkuvasti yhteistyötä tietotekniikkaosaston kanssa mm. suurten, hallintokuntarajat ja organisaatorajat ylittävien tietojärjestelmähankkeiden suunnittelussa. Tietotekniikkaosaston koordinoititehtävä on erityisen tärkeä terveyskeskuksen, HUS - kuntayhtymän ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen uuden potilastietojärjestelmän suunnittelu- ja hankintaprosessin ohjaamisessa."

Arviointikertomuksen kohta 4.1.7: Terveysvaikutusten arviointi päätöksenteossa;
Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- terveyskeskuksen on uuden terveydenhuoltolain johdosta järjestettävä uusi tiedottamiskierros ja koulutusta päätöksenteon terveysvaikutusten nopeasta ennakoarvioinnista,
- ohjeen käytön markkinointi ja koulutus tulee kohdentaa sellaisille virastoille, jotka tekevät kuntalaisten terveyteen liittyviä päätösesityksiä, mutta jotka eivät vielä käytä nykyistä ohjetta,
- ohjeen käytössä voidaan joustaa niissä tapauksissa, joissa terveyteen liittyviä päätöksiä ei tehdä tai jos käytössä on jokin yksityiskohtaisempi tai laajempi päätöksenteon terveysvaikutusten ennakoarviointimenetelmä.

Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohtaan 4.1.7: Terveysvaikutusten arviointi päätöksenteossa

Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että tarkastuslautakunta on arvioinut nopean terveysvaikutusten arvioinnin ohjeen tunnettavuutta ja noudattamista kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa. Tulokset vahvistavat terveyskeskuksen käsitystä siitä, että päätösten terveysvaikutusten arvioinnissa on puutteita.

Arvioinnin tulosten tultua nyt julkisiksi voidaan toimet tilanteen parantamiseksi aloittaa. Terveyslautakunta kannattaa sitä, että

terveyskeskus järjestää aiheesta tiedottamiskierroksen ja koulutusta kohdentaen ne erityisesti tahoille, jotka eivät tunne tai muusta syystä käytä ohjetta. Samoin terveyslautakunta yhtyy käsitykseen siitä, että ohjeen käytöstä voidaan perustellusti joustaa.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskus on vuodesta 2008 alkaen tiedottanut terveysvaikutusten arvioinnista ja siihen liittyvästä ohjeesta sähköisesti ja nimennyt yhden erityissuunnittelijoistaan yhdyshenkilöksi, johon tarvittaessa voidaan olla yhteydessä. Hän on vierailut eri tahoilla tiedottamassa ja kouluttamassa sekä antanut puhelinneuvontaa. Tätä toimintaa jatketaan edelleen.

Arviointikertomuksen kohta 4.3.1: Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy;
Tarkastuslautakunnan edlleyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toiminnan jatkuminen ja hallintokuntien välinen yhteistyö tulee varmistaa erillisrahoituksen jälkeinkin. Sosiaali- ja terveystoiminta ja sivistys- ja henkilöstötoiminta johtavien apulaiskaupunginjohtajien sekä virastopäälliköiden on varmistettava työn kaupunkitasoinen koordinoiminen ja yhteistyö virastojen välillä hyvinvointitavoitteiden toteuttamiseksi,
- hankkeita, joista on saatu hyviä kokemuksia – kuten EasySport -toiminta – on laajennettava yläasteikäisiin ja soveltuvin osin toisella asteella opiskeleviin,
- terveyskeskuksen ja opetusviraston tulee parantaa kouluterveydenhuoltoa ja muuta oppilashuoltoa siten, että oppilaiden pääsy koululääkärin, -psykologin, ja -kuraattorin vastaanotolle helpottuu,
- vaikka ehdotetut toimenpiteet kasvattavat menoja lyhyellä tähtäimellä, toimenpiteet lisäävät hyvinvointia ja vähentävät kustannuksia pitkällä tähtäimellä.

Lausunto kohtaan 4.3.1: Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

"Lasten ja lapsiperheiden syrjäytymisen ehkäisemiseksi neuvolayksikön toiminnassa on suunnitelmallinen lastenneuvolan tarkastusohjelma, jota Helsingissä toteutetaan kattavasti. Neuvolan terveystarkastuksessa tarkastellaan koko perheen hyvinvointia ja terveyttä. Terveystarkastajan ja lääkärin palvelujen lisäksi on mahdollisuus tarvittaessa saada tukea myös mm. puheterapeutilta, fysioterapeutilta, neuvolapsykologilta, psykiatriselta sairaanhoitajalta, päihdehoitajalta ja sosiaalineuvojalta. Systemaattista hallintokuntien välistä yhteistyötä toteutetaan päivähoitossa olevien neljävuotiaiden lasten laajaan terveystarkastukseen kuuluvassa yhteistyössä perheen,

päivähoidon ja neuvolan kesken. Lisäksi neuvolassa on tehty mm. yhteinen prosessi maahanmuuttajataustaisen lapsen kielen kehityksen tukemiseksi yhteistyössä neuvolan, päivähoiton ja alkuopetuksen kanssa 4–8-vuotiaille lapsille. Neuvolapalveluiden piiriin jo kuuluvia, mutta esim. määräaikaistarkastuksista poisjääneitä lapsia ja perheitä on aloitettu kartoittaa ja kutsua neuvolapalveluihin kerran vuodessa. Helsingissä neuvolatarkastusten lisäksi lasten rokotuskattavuus on erittäin hyvä, joka kertoo osittain neuvolapalvelujen runsaasta käytöstä ja perheiden hyvästä tavoittamisesta.

Terveyskeskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö on ollut aloitteellinen ryhmätoiminnan järjestämisessä jo vuodesta 2008 alkaen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön lisäksi liikuntavirasto, opetusvirasto ja työnväenopisto järjestävät yhteistyönä ylipainoisille alakoululaisille ja heidän perheilleen maksuttomia vertaistukiryhmiä koko Helsingin alueella (EasySport-startti). Suunnittelu ja toteutus tapahtuvat monen ammattiryhmän yhteistyönä. Lapsille järjestetään liikuntaa ja vanhemmille tukea, tietoa ja tavoitteellisuutta lasten hyvinvoinnin ja painonhallinnan edistämiseksi. Terveyskeskuksesta ryhmätoiminnan järjestämiseen osallistuvat muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat ja terveyskeskuksen fysioterapeutit. Kouluterveydenhuolto etsii ryhmään lapset ja perheet, tapaa henkilökohtaisesti kaikki perheet ja osallistuu ryhmien vetämiseen ja lapsen seurantaan ryhmätoiminnan jälkeen.

Lasu-rahoituskauden aikana 2009–2012 liikuntaviraston panostus ja liikunnan osuus on vahvistunut. Tavoitteiden mukaisesti lasten liikunnan aktivoiminen on laajentunut koko perheen liikunnaksi. Toiminta on asettunut vakiintuneeksi virastojen väliseksi yhteistyöksi. Lasu-rahoitus on mahdollistanut ryhmätoiminnan laajentamisen kaikkien alakoulujen oppilaisiin koko Helsingin alueella. Yksilöön kohdistuvan toiminnan lisäksi esimerkiksi terveydenhoitajat toimivat ryhmissä ohjaajina. Toisaalta asetus edellyttää määräaikaisten terveystarkastusten suorittamista kaikille ikäluokille peruskoulun ensimmäisestä luokasta aina ammattikorkeakouluun asti. Täysin ilman kustannuksia ryhmätoimintaa ei voida järjestää. Toiminnan vakiinnuttaminen ja laajentaminen yläasteikäisiin ja toisella asteella opiskeleviin edellyttävät rahoituksen ja resurssien riittävyyden varmistamista. Lisäksi tarvitaan lisäkoulutusta eri ammattiryhmille sekä toimintatilojen vakinaistamista. Lisäksi vastuullinen toimija ja yhteistyötahot tulee nimetä. Terveystarkastusten edistäminen ja terveyserojen kaventaminen edellyttävät toiminnan ja sen vaikuttavuuden mittaamista, tilastoinnin kehittämistä sekä perheiden ja lasten terveystottumusten muutoksen suunnitelmallista seuranta.

Helsingin terveyskeskuksen kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä

sekä vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä. Kouluterveydenhuolto edistää terveyttä terveysneuvonnan keinoin, tunnistaa ja vahvistaa terveyttä suojaavia tekijöitä sekä pyrkii puuttumaan ongelmiin mahdollisimman varhain. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on koulujen ja oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito, terveysneuvonta sekä lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen.

Kouluterveydenhuolto ohjaa koululaisia tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja hoitoon, toimii yhteistyössä lapsen perheen kanssa ja kehittää terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä moniammatillisessa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 6.4.2011/338; Kansanterveyslaki 77/1972; Kansanterveysasetus 802/1992; Sosiaali- ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004:8; Helsingin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon toimintasuunnitelma 2010–2012).

Kouluterveydenhuollossa tehdään asetuksen (6.4.2011/338) mukaisia terveystarkastuksia. Näitä ovat määräaikaisten terveystarkastukset, joka tarkoittaa terveydenhoitajan suorittamaa terveystarkastusta jokaiseen vuosiluokkaan kuuluvalla oppilaalla ja opiskelijalla.

Terveystarkastuksessa käytetään hyödyksi oppilaan aikaisempia terveystietoja sekä mahdollisesti vanhemmilta, opettajalta tai oppilashuoltoryhmältä saatua tietoa. Lisäksi tehdään ns. laajoja terveystarkastuksia luokilla 1, 5 ja 8, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen voidaan lisäksi pyytää opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta. Laajojen terveystarkastusten tarkoituksena on selvittää oppilaan ja hänen perheensä hyvinvointia. Vanhemmilla on mahdollisuus myös tutustua terveystarkastuksen yhteydessä kouluterveydenhoitajaan ja lääkäriin. Laajassa terveystarkastuksessa selvitetään perheen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät asiat, kuten perheen terveystottumukset ja huolenpito lapsesta. Lapsen tai nuoren ikävaihe huomioon ottaen pyritään vahvistamaan ja tukemaan vanhempien ja koko perheen omia voimavaroja. Vanhemmilla ja lapsilla on terveystarkastuksen aikana mahdollisuus kertoa tunteistaan sekä ajatuksistaan ja samalla he saavat tietoa lapsen selviytymisestä koulu yhteisössä.

Terveystarkastuksia voidaan järjestää yksilöllisen tarpeen mukaan myös muina ajankohtina tai muille kuin edellä mainituille ryhmille

erityisen tuen tai hoidon suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi. Muut terveystarkastukset sisältävät tarvittavat seurantakäynnit.

Terveystarkastusten lisäksi järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaisia tapaamisia. Työntekijällä on mahdollisuus tavata lasta, nuorta ja hänen perhettään joustavasti oman huolensa perusteella. Lisäksi lapsilla, nuorilla ja heidän perheillään on mahdollisuus hakeutua terveydenhoitajan ja lääkärin vastaanotolle yksilöllisten tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan. Systemaattisesti järjestetyissä terveystarkastuksissa pyritään löytämään ne lapset ja nuoret, jotka saattavat tarvita tehostetumpaa seurantaa. Kouluterveydenhuollon lisäksi perheillä on aina mahdollisuus hankkiutua oman valinnan mukaiselle terveysasemalle lääkärin vastaanotolle. "

Arviointikertomuksen kohta 4.6.1: Huostaanotot; Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- sosiaaliviraston tulee taata kotipalvelujen saatavuus lapsiperheiden arjen tukemisessa huostaanottojen ennaltaehkäisemiseksi. Lapsiperheiden kotipalveluista ja varhaisesta tuesta tulee tiedottaa aktiivisesti perheille,
- sosiaali- ja terveystoimessa tulee panostaa lapsiperheiden vanhempien mielenterveys- ja päihde-palvelujen saatavuuteen, vaikuttavuuteen sekä kuntoutumisen tukemiseen, koska se edistää ongelmaperheiden lasten ja nuorten kasvuolojen paranemista,
- sosiaaliviraston tulee kehittää keinoja sijaisperheiden hankintaan ja lisätä ammatillisten perhekotien määrää lastensuojelun kustannusten vähentämiseksi, sillä perhehoito on laitoshoidoa taloudellisempaa,
- läheisneuvonpitoa tulee kehittää ja vakiinnuttaa saatujen kokemusten pohjalta lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman mukaisesti,
- on kehitettävä keinoja ja tukimuotoja, joilla edesautetaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden työssä pysymistä ja työhyvinvointia.

Lausunto kohtaan 4.6.1: Huostaanotot

"Jokaisen odottavan perheen kanssa keskustellaan päihteettömyyden merkityksestä raskaana olevalle ja sikiölle. Neuvolavastaanotoilla käytetään systemaattisesti myös AUDIT-lomaketta. Perheen jäsenten tupakoinnissa on Helsingissä havaittavissa alueellisia eroja ja terveydenhoitajien koulutuksia kohdennetaankin runsaasti tupakoivien alueiden terveydenhoitajien osaamiseen. Neuvolalla on yhteistyöpolku

synnytyssairaalan HAL-poliklinikan (=erityispoliklinikka huume-, päihde- ja lääkeongelmallisille raskaana oleville) kanssa. Päihteitä käyttävän perheen jatkohoito ja tuki vauvan syntymän jälkeen toteutetaan HAL-poliklinikalla yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan ja lapsen seuranta syntymän jälkeen tapahtuu sosiaalipediatriassa yksikössä, terveysasemalla neuvolan ja päihdetyöntekijän yhteistyönä, sosiaalitoimessa lastensuojelun ja muun sosiaalityön sekä A-klinikan tukemana.

Neuvolassa kuten muissakin terveydenhuollon toimipisteissä lääkäri tai hoitaja voi tarvittaessa tehdä myös lastensuojeluilmoituksen, jonka jälkeen sosiaalivirastossa tehdään hoitosuunnitelma perheen tarpeiden mukaan.

Terveysasematosaston "Terveysasema kuntalaisen käyttöliittymä" -hankkeessa terveysasemille on jalkautettu sosiaalneuvoja ja päihdetyöntekijöitä. Sosiaalneuvontaa ja apua päihde- ja mielenterveysongelmiin tarjotaan matalalla kynnyksellä yhden oven takaa. Sosiaalneuvojat tuovat terveysasemille sosiaalialan osaamista. He tekevät yksilöllisiä tilannearvioita (sosiaalinen ja taloudellinen tilanne) ja tarjoavat yleisneuvontaa sosiaalipalveluista ja -etuuksista sekä asiakkaille, että terveysaseman henkilökunnalle. Päihdetyöntekijät vahvistavat terveysasemien päihde- ja mielenterveysosaamista. He tekevät asiakkaalle tilannearvioita ja hoitosuunnitelmia yhteistyössä lääkärin ja hoitajan kanssa. Päihdetyöntekijöiden asiakkaista noin 20 % on ollut alaikäisten lasten vanhempia. Vanhemmat saavat siis toiminnan myötä aiempaa helpommin apua ongelmiinsa."

Arviointikertomuksen kohta 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus;
Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kouluterveydenhuollossa tulee olla tavoitettavuuden parantamiseksi lääkäreitä STM:n laatusuosituksen mukaisesti.
- koulujen fyysisiä työoloja, kuten huoneilman laatua ja ergonomiaa, tulee parantaa ja seurata ohjeistuksen mukaisesti eli kolmen vuoden välein.

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus;
lääkärimitoitus

"Helsingin terveyskeskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö toteuttaa neuvolatyöstä, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun asetuksen (338/2011) mukaisia terveystarkastuksia.

Helsingissä kouluterveydenhuollossa työskentelevien terveydenhoitajien mitoitus on 560 peruskoululaista/terveydenhoitaja eli terveydenhoitajien mitoitus on suosituksen mukainen (600 oppilasta /terveydenhoitaja). Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on tällä hetkellä yhteensä 127 terveydenhoitajan vakituista vakanssia ja 8 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamishankkeisiin (LASU-hankkeet) kuuluvaa määräaikaista terveydenhoitajan vakanssia. Näiden lisäksi yksikössä on 7 psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssia ja 4 LASU-hankkeeseen kuuluvaa määräaikaista psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssia.

STM:n suosituksen mukaisesti lääkäreiden mitoitus kouluterveydenhuollossa tulisi olla 2100 koululaista/lääkäri ja 2500-3000 opiskelijaa/lääkäri. Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa lääkäreillä on ollut oppilaita tai opiskelijoita keskimäärin 3400/lääkäri. Opiskelijoiden sairaanhoitopalvelut on järjestetty terveysasemille. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on yhteensä 22 lääkärin vakanssia ja lisäksi 4 LASU-hankkeiden määräaikaista lääkärivakanssia vuoden 2012 loppuun asti. Kaikki lääkärin vakanssit ovat täynnä, mutta sijaisten saaminen on osoittautunut erittäin vaikeaksi.

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii sisällöllisesti asetuksen mukaisesti. Terveystarkastuksessa selvitetään tarkastettavan oppilaan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla ja kliinisillä tutkimuksilla sekä tarvittaessa muilla menetelmillä. Terveyspalvelut tapaavat oppilaat vuosittain. Määräaikainen terveystarkastus järjestetään kaikille ennalta määriteltäviin ikä- tai vuosiluokkaan tai muuhun erityisryhmään kuuluville. Lisäksi tehdään ns. laaja-alaisia terveystarkastuksia, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii oppilashuollossa moniammatillisesti ja perhekeskeisesti varhaisen puuttumisen periaatteella ja on luonut toimivia hoitokäytäntöjä lasten ja nuorten hoidossa yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Helsingin terveyskeskuksessa on usean vuoden ajan tavoitteellisesti lisätty koulu- ja opiskeluterveydenhuollon vakansseja. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajien mitoituksissa ollaan nyt valtakunnallisten suositusten tasolla. Sen sijaan lääkäreiden vakanssien lukumäärää ei ole vielä kouluterveydenhuollossa kyetty nostamaan laatusuosituksen tasolle. Terveyskeskuksen vuoden 2013 talousarvioesitys ei näyttäisi mahdollistavan tarkastuslausunnossa esille tuotujen lisäresurssitarpeiden toteuttamista ensi vuonna. Pyrkimyksiä mitoituksien korjaamiseksi suositusten tasolle jatketaan seuraavina vuosina."

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus;
Fyysiset työolot

"Helsingissä peruskoulujen koulu yhteisön ja -ympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan joka kolmas vuosi tai jopa useammin. Samoin Helsingin lukioiden, ammatillisten oppilaitosten, muiden toisen asteen oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opiskeluyhteisöjen ja ympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan joka kolmas vuosi tai useammin. Tarkastusten järjestäminen on koulun tai oppilaitoksen rehtorin vastuulla. Tarkastus tehdään yhteistyössä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, koulun tai oppilaitosten ja niiden oppilaiden, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Koulu yhteisöiden ja opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksissa havaittujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. Lisäksi terveydellisten olojen valvonta edellyttää jatkuvaa havainnointia koulu ympäristössä."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Helena Calonius, kehittämisjohtaja vs., puhelin: 310 42213
Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi
Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi
Raija Puustinen, terveysasemien johtaja vs., puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi
Irmeli Suvanto, suunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi
Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdista 1.6; 4.1.7: 4.3.1; 4.6.1 ja 4.6.4 seuraavat, esittelijän ehdotuksen mukaiset lausunnot:

Arviointikertomuksen kohta 1.6: Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet; Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi

- talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolia kaupungin tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa tulee vahvistaa.

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 1.6: Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

"Yleisten suositusten osalta terveyslautakunta toteaa, että tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden osalta terveyskeskuksessa on jo pitkään ollut normaali rutiini, että tarkastushavainnot käsitellään säännöllisesti ja korjaaville toimenpiteille nimetään selkeät vastuutahot. Tämä koskee luonnollisesti myös tietojärjestelmien kontrolloimparistössä havaittuja puutteita.

Terveyskeskuksen tietotekniikkahankkeiden suunnittelussa noudatetaan kaupungin tietotekniikkaohjelmaa, jonka toteutusta ohjaa kaupunginjohtajan vetämä tietotekniikkaohjelman koordinoitiryhmä (TIPOK), jossa terveyskeskuksen edustajana on toimitusjohtaja. Kaupungin hankeohjelman valmistelua ohjaa ja seuraa rahoitusjohtajan johdolla tietohallinnon hankeohjausryhmä, jossa terveyskeskuksen edustajana on kehittämisjohtaja. Kaupungin tietohallintopalvelujen kehitystä ohjaa ja seuraa talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkapäällikön johdolla tietohallintopalvelujen johtoryhmä, jossa terveyskeskuksen edustajana toimii tietohallintopäällikkö.

Terveyskeskuksen tulevien vuosien tietohallinnon ja tietotekniikan hankeohjelma on laadittu talous- ja suunnittelukeskuksen antamien ohjeiden mukaan siten, että talousarvioesityksen osana tulee olemaan erittely tietohallinnon ja tietotekniikan kustannuksista ja esitykset niistä hankkeista, joita esitetään otettavaksi mukaan kaupungin tietotekniikan hankeohjelmaan. Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että viraston tietotekniikkahankkeiden suunnittelulla on aiempaa kiinteämpi yhteys kaupunkitasoiseen tietotekniikan hankesuunnitteluun, jolloin hankkeiden yhteys kaupunkitasoiseen tietotekniikan kehittämiseen tulee varmistettua. Aiempina vuosina yhteys ei ole ollut riittävän kiinteä, mikä ei ole edesauttanut hankkeiden priorisointia.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolin vahvistamista tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa.

Terveyskeskus tekee jatkuvasti yhteistyötä tietotekniikkaosaston kanssa mm. suurten, hallintokuntarajat ja organisaatorajat ylittävien tietojärjestelmähankkeiden suunnittelussa. Tietotekniikkaosaston koordinoititehtävä on erityisen tärkeä terveyskeskuksen, HUS - kuntayhtymän ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen uuden potilastietojärjestelmän suunnittelu- ja hankintaprosessin ohjaamisessa."

Arviointikertomuksen kohta 4.1.7: Terveysvaikutusten arviointi päätöksenteossa;
Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- terveyskeskuksen on uuden terveydenhuoltolain johdosta järjestettävä uusi tiedottamiskierros ja koulutusta päätöksenteon terveysvaikutusten nopeasta ennakoarvioinnista,
- ohjeen käytön markkinointi ja koulutus tulee kohdentaa sellaisille virastoille, jotka tekevät kuntalaisten terveyteen liittyviä päätösesityksiä, mutta jotka eivät vielä käytä nykyistä ohjetta,
- ohjeen käytössä voidaan joustaa niissä tapauksissa, joissa terveyteen liittyviä päätöksiä ei tehdä tai jos käytössä on jokin yksityiskohtaisempi tai laajempi päätöksenteon terveysvaikutusten ennakoarviointimenetelmä.

Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohtaan 4.1.7: Terveysvaikutusten arviointi päätöksenteossa

Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että tarkastuslautakunta on arvioinut nopean terveysvaikutusten arvioinnin ohjeen tunnettavuutta ja noudattamista kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa. Tulokset vahvistavat terveyskeskuksen käsitystä siitä, että päätösten terveysvaikutusten arvioinnissa on puutteita.

Arvioinnin tulosten tultua nyt julkisiksi voidaan toimet tilanteen parantamiseksi aloittaa. Terveyslautakunta kannattaa sitä, että terveyskeskus järjestää aiheesta tiedottamiskierroksen ja koulutusta kohdentaen ne erityisesti tahoille, jotka eivät tunne tai muusta syystä käytä ohjetta. Samoin terveyslautakunta yhtyy käsitykseen siitä, että ohjeen käytöstä voidaan perustellusti joustaa.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskus on vuodesta 2008 alkaen tiedottanut terveysvaikutusten arvioinnista ja siihen liittyvästä ohjeesta sähköisesti ja nimennyt yhden erityissuunnittelijoistaan yhdyshenkilöksi, johon tarvittaessa voidaan olla yhteydessä. Hän on vierailut eri tahoilla tiedottamassa ja kouluttamassa sekä antanut puhelinneuvontaa. Tätä toimintaa jatketaan edelleen.

Arviointikertomuksen kohta 4.3.1: Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy;
Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toiminnan jatkuminen ja hallintokuntien välinen yhteistyö tulee varmistaa erillisrahoituksen jälkeenkin. Sosiaali- ja terveystointa ja sivistys- ja henkilöstötointa johtavien

- apulaiskaupunginjohtajien sekä virastopäälliköiden on varmistettava työn kaupunkitasoinen koordinointi ja yhteistyö virastojen välillä hyvinvointitavoitteiden toteuttamiseksi,
- hankkeita, joista on saatu hyviä kokemuksia – kuten EasySport -toiminta – on laajennettava yläasteikäisiin ja soveltuvin osin toisella asteella opiskeleviin,
 - terveyskeskuksen ja opetusviraston tulee parantaa kouluterveydenhuoltoa ja muuta oppilashuoltoa siten, että oppilaiden pääsy koululääkäriin, -psykologin, ja -kuraattorin vastaanotolle helpottuu,
 - vaikka ehdotetut toimenpiteet kasvattavat menoja lyhyellä tähtämellä, toimenpiteet lisäävät hyvinvointia ja vähentävät kustannuksia pitkällä tähtämellä.

Lausunto kohtaan 4.3.1: Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

"Lasten ja lapsiperheiden syrjäytymisen ehkäisemiseksi neuvolayksikön toiminnassa on suunnitelmallinen lastenneuvolan tarkastusohjelma, jota Helsingissä toteutetaan kattavasti. Neuvolan terveystarkastuksessa tarkastellaan koko perheen hyvinvointia ja terveyttä. Terveystarkastajan ja lääkärin palvelujen lisäksi on mahdollisuus tarvittaessa saada tukea myös mm. puheterapeutilta, fysioterapeutilta, neuvolapsykologilta, psykiatriselta sairaanhoitajalta, päihdehoitajalta ja sosiaalineuvojalta. Systemaattista hallintokuntien välistä yhteistyötä toteutetaan päivähoidossa olevien neljävuotiaiden lasten laajaan terveystarkastukseen kuuluvassa yhteistyössä perheen, päivähoiton ja neuvolan kesken. Lisäksi neuvolassa on tehty mm. yhteinen prosessi maahanmuuttajataustaisen lapsen kielen kehityksen tukemiseksi yhteistyössä neuvolan, päivähoiton ja alkuopetuksen kanssa 4–8-vuotiaille lapsille. Neuvolapalveluiden piiriin jo kuuluvia, mutta esim. määräaikaistarkastuksista poisjääneitä lapsia ja perheitä on aloitettu kartoittaa ja kutsua neuvolapalveluihin kerran vuodessa. Helsingissä neuvolatarkastusten lisäksi lasten rokotuskattavuus on erittäin hyvä, joka kertoo osittain neuvolapalvelujen runsaasta käytöstä ja perheiden hyvästä tavoittamisesta.

Terveyskeskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö on ollut aloitteellinen ryhmätoiminnan järjestämisessä jo vuodesta 2008 alkaen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön lisäksi liikuntavirasto, opetusvirasto ja työnväenopisto järjestävät yhteistyönä ylipainoisille alakoululaisille ja heidän perheilleen maksuttomia vertaistukiryhmiä koko Helsingin alueella (EasySport-startti). Suunnittelu ja toteutus tapahtuvat monen ammattiryhmän yhteistyönä. Lapsille järjestetään liikuntaa ja vanhemmille tukea, tietoa ja tavoitteellisuutta lasten hyvinvoinnin ja painonhallinnan edistämiseksi. Terveyskeskuksesta ryhmätoiminnan järjestämiseen osallistuvat muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat ja terveyskeskuksen

fysioterapeutit. Kouluterveydenhuolto etsii ryhmään lapset ja perheet, tapaa henkilökohtaisesti kaikki perheet ja osallistuu ryhmien vetämiseen ja lapsen seurantaan ryhmätoiminnan jälkeen.

Lasu-rahoituskauden aikana 2009–2012 liikuntaviraston panostus ja liikunnan osuus on vahvistunut. Tavoitteiden mukaisesti lasten liikunnan aktivoiminen on laajentunut koko perheen liikunnaksi. Toiminta on asetunut vakiintuneeksi virastojen väliseksi yhteistyöksi. Lasu-rahoitus on mahdollistanut ryhmätoiminnan laajentamisen kaikkien alakoulujen oppilaisiin koko Helsingin alueella. Yksilöön kohdistuvan toiminnan lisäksi esimerkiksi terveydenhoitajat toimivat ryhmissä ohjaajina. Toisaalta asetus edellyttää määräaikaisten terveystarkastusten suorittamista kaikille ikäluokille peruskoulun ensimmäisestä luokasta aina ammattikorkeakouluun asti. Täysin ilman kustannuksia ryhmätoimintaa ei voida järjestää. Toiminnan vakiinnuttaminen ja laajentaminen yläasteikäisiin ja toisella asteella opiskeleviin edellyttävät rahoituksen ja resurssien riittävyyden varmistamista. Lisäksi tarvitaan lisäkoulutusta eri ammattiryhmille sekä toimintatilojen vakinaistamista. Lisäksi vastuullinen toimija ja yhteistyötahot tulee nimetä. Terveiden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen edellyttävät toiminnan ja sen vaikuttavuuden mittaamista, tilastoinnin kehittämistä sekä perheiden ja lasten terveystottumusten muutoksen suunnitelmallista seuranta.

Helsingin terveystieteiden keskuksen kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä. Kouluterveydenhuolto edistää terveyttä terveysneuvonnan keinoin, tunnistaa ja vahvistaa terveyttä suojaavia tekijöitä sekä pyrkii puuttumaan ongelmiin mahdollisimman varhain. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on koulujen ja oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito, terveysneuvonta sekä lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen.

Kouluterveydenhuolto ohjaa koululaisia tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja hoitoon, toimii yhteistyössä lapsen perheen kanssa ja kehittää terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä moniammatillisessa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 6.4.2011/338; Kansanterveyslaki 77/1972; Kansanterveysasetus 802/1992; Sosiaali- ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004:8; Helsingin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon toimintasuunnitelma 2010–2012).

Kouluterveydenhuollossa tehdään asetuksen (6.4.2011/338) mukaisia terveystarkastuksia. Näitä ovat määräaikaisten terveystarkastukset, joka tarkoittaa terveydenhoitajan suorittamaa terveystarkastusta jokaiseen vuosiluokkaan kuuluvalla oppilaalla ja opiskelijalla.

Terveystarkastuksessa käytetään hyödyksi oppilaan aikaisempia terveystietoja sekä mahdollisesti vanhemmilta, opettajalta tai oppilashuoltoryhmältä saatua tietoa. Lisäksi tehdään ns. laajoja terveystarkastuksia luokilla 1, 5 ja 8, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen voidaan lisäksi pyytää opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta. Laajojen terveystarkastusten tarkoituksena on selvittää oppilaan ja hänen perheensä hyvinvointia. Vanhemmilla on mahdollisuus myös tutustua terveystarkastuksen yhteydessä kouluterveydenhoitajaan ja lääkäriin. Laajassa terveystarkastuksessa selvitetään perheen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät asiat, kuten perheen terveystottumukset ja huolenpito lapsesta. Lapsen tai nuoren ikävaihe huomioon ottaen pyritään vahvistamaan ja tukemaan vanhempien ja koko perheen omia voimavaroja. Vanhemmilla ja lapsilla on terveystarkastuksen aikana mahdollisuus kertoa tunteistaan sekä ajatuksistaan ja samalla he saavat tietoa lapsen selviytymisestä koulu yhteisössä.

Terveystarkastuksia voidaan järjestää yksilöllisen tarpeen mukaan myös muina ajankohtina tai muille kuin edellä mainituille ryhmille erityisen tuen tai hoidon suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi. Muut terveystarkastukset sisältävät tarvittavat seurantakäynnit.

Terveystarkastusten lisäksi järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaisia tapaamisia. Työntekijällä on mahdollisuus tavata lasta, nuorta ja hänen perhettään joustavasti oman huolensa perusteella. Lisäksi lapsilla, nuorilla ja heidän perheillään on mahdollisuus hakeutua terveydenhoitajan ja lääkärin vastaanotolle yksilöllisten tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan. Systemaattisesti järjestetyissä terveystarkastuksissa pyritään löytämään ne lapset ja nuoret, jotka saattavat tarvita tehostetumpaa seurantaa. Kouluterveydenhuollon lisäksi perheillä on aina mahdollisuus hankkiutua oman valinnan mukaiselle terveysasemalle lääkärin vastaanotolle. "

Arviointikertomuksen kohta 4.6.1: Huostaanotot; Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- sosiaaliviraston tulee taata kotipalvelujen saatavuus lapsiperheiden arjen tukemisessa huostaanottojen

- ennaltaehkäisemiseksi. Lapsiperheiden kotipalveluista ja varhaisesta tuesta tulee tiedottaa aktiivisesti perheille,
- sosiaali- ja terveystoimessa tulee panostaa lapsiperheiden vanhempien mielenterveys- ja päihde-palvelujen saatavuuteen, vaikuttavuuteen sekä kuntoutumisen tukemiseen, koska se edistää ongelmaperheiden lasten ja nuorten kasvuolojen paranemista,
 - sosiaaliviraston tulee kehittää keinoja sijaisperheiden hankintaan ja lisätä ammatillisten perhekotien määrää lastensuojelun kustannusten vähentämiseksi, sillä perhehoito on laitoshoidoa taloudellisempaa,
 - läheisneuvonpitoa tulee kehittää ja vakiinnuttaa saatujen kokemusten pohjalta lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman mukaisesti,
 - on kehitettävä keinoja ja tukimuotoja, joilla edesautetaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden työssä pysymistä ja työhyvinvointia.

Lausunto kohtaan 4.6.1: Huostaanotot

"Jokaisen odottavan perheen kanssa keskustellaan päihitteettömyyden merkityksestä raskaana olevalle ja sikiölle. Neuvolavastaanotoilla käytetään systemaattisesti myös AUDIT-lomaketta. Perheen jäsenten tupakoinnissa on Helsingissä havaittavissa alueellisia eroja ja terveydenhoitajien koulutuksia kohdennetaankin runsaasti tupakoivien alueiden terveydenhoitajien osaamiseen. Neuvolalla on yhteistyöpolku synnytyssairaalan HAL-poliklinikan (=erityispoliklinikka huume-, päihde- ja lääkeongelmallisille raskaana oleville) kanssa. Päihitteitä käyttävän perheen jatkoahoito ja tuki vauvan syntymän jälkeen toteutetaan HAL-poliklinikalla yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan ja lapsen seuranta syntymän jälkeen tapahtuu sosiaalipediatriassa yksikössä, terveysasemalla neuvolan ja päihdetyöntekijän yhteistyönä, sosiaalitoimessa lastensuojelun ja muun sosiaalityön sekä A-klinikan tukemana.

Neuvolassa kuten muissakin terveydenhuollon toimipisteissä lääkäri tai hoitaja voi tarvittaessa tehdä myös lastensuojeluilmoituksen, jonka jälkeen sosiaalivirastossa tehdään hoitosuunnitelma perheen tarpeiden mukaan.

Terveysasematosaston "Terveysasema kuntalaisen käyttöliittymä" -hankkeessa terveysasemille on jalkautettu sosiaalineuvojia ja päihdetyöntekijöitä. Sosiaalineuvontaa ja apua päihde- ja mielenterveysongelmiin tarjotaan matalalla kynnyksellä yhden oven takaa. Sosiaalineuvojat tuovat terveysasemille sosiaalialan osaamista. He tekevät yksilöllisiä tilannearvioita (sosiaalinen ja taloudellinen tilanne) ja tarjoavat yleisneuvontaa sosiaalipalveluista ja -etuksista

sekä asiakkaille, että terveysaseman henkilökunnalle. Päihdetyöntekijät vahvistavat terveysasemien päihde- ja mielenterveysosaamista. He tekevät asiakkaalle tilannearvioita ja hoitosuunnitelmia yhteistyössä lääkärin ja hoitajan kanssa. Päihdetyöntekijöiden asiakkaista noin 20 % on ollut alaikäisten lasten vanhempia. Vanhemmat saavat siis toiminnan myötä aiempaa helpommin apua ongelmiinsa."

Arviointikertomuksen kohta 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus;
Tarkastuslautakunnan edellyttämät toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- kouluterveydenhuollossa tulee olla tavoitettavuuden parantamiseksi lääkäreitä STM:n laatusuosituksen mukaisesti.
- koulujen fyysisiä työoloja, kuten huoneilman laatua ja ergonomiaa, tulee parantaa ja seurata ohjeistuksen mukaisesti eli kolmen vuoden välein.

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus;
lääkärimitoitus

"Helsingin terveystieteiden keskuksen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikkö toteuttaa neuvolatyöstä, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetun asetuksen (338/2011) mukaisia terveystarkastuksia.

Helsingissä kouluterveydenhuollossa työskentelevien terveydenhoitajien mitoitus on 560 peruskoululaista/terveydenhoitaja eli terveydenhoitajien mitoitus on suosituksen mukainen (600 oppilasta /terveydenhoitaja). Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on tällä hetkellä yhteensä 127 terveydenhoitajan vakituista vakanssia ja 8 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamishankkeisiin (LASU-hankkeet) kuuluvaa määräaikaista terveydenhoitajan vakanssia. Näiden lisäksi yksikössä on 7 psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssia ja 4 LASU-hankkeeseen kuuluvaa määräaikaista psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssia.

STM:n suosituksen mukaisesti lääkäreiden mitoitus kouluterveydenhuollossa tulisi olla 2100 koululaista/lääkäri ja 2500-3000 opiskelijaa/lääkäri. Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa lääkäreillä on ollut oppilaita tai opiskelijoita keskimäärin 3400/lääkäri. Opiskelijoiden sairaanhoitopalvelut on järjestetty terveysasemille. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on yhteensä 22 lääkärin vakanssia ja lisäksi 4 LASU-hankkeiden määräaikaista lääkärivakanssia vuoden 2012 loppuun asti. Kaikki lääkärin vakanssit ovat täynnä, mutta sijaisten saaminen on osoittautunut erittäin vaikeaksi.

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii sisällöllisesti asetuksen mukaisesti. Terveystarkastuksessa selvitetään tarkastettavan oppilaan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla ja kliinisillä tutkimuksilla sekä tarvittaessa muilla menetelmillä. Terveystarkastaja tapaa oppilaat vuosittain. Määräaikainen terveystarkastus järjestetään kaikille ennalta määriteltäisiin ikä- tai vuosiluokkaan tai muuhun erityisryhmään kuuluville. Lisäksi tehdään ns. laaja-alaisia terveystarkastuksia, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii oppilashuollossa moniammatillisesti ja perhekeskeisesti varhaisen puuttumisen periaatteella ja on luonut toimivia hoitokäytäntöjä lasten ja nuorten hoidossa yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Helsingin terveyskeskuksessa on usean vuoden ajan tavoitteellisesti lisätty koulu- ja opiskeluterveydenhuollon vakansseja. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajien mitoituksissa ollaan nyt valtakunnallisten suositusten tasolla. Sen sijaan lääkäreiden vakanssien lukumäärää ei ole vielä kouluterveydenhuollossa kyetty nostamaan laatusuosituksen tasolle. Terveyskeskuksen vuoden 2013 talousarvioesitys ei näyttäisi mahdollistavan tarkastuslausunnossa esille tuotujen lisäresurssitarpeiden toteuttamista ensi vuonna. Pyrkimyksiä mitoituksien korjaamiseksi suositusten tasolle jatketaan seuraavina vuosina."

Lausunto arviointikertomuksen kohtaan 4.6.4: Kouluterveydenhuollon mitoitus ja toimivuus; Fyysiset työolot

"Helsingissä peruskoulujen kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan joka kolmas vuosi tai jopa useammin. Samoin Helsingin lukioiden, ammatillisten oppilaitosten, muiden toisen asteen oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opiskeluyhteisöjen ja ympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan joka kolmas vuosi tai useammin. Tarkastusten järjestäminen on koulun tai oppilaitoksen rehtorin vastuulla. Tarkastus tehdään yhteistyössä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, koulun tai oppilaitosten ja niiden oppilaiden, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Kouluyhteisöiden ja opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksissa havaittujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. Lisäksi terveydellisten olojen valvonta edellyttää jatkuvaa havainnointia kouluympäristössä."

Esittelijä

Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.1 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointikertomuksensa vuoden 2011 toiminnasta 20.4.2012.

Tarkastuslautakunta pyytää terveyslautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista 1.6; 4.1.7; 4.3.1; 4.6.1 ja 4.6.4. Lausunto pyydetään 23.5.2011 mennessä. Asetetusta määräajasta johtuen asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Arviointikertomus kokonaisuudessaan on esityslistan tämän asian oheismateriaalina.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Helena Calonius, kehittämisjohtaja vs., puhelin: 310 42213
Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi
Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi
Raija Puustinen, terveysasemien johtaja vs., puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi
Irmeli Suvanto, suunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi
Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2011

Päätöshistoria

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 03.05.2012 § 79

HEL 2012-005554 T 00 03 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiassa tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Kaupungin tilintarkastaja raportoi suoritetusta tilintarkastuksesta kolme kertaa vuodessa. Raporteissa selostetaan tarkastuksessa esille tulleita havaintoja ja annetaan niiden johdosta hallintokunnille suosituksia.

HKL toteaa lausuntonaan arviointikertomuksen edellä mainitusta kohdasta, että HKL käsittelee tilintarkastusraporteissa olevat liikennelaitosta koskevat havainnot ja toimenpidesuosituksset HKL:n johtoryhmässä. Samalla johtoryhmässä päätetään, miten tilintarkastusraportin toimenpidesuosituksset toteutetaan HKL:llä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 18.04.2012 § 38

HEL 2012-005554 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2011 sekä hankkia siitä kaupunginhallituksesta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 23.5.2012 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

11.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi

§ 112

Terveyslautakunnan lausunto ehdotuksesta globaalien vastuun strategiaksi ja sen taustamuistiosta

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Globaalien vastuun strategiaehdotuksesta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

"Terveyslautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki ilmeisesti Suomen ensimmäisenä kuntana on laatimassa oman globaalien eli maailmanlaajuisen vastuun strategian. Työryhmän kokoama taustamuistio on monipuolinen kuvaus siitä, miten useilla eri tavoilla maailmanlaajuinen vastuu pyritään valtion ja kaupungin eri linjauksissa ja toiminnoissa ottamaan huomioon. Valtion ja kunnan roolien tarkentamiseen on tarvetta varmasti jatkossakin.

Terveyslautakunta toteaa, että ehdotus Helsingin kaupungin globaalien vastuun strategiaksi ja sen sisältämä taustamuistio ovat tärkeä kannanotto terveellisen ja turvallisen yhteiskunnan tulevaisuuden suunnitteluun. Hallintokuntarajat ylittävä yhteinen strategia voi toteutuessaan parantaa ihmisten ja elinympäristön tilaa monilla eri tavoilla. On tarkoituksenmukaista, että kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin liittyvät ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ympäristönsuojelun edistämiseen liittyen terveyslautakunta toteaa antaneensa 17.2.2010 lausunnon Pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian luonnoksesta sekä 1.11.2010 lausunnon Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan luonnoksesta. Terveyslautakunta pitää globaalien vastuun strategiassa mainittuja ilmastonmuutoksen ja ympäristönsuojelun tavoitteita kannatettavina ja esittää, että toimenpide-ehdotusten toteuttamismahdollisuuksia selvitetäisiin.

Hankintoihin liittyen terveyslautakunta toteaa, että kaupungin hankintakeskus toimii kaupungin yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ensisijaisesti yhteishankittavat tuotteet ja palvelut ja vastaa niiden osalta globaalien vastuun periaatteiden toteutumisesta. Terveyskeskus pyrkii huomioimaan globaalien vastuun periaatteet omissa kilpailutuksissaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Hankintalain mukaan tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten ja kriteerien, kuten esimerkiksi ympäristökriteerien, tulee liittyä hankinnan kohteeseen. Suuri osa terveyskeskuksen kilpailuttamista palveluhankinnoista koskee lääkäri- ja hoitajapalveluita, joiden

tarjouspyynnöissä asetettaviin vaatimuksiin ympäristökriteerien liittäminen on hyvin vaikeaa. Terveyslautakunta esittää, että globaalin vastuun strategian osana kaupunki päättää hankinnoissaan välttää yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen

Terveyslautakunta kannattaa maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviä linjauksia todeten, että niissä korostuvat hyvä ihmisarvoinen elämä turvallisessa ympäristössä sekä kielen oppiminen, työllistyminen ja vaikutusmahdollisuudet. Nämä kaikki ovat ihmisen terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeisiä edellytyksiä.

Henkilöstöön liittyviä linjauksia terveyslautakunta kannattaa todeten, että ne ovat keskeisiä myös terveyskeskuksen toiminnan kannalta ja niiden mukaisesti toimitaan jo.

Vielä terveyslautakunta toteaa, että taloudenhoidon osalta terveyskeskus noudattaa kaupungin ohjeita ja näin pyrkii edistämään esitettyjä tavoitteita. Osin nämä tavoitteet liittyvät myös kansainväliseen yhteistyöhön.

Terveysvaikutusten arviointi

Kaupungin globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian tarkoituksena on edistää osaltaan ihmisten ja ympäristön hyvinvointia kaikkialla maailmassa. Strategian linjausten toteutumisella voi olla merkittäviä ja erittäin laajoja myönteisiä terveysvaikutuksia."

Käsittely

Edellä oleva päätös lausunnoksi syntyi äänestyksen jälkeen puheenjohtaja Malisen ehdotettua jäsen Leppäsen kannattamana, että lausunnon neljännen kappaleen loppuun lisätään seuraava esitys: "Terveyslautakunta esittää, että globaalin vastuun strategian osana kaupunki päättää hankinnoissaan välttää yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen."

Äänestyksessä esittelijän ehdotuksen ja puheenjohtaja Malisen vastaehdotuksen välillä todettiin lautakunnan äänin 6 (Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen) - 3 (Sami Heistaro, Laila Inborr, Riitta Snäll) kannattavan puheenjohtaja Malisen vastaehdotusta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662

hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Globaalin vastuun strategia ehdotus
- 2 Globaalin vastuun strategia taustamuistio

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen antaa Globaalin vastuun strategiaehdotuksesta ja sen taustamuistiosta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Terveyslautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki ilmeisesti Suomen ensimmäisenä kuntana on laatimassa oman globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian. Työryhmän kokoama taustamuistio on monipuolinen kuvaus siitä, miten useilla eri tavoilla maailmanlaajuinen vastuu pyritään valtion ja kaupungin eri linjauksissa ja toiminnoissa ottamaan huomioon. Valtion ja kunnan roolien tarkentamiseen on tarvetta varmasti jatkossakin.

Terveyslautakunta toteaa, että ehdotus Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiaksi ja sen sisältämä taustamuistio ovat tärkeä kannanotto terveellisen ja turvallisen yhteiskunnan tulevaisuuden suunnitteluun. Hallintokuntarajat ylittävä yhteinen strategia voi toteutuessaan parantaa ihmisten ja elinympäristön tilaa monilla eri tavoilla. On tarkoituksenmukaista, että kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin liittyvät ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ympäristönsuojelun edistämiseen liittyen terveyslautakunta toteaa antaneensa 17.2.2010 lausunnon Pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian luonnoksesta sekä 1.11.2010 lausunnon Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan luonnoksesta. Terveyslautakunta pitää globaalin vastuun strategiassa mainittuja ilmastomuutoksen ja ympäristönsuojelun tavoitteita kannatettavina ja esittää, että toimenpide-ehdotusten toteuttamismahdollisuuksia selvitettäisiin.

Hankintoihin liittyen terveyslautakunta toteaa, että kaupungin hankintakeskus toimii kaupungin yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ensisijaisesti yhteishankittavat tuotteet ja palvelut ja vastaa niiden osalta globaalin vastuun periaatteiden toteutumisesta. Terveyskeskus pyrkii huomioimaan globaalin vastuun periaatteet omissa kilpailutuksissaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Hankintalain mukaan tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten ja kriteerien, kuten esimerkiksi ympäristökriteerien, tulee liittyä hankinnan kohteeseen. Suuri osa terveyskeskuksen kilpailuttamista palveluhankinnoista koskee lääkäri- ja hoitajapalveluita, joiden

tarjouspyynnöissä asetettaviin vaatimuksiin ympäristökriteerien liittäminen on hyvin vaikeaa.

Terveyslautakunta kannattaa maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviä linjauksia todeten, että niissä korostuvat hyvä ihmisarvoinen elämä turvallisessa ympäristössä sekä kielen oppiminen, työllistyminen ja vaikutusmahdollisuudet. Nämä kaikki ovat ihmisen terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeisiä edellytyksiä.

Henkilöstöön liittyviä linjauksia terveyslautakunta kannattaa todeten, että ne ovat keskeisiä myös terveystieteiden toiminnan kannalta ja niiden mukaisesti toimitaan jo.

Vielä terveyslautakunta toteaa, että taloudenhoidon osalta terveystieteiden noudattaa kaupungin ohjeita ja näin pyrkii edistämään esitettyjä tavoitteita. Osin nämä tavoitteet liittyvät myös kansainväliseen yhteistyöhön.

Terveysvaikutusten arviointi

Kaupungin globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian tarkoituksena on edistää osaltaan ihmisten ja ympäristön hyvinvointia kaikkialla maailmassa. Strategian linjausten toteutumisella voi olla merkittäviä ja erittäin laajoja myönteisiä terveystieteiden vaikutuksia."

Esittelijä

Asetetun aikataulun vuoksi käsiteltävä tässä kokouksessa

Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt terveyslautakunnalta 30.4.2012 mennessä lausuntoa globaalin vastuun strategiaa valmistelleen työryhmän ehdotuksesta (2.3.2012). Lausunto on pyydetty kaupunginhallitukselle kaikilta lauta- ja johtokunnilta sekä hallinto-, henkilöstö-, tieto- ja työterveyskeskukselta.

Globaalin vastuun strategian valmistelu sisältyy kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymään strategiaohjelmaan vuosille 2009–2012. Kaupunginhallitus merkitsi iltakoulussa 2.11.2009 tiedoksi esiselvityksen globaalin vastuun strategian valmistelusta ja kaupunginjohtaja asetti 22.9.2010 johtajistokäsittelyssä työryhmän valmistelemaan 28.2.2011 mennessä ehdotuksen globaalin vastuun strategiaksi. Työryhmän ehdotus strategiaksi sekä taustamuistio ovat esityslistan tämän asian liitteinä.

Työryhmän ehdotus sisältää varsinaisen strategiaosan (7 s) ja sen taustamuistion (47 s). Työryhmä on keskittynyt globaalin vastuun keskeisten teemojen tunnistamiseen kunnan näkökulmasta ja asettanut tavoitteita sekä tehnyt toimenpide-ehdotuksia.

Strategiaosa sisältää globaalin vastuun käsitteen määrittelyn sekä kuvauksen valtion ja kunnan vastuualueista. Kunnan vastuun piiriin kuuluviksi teemoiksi esitetään 1. Ilmastonmuutos, 2. Ympäristönsuojelu, 3. Hankinnat, 4. Maahanmuutto ja monimuotoisuus, 5. Kansainvälinen yhteistyö, 6. Taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä 7. Henkilöstö. Kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin liittyvät lisäksi ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen.

Työryhmä toteaa, että kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa on jo valmiiksi määriteltynä globaaliin vastuuseen liittyviä periaatteellisia linjauksia, tavoitteita ja yksityiskohtaisia toimenpiteitä. Globaalin vastuun kantaminen on haaste kaikille toimialoille ja se liittyy kaupungin toiminnan laatuun ja kehittämiseen.

Taustamuistioon on koottu olemassa olevia tai valmisteilla olevia globaaliin vastuuseen liittyviä kaupungin linjauksia. Näistä on tiivistetty strategiaosassa esitettävät linjaukset, joten kaikkia linjauksia ei esitetä. Toimenpiteistäkin esitetään vain uudet ehdotukset.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Globaalin vastuun strategia ehdotus
- 2 Globaalin vastuun strategia taustamuistio

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 4.5.2012

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Kiinteistölautakunta päättäneenä antaa työryhmän ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Työryhmä on käsitellyt kattavasti laajaa ja monipuolista aihekokonaisuutta, jossa toimivalta ja vastuut jakaantuvat monen toimijan kesken. Valtio on luonnollisesti ensisijainen vastuunkantaja siinä, että Suomi osaltaan sitoutuu huolehtimaan maapallon tulevaisuudesta, mutta myös kunnilla, erilaisilla yhteisöillä ja yksittäisillä ihmisilläkin on oma osansa ja vastuunsa.

Helsingin kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa on useita kohtia, joissa on käsitelty globaalin vastuun keskeisiä ajatuksia.

Kiinteistölautakunnan toimialaan kuuluviksi voidaan työryhmän ehdotuksesta katsoa kuuluvan ilmastomuutokseen, ympäristönsuojeluun, asumiseen ja elinkeinotoimintaan, hankintoihin sekä työhön ja henkilöstöön kohdistuvat toimet.

Ilmastomuutoksen torjunta

Strategiaohjelman tavoitteena on mm, että Helsinki kantaa vastuunsa ja toimii aktiivisesti ilmastomuutoksen torjunnassa. Tavoitteeseen tähtäviä käytännön toimenpiteitä on kirjattu esim. Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa 2008 – 2017 sekä sen seurantaraportissa 2011. Kaupunki osallistuu torjuntaan kaupunkirakenteen eheyttämisen ja rakentamisen ja peruskorjauksen energiatehokkuudesta huolehtimisen keinoin. Asuntotonttien luovutusehtoihin on jo pidemmän aikaa kirjattu vaatimus rakentaa asuinkiinteistöt A- energialuokkaan. Myös rakennusten peruskorjauksissa on panostettu energiansäästönäkökohtiin aina kuin se vain on ollut käytännössä mahdollista ja kustannuksiltaan järkevää. Myös kaupungin asuntoyhtiöillä toimintaohjeet ovat samansuuntaiset. Kaupungin omistamassa asutokannassa tavoitteeksi on asetettu energian ominaiskulutuksen vähentyminen 20 %:lla vuoteen 2020 mennessä.

Myös jätteen keräämiseen on tietyillä alueilla kehitetty uudenlaisia menetelmiä, joilla on tarkoitus saada ilman laatua osaltaan parannetuksi.

Viime aikoina ovat ns. maalämmön hyödyntämiseen perustuvat lämmitys- ja viilennysjärjestelmät yleistyneet. Maalämpö on maan, kallioperän tai veden massaan varastoitunutta auringon lämpöenergiaa, jonka talteenotto tapahtuu tyypillisesti noin 150 metriä syvistä lämpökaivoista. Maalämmön käyttöä voidaan perustella globaalina uusiutuvana energiana, joka korvaa mm. jatkuvasti kallistuvaa lämmitysöljyä. Tällaisen sinällään tavoitteeltaan kannatettavan toiminnan ongelmaksi saattaa kuitenkin ainakin osittain nousta sen vaikutukset muuhun maanalaisten tilojen suunnitteluun ja käyttöön.

Itämeren suojeluun kiinteistötoimi osallistuu ranta- alueiden puhdistamisella.

Asukasrakenteen kehittyminen

Kaupungin strategiaohjelmassa 2009 - 2012 on kiinnitetty huomiota muunkielisen, siis muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien

integroitumiseen asuntomarkkinoille ja keskittymiseen tietyille alueille. Asuntopolitiikassa on jo vuosia pyritty kiinnittämään huomiota monipuoliseen ja tasapainoiseen asukasrakenteeseen. Tavoitteeseen on pyritty pääsemään mm. sekoittamalla asumisen eri hallintamuotoja uusilla alueilla ja täydennysrakentamisen keinoin vanhoilla alueilla. Kohtuuhintaisten asuntojen vähäisyys on ollut yksi syy siihen, että tässä ei ehkä sittenkään ole parhaalla mahdollisella tavalla onnistuttu vaikka se ei ole suinkaan ainoa ongelma. Kyse on yhtä lailla integraation haastavasta tavoitteesta tämän väestöosan resurssien kohottamisesta kantaväestön tasolle.

Kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta on myös työvoiman saatavuuden kannalta merkittävä tekijä. Uusien työpaikkojen syntyminen ja varsinkin seudun voimakas väestönkasvu ovat lisänneet asuntojen kysyntää, mihin pyritään vastaamaan tonttien tarjonnalla asuntorakentamiseen.

Asuin- ja työpaikka- alueiden kehittämiseen myös niiden liikenne- ja viheralueiden osalta panostetaan myös Lähiöprojektin avulla kiinteistötoimen normaalin toiminnan ohessa.

Henkilöstö

Muunkielisten osuuden lisäämiseen henkilöstössä on kiinnitetty huomiota avoimeksi tulevien vakanssien täyttämisen yhteydessä silloin kun se on ollut mahdollista. Kiinteistövirastossa valtaosa tehtävistä edellyttää kuitenkin jommankumman kotimaisen kielen ”täydellistä” hallintaa, eikä muunkielisten työllistämiseen suuremmassa mitassa ole yksinkertaisia ratkaisuja.

Hankinnat

Kiinteistöviraston hankintatoimen lähtökohtana on toteuttaa investoinnit ja ylläpitotoimet kustannustehokkaalla tavalla ottaen huomioon harmaan talouden estämiseen liittyvät toimenpiteet sekä ympäristönäkökohdat. Hankinnoissa noudatetaan kaupungin yleisiä ohjeita, joita täydennetään viraston omilla ohjeilla.

Harmaan talouden torjunnassa käytännön keinoina ovat mm. urakoiden ketjuttamisen rajoittaminen ja urakkasopimuksista ilmoittaminen verottajalle. Dokumenttien tarkistaminen toteutetaan myös alihankintaketjujen osalta. Virastossa on otettu käyttöön Tilaajavastuu.fi – palvelu, jonka avulla voidaan tarkistaa tilaajavastuulain velvoittamat asiakirjat automaattisesti. Palvelu tehostaa tilaajavastuulain mukaisten vaatimusten toteuttamista ja sopimusseurantaa. Torjuntaohjeet ja sen vaatimuksien mukaiset velvoitteet on esim. tilakeskuksella viety malliasiakirjoihin.

Lisätiedot

Sarin Teuvo, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36419

teuvo.sarin(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 141

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle globaalin vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon.

Sosiaalilautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki on tarttunut globaalin vastuun teemaan ja lähtenyt määrittelemään, millaisen strategian avulla sitä voitaisiin toteuttaa. Työryhmän mukaan haasteena on ollut strategian sisältöalueiden määrittely suomalaisen kuntaorganisaation ja lisääntyvien globaalien vuorovaikutussuhteiden kentässä. Valmistelussa on keskitytty globaalin vastuun keskeisten teemojen tunnistamiseen, jotta voitaisiin käydä keskustelua kunnan roolista globaalin vastuun kantamisessa ennen toimenpiteiden määrittelyä.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan työryhmä on onnistunut hyvin rajaamaan kunnan globaalin vastuun piiriin kuuluvat teemat, joita ovat ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstöön liittyvät kysymykset. Lisäksi on määriteltävä ne globaalin vastuun ulottuvuudet, jotka kuuluvat valtion toimivaltaan.

Työryhmän kokoama taustamuistio on monipuolinen kuvaus siitä, miten globaali vastuu otetaan huomioon valtion ja kaupungin eri linjauksissa ja toiminnoissa. Valtion ja kunnan välinen työnjako ja strateginen kumppanuus ovat tärkeitä myös jatkossa, esimerkiksi pakolaisten vastaanottamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Sosiaalilautakunta pitää oikeansuuntaisena työryhmän ajatusta siitä, että ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin globaalin vastuun tarkasteltaviin alueisiin.

Sosiaalilautakunta pitää globaalin vastuun strategiassa mainittuja ilmastomuutoksen ja ympäristösuojelun tavoitteita kannatettavina. Esitetyt linjaukset ovat yhdenmukaiset valmisteilla olevan Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan kanssa. Kaupungin luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lentomatkojen aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmän käyttöönotto on kannatettava ehdotus ja osoitus kaupungin ilmastovastuusta.

Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että ruokapalvelun ja helsinkiläisten ruokaketjun ekologisen jalanjäljen pienentäminen on nostettu esiin. Vuonna 2010 hyväksytyin Ruokakulttuurin kehittämisvalinnat toimenpideohjelman mukaisesti lasten päivähoidossa on käynnistetty lastenruokailun luomuohjelman edellyttämät toimenpiteet yhteistyössä Palmian ja hankintakeskuksen kanssa. Tavoitteena on luomuruoan osuuden kasvattamisen päiväkotiruokailussa 50 %:iin vuoteen 2015 mennessä sekä muutoksen kytkemisen päiväkotien pedagogisiin sisältöihin.

Varhaiskasvatusta kaupunkitasolla ohjaaviin asiakirjoihin on lisätty ruokaan ja ruokakulttuuriin liittyviä pedagogisia sisältöjä ja päiväkotien toiminnassa ruokailutilanteilla, erilaisilla tutustumiskäynneillä ja tapahtumilla sekä muilla ruokaan liittyvillä sisällöillä tulee jatkossa olemaan entistä suurempi merkitys. Palmian kanssa yhteistyössä toteutetaan erilaisia teemaviikkoja ja –päiviä, joista esimerkkinä kevään 2012 lähiruokaviikko ja syksyn 2012 sadonkorjuuviikko. Pedagogisten sisältöjen ytimenä on lapsen kokonaisvaltaisen ruokakokemuksen nostaminen keskiöön vuorovaikutteisessa prosessissa kasvattajien, vanhempien ja lasten kanssa.

Sosiaalilautakunta yhtyy taustamuistiossa esitettyyn käsitykseen, jonka mukaan Helsingin kaupungilla merkittävänä julkisten hankintojen tekijänä on mahdollisuus vaikuttaa kestäväen kehityksen periaatteiden edistämiseen. Sosiaaliviraston tavoitteena on huomioida globaalin vastuun periaatteet omissa hankinnoissaan ja kilpailutuksissaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Kaupungin hankintakeskus toimii kaupungin yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ensisijaisesti yhteishankittavat tuotteet ja palvelut ja vastaa niiden osalta globaalin vastuun periaatteiden toteutumisesta.

Sosiaalilautakunta pitää myönteisenä sitä, että strategiassa mainitaan erikseen maahanmuutto ja monimuotoisuus ja että maahanmuutto ilmiönä otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä tavoitteena kaupunkilaisten hyvinvointi. Myös oman kielen ja kulttuurin tukeminen on kannatettavaa, samoin kuin se, että muunkielisten tarpeet ymmärretään ja palveluihin luodaan yhdenvertainen pääsy.

Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä muunkielisen henkilöstön määrän lisäämistä siten, että se vastaa muunkielisten osuutta kaupungin väestöstä. Sosiaaliviraston muunkielisen henkilöstön osuus on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Vuoden 2011 lopussa muun kuin suomen- tai ruotsinkielisen henkilöstön osuus sosiaaliviraston henkilöstöstä oli 6.53 %. Muunkielisen henkilöstön osuus oli suurin vanhusten palveluissa, jossa muunkielistä henkilöstöä oli 15.74 %.

Muunkielisen henkilöstön osuuden kasvattaminen sekä monimuotoisuuden kehittäminen liitetään sosiaalitoimen vuoden 2013 henkilöstötavoitteisiin. Henkilöstöraportointia kehitetään siten, että muunkielisen henkilöstön määrän kehittyminen raportoidaan vuoden 2012 henkilöstöraportoinnin yhteydessä.

Oppisopimuskoulutus on muunkielisille jatkossakin tärkeä väylä työllistyä sosiaalitoimen tehtäviin. Sosiaalivirastossa käynnistetään vuosittain yksi muunkielisille tarkoitettu oppisopimusryhmä lähihoitajan tutkinnon suorittamista varten, muunkielisiä on myös muissa oppisopimusryhmissä.

Monimuotoisuutta kehitetään esimiesten ja työyhteisöjen monimuotoisuusvalmennuksilla. Muunkielisille turvataan mahdollisuus osallistua suomen kielen opetukseen. Sosiaalivirastossa on hyviä kokemuksia muunkielisille työntekijöille, heidän esimiehilleen sekä muunkielisille opiskelijoilleen järjestetyistä verkostotilaisuuksista. Virastossa on otettu käyttöön myös erityisesti muunkielisille tarkoitettuja perehdytyskäytäntöjä. Jatkossa on tarvetta panostaa lisäksi muun muassa muunkielisten opiskelijoiden harjoittelujaksojen kehittämiseen.

Sosiaalilautakunta haluaa lopuksi nostaa esille kysymyksen erillisstrategian tarpeellisuudesta. Parhailtaan on käynnistymässä vuosien 2013- 2016 strategiaohjelman sisältöjen ja rakenteen hahmottelu. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan globaalin vastuun strategiset linjaukset ja toimenpiteet olisi mahdollista sisällyttää uuteen strategiaohjelmaan, jolloin erillistä strategiaa ei tarvittaisi. Hallintokunnat voisivat laatia omat linjauksensa ja talousarviotavoitteensa strategiaohjelman pohjalta.

Terveysvaikutusten arviointi

Kaupungin globaalin strategian tarkoituksena on edistää sosiaalisesti kestävästä kehitystä Helsingissä sekä lisätä tietoisuutta kaupungin toimenpiteiden vaikutuksista muualla maailmassa. Näin linjausten ja toimenpiteiden toteutumisella voi olla merkittäviä ja myönteisiä terveysvaikutuksia.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Vesänen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 43377
tuula.vesanen(a)hel.fi

Henkilöstökeskus 30.4.2012

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Henkilöstökeskus kannattaa esitettyjä näkemyksiä ja toimenpiteitä. Henkilöstökeskus varautuu omalta osaltaan toteuttamaan sovittavat toimenpiteet.

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 26.04.2012 § 39

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisesti voi sanoa, että Helsingissä kynnys saattaa kansainväliseen tietoisuuteen omaa osaamistaan on kovin korkea. Kansainvälisesti tunnetuksi tullaan vasta kun on olemassa valmis tuote tai todistetusti kreditoitu palvelu (kuten koulutusjärjestelmän PISA –arvio). Kansainvälistä mediaa ja yhteistyökumppaneita tulisi lähestyä jo kun on riittävän hyvä idea, konsepti tai suunnitelma. Kaupungille ominainen kansainvälinen ujous näkyy myös siinä, että lähdetään globaaleille kentille vain suurien hankkeiden ja 'highlight'ien kautta – kuitenkin kaupungin peruspalvelutuotanto on täynnä innovaatioita ja hyviä käytäntöjä, jotka ovat täysin 'vientikelpoisia'.

Strategiassa on huomioitu riittämättömästi kansainvälisiin verkostoihin, tietoverkkoihin ja Internetiin liittyvät linjaukset ja tavoitteet. Globaalin vastuun strategiaa tulisi laajentaa digitaalisen maailman antamiin mahdollisuuksiin, kuten tiedottamiseen, verkostoitumiseen, liikkumiseen ja saavutettavuuteen liittyviin asioihin.

Kansainväliset, merkittävästi tietoverkoissa toimivat, verkostot tulevat yhä tärkeämmiksi osaamisen jakamisen ja kehittämisen välineiksi. Helsinki voisi hyötyä aktiivisesta kansainvälisestä verkottumisesta toisaalta omaa osaamistaan tehokkaammin vieden sekä toisaalta sitä yhteistyössä rakentamalla. Nuorisoasiainkeskuksen kohdalla tällaista yhteistyötä rakennetaan verkkonuorisotyössä, digitaalisten pelien pelaamisessa, nuorten vaikuttamistoiminnassa ja monikulttuurisessa nuorisotyössä. Verkostoutumista rahoitetaan kansainvälisten tuki- ja rahoitusohjelmien kautta.

Tietoverkot ylittävät myös maanosien ja niiden perinteisten hallinnollisten alueiden rajat. Globaalin vastuun tarkastelu antaa tässäkin suhteessa mahdollisuuden arvioida eurosentrisiä:

Pääkaupunkiseutu ja Helsinki ovat jo nyt tunnettuja kansainvälisistä yrityksistään, maailmanluokan urheilu- ja kulttuuritapahtumista, WDC:stä, Guggenheimista jne. – Mitä olisivat kaupungin muun toiminnan globaalit mahdollisuudet?

Mainittakoon, että nuorisoasiainkeskus on omassa kansainvälisyysohjelmassaan vuosille 2011-2013 määritellyt ”globaalin kansalaisuuden” kasvatustehtäväkseen. Nuorille luodaan mahdollisuuksia kokea kansainvälisyyttä sekä kotikaupungissaan Helsingissä että muualla maailmassa niin reaali- kuin verkkomaailmassa. Nuorten matkaryhmät suunnittelevat, valmistelevat ja toteuttavat nuorisovaihtoja. Nuorten vapaaehtoisvaihtoja toteutetaan toimimalla vastaanottavana tahona sekä lähettävänä tahona. Molemmat kuuluvat EU:n nuoriso-ohjelman tukemiin toimintoihin. Helsingiläiset nuorisjärjestöt toteuttavat monikulttuurista toimintaa sekä kotikaupungissaan että osallistuvat itse maailmanlaajuisten järjestöjen ja tapahtumien ketjuihin.

Globaalin vastuun strategia on moniaineellinen ja konkreettinen kiteytys Helsingin kaupungin keskeisistä mahdollisuuksista osallistua maailmanlaajuisten kysymysten ratkaisemiseen. Taustamuistio syventää varsin informatiivisesti strategiaan tiivistettyjä esityksiä. Nuorisoasiainkeskus pitää esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä kannatettavina, mutta haluaa esittää niihin seuraavia näkökohtia.

On tärkeää, että globaalia vastuuta erityisesti ilmastonmuutosta käsitellään kaupungin strategiatasolla, koska vastuun kantaminen ulottuu lopulta kaikkiin kaupunkilaisiin ja koko kaupungin hallintoon. Tästä näkökulmasta katsottuna on huolehdittava siitä, että strategiassa esitetyt toimenpiteet ovat riittävän vaikuttavia ja laaja-alaisia ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Suomen, pääkaupunkiseudun ja Helsingin erityisenä haasteena on, että kuulumme siihen pieneen joukkoon maapallon ihmisistä, jotka kuluttavat suurimman osan käytettävissä olevista luonnonvaroista. Meillä on vain yksi maapallo, mutta me suomalaiset elämme, kuin niitä olisi useampia. Tarvittaisiin noin kolme ja puoli maapalloa, jos kaikkien ekologinen jalanjälki olisi samansuuruinen kuin suomalaisten. (Ecological Footprint Atlas 2010).

Ilmastonmuutosta pidetään tällä hetkellä kaikkein pahimpana ympäristöuhkana. On kuitenkin muistettava, ettei omasta toiminnasta syntyneiden päästöjen leikkaaminen pelkästään riitä, vaan on vaikutettava myös elämäntavastamme johtuvan kulutuksen ilmastovaikutuksiin. Aina ottaessamme luonnonvaroja käyttöömme esimerkiksi uusien laitteiden muodossa, aiheutamme hiilidioksidipäästöjä jossain päin maailmaa. Globaalin vastuun kantaminen edellyttäisi siis kaupungin osalta laajempaa luonnonvarojen kuluttamisen tarkastelua. Hankintojen ekologisuus ja

eettisyys ovat tärkeitä asioita, mutta vielä tärkeämpää olisi pohtia sitä voidaanko hankinta joskus jättää tekemättä. Voidaanko ostaa palvelua tuotteen sijaan? Mitä voisimme lainata, kierrättää tai yhteiskäyttää? Strategiassa voisi painottaa enemmän sitä, miten kaupunkina voisimme tuottaa samat palvelut kuntalaisille ekotehokkaammin vähemmällä luonnonvaroilla. Maailmanlaajuiset vaikutuksemme ovat jääneet meiltä ohuesti ymmärretyiksi, jos esimerkiksi ilmastonmuutoksen hidastamiseksi keskitymme vain oman kaupunkimme hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Kulutuksestamme syntyy paljon jätettä sekä tuotteiden valmistusmaissa että täällä Helsingissä. Sähköisten laitteiden lisääntyminen toiminnassamme ja niiden nopea uusimistahti tuottaa paljon sähkö- ja elektroniikkaromua. Globaalia vastuuta kantavana Helsingin kaupungilla tulisi olla järjestelmä, joka takaa sen, ettei serromua kulkeudu kehitysmaihiin alkeellisiin oloihin purettavaksi. Greenpeacen arvion mukaan EU:n alueella kerätystä SER:stä vain 25 % käsitellään asianmukaisesti – loput katoavat jäljettömiin (Honkonen, J., Tuurala, A. 2009. Vihreä IT; elektroniikan elämänsykli. Tietokone 5/2009).

Ruokanäkökulmaa käsitellään muistiossa paljon ja onkin tärkeää, että ruokaa Suomessa tuotetaan ympäristöystävällisesti ja suositaan lähiruokaa sekä luomua. Kaupunki voisi kuitenkin toimia äänekkäämmin kasvispainotteisen ruokavalion puolesta, koska lihan syönnin vähentäminen on merkittävin globaali ruokaan liittyvä ympäristöteko. Kasvisruoan määrää tulisikin huomattavasti lisätä Palmian tarjonnassa ja sen laatuun ja ravitsevuuteen tulisi kiinnittää huomiota. Reilun kaupan järjestelmä on sinänsä hyvä ja kannatettava, mutta kaupungin isona toimijana on syytä selvittää myös muiden eettiseen kuluttamiseen liittyvien sertifiointien käyttökelpoisuus, esimerkiksi kelpuutetaanko UTZ – merkitty kahvi Reilun kaupan kaupungin käyttöön. Myös banaaneilla on Reilun kaupan merkille kilpaileva järjestelmä. Kaupunkiviljely tulee jatkossa varmaan lisäämään tervettä suhtautumista ruoka-asioihin.

Lopuksi nuorisoasiainkeskus toivoo, että Globaalin vastuun strategiaan tai muistioon lisättäisiin kappale kaupungin ekotukihenkilöistä, joita toimii jo miltei kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Tämä on merkittävä kaupungin globaalin vastuun resurssi, jotka tarvitsisivat tuekseen hyvin toimivan ympäristöjohtamisen ja kaikkien esimiestensä tuen. Hyvin toimiessaan ekotukijärjestelmä voisi viedä ymmärrystä globaalista vastuusta ruohonjuuritasolle kaikkiin virastoihin ja laitoksiin.

Käsittely

26.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että

kohdassa 4 korvataan "Strategiassa voisi painottaa.." alkavassa virkkeessä sana "hyvät" sanalla "samat" ja kohdasta 6 poistetaan virke " Miksei työpaikkaruokaloissakin voisi olla koulujen tapaan yksi kasvisruokapäivä viikossa ja sen lisäksi kaikkina muina päivinä kasvisvaihtoehto?"

Vastaehdotus:

Tuomas Tiihonen: Lautakunta päättää antaa esityksen mukaisen lausunnon muokattuna siten, että

lausunto järjestetään uudelleen siten, että kohdat 2-6 siirretään kohdan 11 jälkeen ja kohtien 7 ja 8 järjestys vaihdetaan.

Kannattajat: Malina Valtonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättää antaa esityksen mukaisen lausunnon muokattuna siten, että lausunto järjestetään lausunnon uudelleen siten, että kohdat 2-6 siirretään kohdan 11 jälkeen ja kohtien 7 ja 8 järjestys vaihdetaan.

Jaa-äännet: 4

Riku Ahola, Verna Castren, Erkki Perälä, Johanna Sandberg

Ei-äännet: 5

Anita Kuitunen, Tuomas Tiihonen, Petra Toivonen, Tuomo Valokainen, Malina Valtonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Lauri Siurala

Lisätiedot

Lauri Siurala, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 46

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle globaalin vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

Kaupunginmuseon johtokunta pitää hyvänä, että Helsingin kaupunki on tunnistanut kaupungin roolin globaalin vastuun kantamisessa ja kirjannut siihen kuuluvat teemat ja linjaukset strategiamuotoon hyödyntäen jo olemassa olevia tai valmisteilla olevia aiheeseen liittyviä kaupungin ohjelmia ja linjauksia. Poimintoja on tehty kaupungin strategiaohjelmasta, hankintastrategiasta, elinkeinopolitiikasta, tapahtumajärjestämisen linjauksista, ruokakulttuuristrategiasta ja harmaan talouden torjunnan toimintaohjeista. Itse globaalin vastuun strategiaan on sisällytetty vain uudet toimenpide-ehdotukset

Työryhmän ehdotuksen sisältämät globaalin vastuun sisältöalueet (ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta, henkilöstö) liittyvät vähintäänkin välillisesti kaikkien virastojen toimintaan.

Taustamuistiossa onkin ansiokkaasti pohdittu globaalin vastuun määrittelyn haasteita palvelujen tuottamisen ja hankintojen ympäristö- ja ilmastovaikutuksista aina ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Yhdellä alueella strategia jää osin ohueksi: kulttuurin rooli ja merkitys globaalin vastuun näkökulmasta on jäänyt vähäiselle käsittelylle. Johtokunta pitää tärkeänä, että muistiossa huomioitaisiin myös valtuuston 2011 hyväksymän Helsingin kulttuuristrategian 2012-2017 linjauksia. Globaalin vastuun kannalta siihen sisältyy joitakin olennaisia periaatteita. Kulttuuri on osa kansalaisyhteiskuntaa, se on kestävä kehitystä ja se vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää terveyttä. Näillä kaikilla on yhtymäkohtansa globaalin vastuun strategiaan, mm. siihen jo sisältyvään maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviin kysymyksiin. Kestävän kansalaisyhteiskunnan lähtökohtia ovat kulttuurienvälisyys, vuoropuhelu ja eri kulttuurien rinnakkaiselo. Kulttuurilla on roolinsa ja mahdollisuutensa eriarvoistumisen hillinnässä ja yhteisöllisyyden lisäämisessä. Kulttuurin trendit ja muutokset ovat globaaleja.

Johtokunta esittää, että myös kulttuuristrategiaa hyödynnettäisiin globaalin vastuun strategiassa muiden linjausten ohessa. Strategiaan olisi hyvä lisätä kulttuuristen oikeuksien kunnioittaminen ja kulttuurin saavutettavuuden periaatteet, joihin liittyy mm. oikeus kulttuuriperintöön ja sen suojeluun.

Johtokunta pitää tärkeänä, että myös rakennettu kulttuuriympäristö ja sen vaaliminen näkyisi kaupungin globaalin vastuun strategiassa.

Kulttuuriympäristön vaaliminen on kestävästä kehitystä. Siihen nivoutuvat myös energiansäästön haasteet vanhassa rakennusperinnössä sen ominaislaatua kadottamatta ja korjausrakentaminen ylikorjaamista tai turhaa uusimista välttäen, perinteisiä ja ekologisia menetelmiä sekä materiaaleja suosien.

Kulttuuriympäristöä ja -perintöä ei voi unohtaa globaalien vastuun strategiasta myöskään siksi, että Suomi on sitoutunut noudattamaan lukuisia kansainvälisiä sopimuksia ja suosituksia, joista voi mainita esim. Unescon maailmanperintösopimuksen. Sen sisältämistä maailmanperintökohteista yksi, Suomenlinna, sijaitsee Helsingissä. Toinen maininnan arvoinen sopimus on Haagin yleissopimus, jonka tavoitteena on kulttuuriomaisuuden suojeleminen aseellisen selkkauksen sattuessa. Muita tärkeitä kansainvälisiä sitoumuksia ovat esimerkiksi maisemaa koskeva eurooppalainen yleissopimus, jonka lähtökohtia ovat kestävän kehityksen tavoitteet sekä maiseman merkitykset kulttuurin, ekologian, ympäristön, talouden ja yhteiskunnan kannalta. Erityisenä näkökulmana on maiseman merkitys eurooppalaisen identiteetin, paikallisen kulttuurin ja yksilön elämänlaadun turvaamisessa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 24.04.2012 § 37

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa seuraavansisältöisen lausunnon globaalien vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta:

"Työryhmä on strategiassaan määritellyt globaalien vastuun ja esittänyt eräitä toimenpide-ehdotuksia. Globaalien vastuun strategian taustamuistiosta on monipuolisesti käsitelty asiaa. Helsingin Satama ja satamatoiminnat ovat osa kansainvälistä kuljetusketjua, joten globaalit asiat ovat olennaisia sen toiminnassa.

Helsingin Satamalla on jo perustehtävänsä perusteella merkittävä rooli Helsingin liike-elämän ja elinkeinopolitiikan sekä kansainvälisen toiminnan tukemisessa. Helsingin Sataman toiminta-ajatus on määritelty seuraavasti:

Helsingin satama on Suomen ulkomaankaupan sekä matkustajaliikenteen pääsatama edistään monipuolisesti Helsingin seudun elinkeinoelämää ja hyvinvointia. Liiketoiminnan aktiivisena kehittäjänä Helsingin Satama luo puitteet ja koordinoi toimintoja satamassa.

Ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu

Yksi keskeinen asia globaalissa vastuussa on ilmastonmuutos ja sen hillintä. Kaupunki on asettanut konkreettisia tavoitteita kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Kaupunki vähentää kasvihuonepäästöjä vähintään 20% vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Satamatoiminnassa laivaliikenteen päästöt riippuvat olennaisesti kansainvälisen lainsäädännön ja määräysten kehittymisestä. Niihin ei Helsingin Satama suoraan voi kovinkaan paljon vaikuttaa.

Eräs keino ilmastonmuutoksen hillintään on oman toiminnan energiatehokkuuden lisääminen. Helsingin Satama on asettanut tavoitteekseen oman energiankulutuksen vähentämisen 2% vuosittain kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Tavoite onkin saavutettu vuosina 2009 -2011.

Laivaliikenteen päästöjen vähentämiseksi on Katajanokalla rakenteilla maasähköliityntämahdollisuus Tukholmaan liikennöiville aluksille. Helsingin Satama on mukana Itämeriohjelman hankkeissa, joissa tutkitaan laivaliikenteen päästöjen vähentämismahdollisuuksia ja myös mahdollisuuksia ottaa satamamaksuissa huomioon laivojen ympäristövaikutukset.

Itämeren suojelu on Helsingin Satamalle tärkeä asia. Helsingin Satama on ollut eturivin toimija mm. laivajätevesien vastaanotossa. Se on investoinut jo 1990- luvun puolivälistä lähtien laivajätevesien vastaanottojärjestelmiin. Helsingin Satama toimii yhteistyössä varustamoiden ja Itämeren satamien kanssa tavoitteenaan kehittää järjestelmien toimivuutta.

Hankinnat

Helsingin Sataman tavara- ja materiaaliostot tehdään pääsääntöisesti kaupungin yhteishankintaelinten kilpailuttamilta tavarantoimittajilta. Kilpailutuksissa ja hankinnoissa on syytä huomioida kestävä kehityksen periaatteet. Hankinnoissa tavoitellaan energia- ja materiaalitehokkaita ratkaisuja ja ympäristökriteerit ovat tärkeä hankintojen valintakriteeri. Hankinnoissa pyritään suosimaan eettisyyttä ja toteuttamaan yhteiskunnallista vastuuta. Kilpailutuksen vertailu- ja valintaperusteiden käytöstä tarvitaan lisää ohjeistusta ja osaamisen varmistamista esimerkiksi koulutuksen avulla.

Harmaa talous

Helsingin Satama noudattaa tilaajavastuulakia ja kaupungin omaa harmaan talouden torjuntaohjetta. Ohjeeseen perustuen hankinnoissa käytettävien toimittajien pitää rekisteröityä yritys- ja yhteisötietolain mukaisesti ja huolehtia verojen, sosiaaliturva- ja muiden lakisääteisten maksujen maksamisesta. Päätöksenteko on mahdollisimman avointa ja julkista. Näillä toimenpiteillä ehkäistään väärinkäytöksiä kaikissa muodoissaan.

Kansainvälinen yhteistyö

Satamatoiminta on osa kansainvälistä kuljetusketjua ja erityisesti yhteistyö Itämeren alueella on tärkeää Helsingin Satamalle. Yhteydenpito merkittävimpiin vastasatamiin on keskeisessä asemassa. Helsingin Satama osallistuu aktiivisesti alan eri kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja edistää siten yhteisiä tavoitteita.

Henkilöstö

Helsingin Satama noudattaa kaupungin henkilöstöstrategiaa ja eettisiä periaatteita, jotka on tiedotettu henkilökunnalle. Henkilökunnalle taataan turvallinen, terveellinen ja tasa-arvoinen työympäristö. Henkilöstöä koulutetaan ympäristövastuullisuuteen.

Työmatkapyöräilyä edistetään. Helsingin Satama on työsuhdepolkupyöräilyn pilotti Helsingin kaupungilla ja yli 10 %:lla henkilöstöstä on työsuhdepolkupyörä.

Rekrytoinnissa edistetään muunkielisten työntekijöiden sijoittumista työpaikkoihin."

Esittelijä

talousjohtaja
Tauno Sieranoja

Lisätiedot

Tauno Sieranoja, talousjohtaja, puhelin: 310 33560
tauno.sieranoja(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 24.04.2012 § 27

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Strategialuonnoksessa globaalin vastuun sisältöalueiksi on määritelty ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö.

Ilmastonmuutos

Strategiaehdotuksessa todetaan ilmastonmuutoksen osalta, että kaupunki vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 20 % vuoden 1990 tasosta vuoden 2020 mennessä ja että uusiutuvien energianlähteiden osuus energiantuotannossa nostetaan 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Helsingin Energian kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta, jossa esitetään konkreettinen toimenpideohjelma näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Helsingin Energian osalta. Kaupunginvaltuusto vahvisti päivitetyn kehitysohjelman kokouksessaan 18.1.2012.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa kuvataan Helsingin kaupungin strategiaohjelman linjauksia: Helsinki toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjuntatyössä, edistää päästöjen vähentämistä synnyttäviä energian tuotantoon ja kulutukseen liittyviä innovaatioita sekä profiloituu ilmastoystävälliseksi kaupungiksi ja energiatehokkuuden (energian tuotannon, siirron ja käytön tehokkuuden) edelläkävijäksi. Helsingin Energian visiona on olla edelläkävijä energiatehokkuudessa. Helsingin Energia on mukana Elinkeinoelämän Keskusliiton ja työ- ja elinkeinoministeriön välisessä energiatehokkuussopimuksessa ja on sopimuksen myötä sitoutunut tehostamaan energiankäyttöään 9 % vuosina 2008–2016 vuoteen 2005 verrattuna.

Ympäristönsuojelu

Strategiaehdotuksessa korostetaan Itämeren suojelua tavoitteena vaikuttaa vesien tilaan paikallisesti ja koko Itämeren alueella. Helsingin Energia tukee omalla toiminnallaan tätä tavoitetta mm. Helsingin yliopiston yhteyteen perustetun Helsingin Energian 100-vuotisrahaston kautta. Rahaston tarkoituksena on erityisesti Suomenlahtea koskevan Itämeri-tutkimuksen edistäminen.

Hankinnat, harmaan talouden torjunta

Helsingin Energia noudattaa tilaajavastuulakia ja kaupungin ohjetta harmaan talouden torjumiseksi.

Kansainvälisessä kaupassa globaali vastuu kansainvälisessä kaupassa edellyttää yritysmäisempää sitoutumista (Corporate Social Responsibility). Polttoainehankinnassaan Helsingin Energia edellyttää myyjältä sitoutumista vastuullisen liiketoiminnan käytäntöihin,

käytännössä sitoutumista vähintään YK:n Global Compact – periaatteisiin, joihin työryhmän taustamuistiossakin viitataan yrity maailman käytäntönä.. Lisäksi Helsingin Energia edellyttää toimittajilta myös selvitystä toimintapolitiikoista, joilla he täyttävät em. periaatteet sekä kansallisen lainsäädännön vaatimukset. Sopimukseen sisällytetään myös oikeus auditoida näiden periaatteiden toteuttamista.

Maahanmuutto ja monimuotoisuus sekä henkilöstö

Helsingin Energian omissa kaupungin eettisiä periaatteita täydentävissä periaatteissa todetaan mm. ” kohtelemme toisiamme, liikekumppaneita ja muita sidosryhmiä oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti riippumatta heidän kansallisuudestaan, etnisestä alkuperästään, sukupuolestaan, iästään, poliittisesta kannastaan tai uskonnollisesta vakaumuksestaan”. Henkilöstö palkataan pysyvään työsuhteeseen aina kun mahdollista ja monimuotoisuutta tuetaan kokonaisvaltaisesti johtamiskäytännöissä huomioiden erityisesti toimialan haasteet, jolloin energia-alan osaaminen korostuu rekrytoinneissa ja osaamisen johtamisessa. Asiakaspalvelua tarjotaan kotimaisten kielten lisäksi myös englanniksi.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen yhteistyön osalta strategiaehdotuksessa todetaan, että globaalisti Helsinki edistää ilmastopoliittisia tavoitteita kohti hiilineutraalia tulevaisuutta ja vie maailmalle yksittäishankkeissa opittua osaamista, esim. energia- ja vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä. Helsingin Energia on esitellyt mm. yhteistuotantoa, kaukojäähdytystä ja konosalien hukkalämmön hyödyntämistä lukuisissa kansainvälisissä yhteyksissä niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Taustamuistiossa on globaalin strategian sateenvarjon alle sisällytetty myös kaupungin elinkeinopolitiikka. Helsingin Energia vahvistaa toiminnallaan koko kaupungin liiketoiminnan ja asumisen edellytyksiä synnyttämällä kaupunkilaisten käyttöön toimivan energiamarkkinan, joka takaa energian kilpailukykyisen hinnan ja saatavuuden. Toimintavarma energiahuolto ja luotettavat energiapalvelut ovat keskeinen osa toimivaa infrastruktuuria, joka on Helsingille merkittävä kilpailutekijä.

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Seppo Ruuhonen: Poistetaan kappale numero 5.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Seppo Ruuhonen

Lisätiedot

Kauno Kaija, Johtaja, puhelin: +358 9 617 2100
kauno.kaija(a)helen.fi

Henkilöstön kehittämisspalvelut-liikelaitoksen jk 19.04.2012 § 10

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut - liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Oiva Akatemian johtokunta toteaa, että globaalin vastuun linjaukset Helsingin kaupungin toiminnassa ovat tärkeä osa koko Helsingin kaupungin strategisia linjauksia ja ne tulee sisällyttää kaikille toimialoille.

Oiva Akatemian johtokunta kannattaa tehtyjä linjauksia ja painottaa henkilöstön ja esimiesten osaamista ymmärtää ja ottaa huomioon monimuotoisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä. Muistiossa olevat toimenpiteet voidaan liittää osaksi Helsingin kaupungin omia henkilöstön kehittämistoimenpiteitä sekä johtamis- ja esimiesvalmennuksia. Oiva Akatemia edistää kehittämis-, koulutus- ja valmennustoimenpiteillään edelleen Monikulttuurinen johtaminen -hankkeen (2008-2012) tulosten käytäntöön viemistä ja hyvien käytäntöjen levittämistä.

Johtokunta painottaa myös, että kestävä kehitys tulee ottaa huomioon järjestelmällisesti kaupungin hankinnoissa. Kestävän kehityksen vertailu- ja valintaperusteiden käyttöä kilpailutuksessa voidaan tukea koulutuksellisilla toimenpiteillä.

Työryhmän ehdotuksesta ei ole muuta lausuttavaa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Mirja Heiskari

Asuntotuotantotoimikunta 18.04.2012 § 58

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Yleistä

Asuntotuotantotoimikunta pitää hyvänä nyt esitettyä globaalin vastuun strategiaa. Se kokoaa kaupungin toimintaa koskevat yhteiskuntavastuulliset päämäärät selkeäksi ja napakaksi kokonaisuudeksi ja toimii kaupungin tahdonilmauksena.

Asuntotuotantotoimikunnan toimialaan liittyy keskeisimmin esitetyistä teemoista ilmastomuutoksen torjuminen, ympäristönsuojelu sekä hankinnat ja henkilöstö. Hankinnoissa korostuvat ympäristöasiat sekä harmaan talouden torjuntatoimet.

Keskeinen merkitys asuntotuotantotoimiston toiminnassa on siinä, miten rakennuttamisen hankinnat toteutetaan ja minkälaisin ehdoin ne tehdään. Yhteiskuntavastuullinen toiminta edellyttää eri hallintokuntien tavoitteiden yhteensovittamista ja yhteistyön tavoitteiden, toimintatapojen ja vastuiden kehittämistä.

Ilmastomuutos ja ympäristöasiat rakennuttamisessa

Asuntotuotantotoimikunta on sitoutunut edistämään toiminnassaan kaupungin päästötavoitteiden saavuttamista. Toimikunnan ohjauksessa toimiva asuntotuotantotoimisto (ATT) panostaa rakentamisessaan eri tavoin kestävän kehityksen vaatimusten huomioon ottamiseen.

Kaupunkirakenteen eheyttämiseksi ATT selvitti kaupungin kiinteistöyhtiöiden kanssa yhteistyössä kiinteistöyhtiöiden tonteilla sijaitsevat mahdolliset täydennysrakennuskohteet. Vuosina 2010 ja 2011 valmistuivat myös ATT:n ensimmäiset lisäkerroskohteet Laajasaloon, joita voidaan myös pitää tärkeinä avauksina kaupunkirakenteen eheyttämiseksi ja tiivistämiseksi.

Täydennysrakentamiskohteiden toteuttaminen on kuitenkin hidasta ja erityisesti autopaikkojen toteuttaminen jo olemassa olevaan ympäristöön on vaikeaa. Täydennysrakentamiskohteiden käynnistymistä hidastavat mm. kaavamuutosten vaatima aika ja täydennysrakennustonteilta siirrettäviä toimintoja korvaavien tilojen puute. Kaupungin eri hallintokuntien välinen yhteistyö onkin avainasemassa täydennysrakentamisen edistämiseksi. Talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosastolle vuonna 2011 perustettuun

täydennysrakentamisprojektiin kohdistuukin suuria toiveita toiminnan koordinoimisen osalta.

Matalaenergiarakentamista kehitettiin keväällä 2011 valmistuneessa kehityshankkeessa Viikinmäessä Pihlajiston Kiinteistöt Oy Hernepellontie 26:ssa, jossa rakennusten lämmitysjärjestelmien valinnassa otettiin käyttöön ympäristövaikutukset huomioiva primäärienergiälaskenta. Kehityshankkeen myötä otettiin ATT:n koko uudistuotannon energiatehokkuustavoitteeksi A-energiatehokkuusluokka jo ennen kuin se tuli tontinvarausten edellytyksenä pakolliseksi. Myös peruskorjausten toteutuksessa pyritään tavoitteellisesti parantamaan korjattavat rakennukset energiatehokkuusluokkaan C silloin, kun korjaustoimenpiteet kohdistuvat energiatehokkuuden kannalta olennaisiin rakennusosiin ja kun se muuten on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Kestävän kehityksen mukaista on myös asuntotuotantotoimiston jo pitkään edellyttämät rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja (YSE 98) pidemmät takuuajat, jotka ovat esimerkki ympäristöasioiden huomioimisesta hankinta-asiakirjoissa.

Teknistyvien rakennusten suunnittelussa yhä tärkeämmäksi muodostuu toteutettujen ratkaisujen helppokäyttöisyys niin huoltotoimien kuin asumisenkin osalta. Vasta tilojen oikealla käytöllä ja ammattitaitoisella ylläpidolla varmistetaan energiatehokas ja ympäristöä mahdollisimman vähän rasittava lopputulos.

Harmaan talouden torjuminen

Asuntotuotantotoimisto on ollut aloitteellinen edelläkävijä rakennusalan harmaan talouden kitkemisessä. Toimisto otti käyttöön uusia keinoja mm. sanktioimalla urakoiden ketjuttamiskiellon vuonna 2010. Urakoiden ketjuttamisen rajoittamisessa ATT on ollut edelläkävijänä koko rakennusalalla. Asuntotuotantotoimiston esityksestä toimiston luomat käytännöt ovat levinneet yleisiksi suosituksiksi Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:n kautta ja osaksi myös kaupungin omia ohjeita. Asuntotuotantotoimisto noudattaa Helsingin kaupungin ohjetta harmaan talouden toimimiseksi.

Asuntopolitiikka

Toimisto noudattaa MA-ohjelman linjauksia tuotannon laadullisessa suunnittelussa ja kohderyhmien huomioon ottamisessa. Muunkielisen väestön sijoittuminen tutkimusten mukaan erityisesti kaupungin omaan vuokra-asuntokantaan otetaan huomioon myös asuntotarjonnan monipuolisuudella. Yhtä lailla asuntotarjonnan monipuolisuuden kehittäminen tarjoaa yksilöllistävälle kantaväestölle heidän tarpeitaan vastaavia kiinnostavia asumismahdollisuuksia.

Elinkeinopolitiikka

Sekoittunut kaupunkirakenne edellyttää toiminnoiltaan monipuolisia asuinrakennusratkaisuja. Tämä näkyy esimerkiksi lisääntyneinä liiketiloina asuinkiinteistöissä. Liiketilojen omistajiksi ja käyttäjien hankkimiseksi tarvitaan hallintokuntarajat ylittävää yhteistyötä ja toimivia ennalta sovittuja toimintatapoja. Elinkeinotoiminnan ja kiinteistötoimen yhteistyön tiivistäminen on tältä osin tarpeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Ifa Kytösaho, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 32293
ifa.kytosaho(a)hel.fi

Terveyslautakunta 17.04.2012 § 93

Pöydälle 17.04.2012

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 17.04.2012 § 66

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy globaalin vastuun strategian valmistelu. Kaupunginjohtaja asetti 22.9.2010 johtajistokäsittelyssä työryhmän valmistelemaan ehdotuksen globaalin vastuun strategiaksi. Strategiaehdotus ja sen taustamuistio valmistuivat 2.3.2012.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa esitellään globaalin vastuun määritelmä kunnan toiminnassa, globaalin vastuun määrittelyn taustaa ja siihen liittyviä haasteita sekä tuodaan esiin globaalin vastuun strategian malleja. Helsingin globaalin vastuun strategian sisältöalueiksi määritellään ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö. Ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin.

Muistioon on koottu olemassa olevia tai valmisteilla olevia globaalin vastuuseen liittyviä kaupungin linjauksia ja toimenpide-ehdotuksia. Poimintoja on tehty kaupungin strategiaohjelmasta, hankintastrategiasta, elinkeinopolitiikan kehittämisvalinnoista, tapahtumajärjestämisen toimintalinjoista, ruokakulttuurin kehittämisvalinnoista ja harmaan talouden torjuntaa hankintojen yhteydessä koskevasta toimintaohjeesta. Itse strategiaan on sisällytetty vain ne yllä mainittuihin sisältöalueisiin liittyvät toimenpide-ehdotukset, joita ei ole muualla esitetty.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää strategian sisältöalueiden valintoja perusteltuina. Samalla se ehdottaa, että muistiossa huomioitaisiin myös Helsingin kulttuuristrategian 2012 –2017 linjaukset. Globaalin vastuun strategian kannalta olennaisia ovat ainakin seuraavat kulttuuristrategiaan kirjatut Helsingin kulttuuripoliittiset periaatteet:

- kulttuuri on osa kansalaisyhteiskuntaa,
- kulttuuri on kestävä kehitys ja
- kulttuuri vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää terveyttä.

Näillä kaikilla on yhtymäkohtia globaalin vastuun strategiaan, erityisesti maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviin kysymyksiin. Kansalaisyhteiskunnan lähtökohtia ovat vuoropuhelu, eri kulttuurien yhteiselo ja kulttuurienvälisyys. Kestävä kehitys ja ekologinen ajattelu uudistavat toiminta- ja ajattelutapoja. Yhteisöllisyyteen liittyvät kulttuuriin saavutettavuus sekä (moni)kulttuuristen projektien mahdollisuus hillitä eriarvoistumiskehitystä.

Kulttuuristrategia jakaantuu neljään kokonaisuuteen, joista erityisesti kaksi, monien kulttuurien Helsinki sekä ympäristö ja kaupunkirakenne, ovat olennaisia globaalin vastuun strategian kannalta. Monien kulttuurien Helsinki -teeman keskeisiin toimenpide-ehdotuksiin kuuluu, että vahvistetaan kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia harjoittaa omaa kulttuuriaan. Ympäristö ja kaupunkirakenne -teeman alla tarkastellaan mm. vanhojen tilojen kulttuurikäyttöä ja rakennusperinnön vaalimista sekä tuodaan esiin ympäristötaide osana

kaupunkikuvan elävöittämistä. Ympäristötaide herättelee usein myös katsomaan elinympäristön ja luonnon tilaa.

Edelliseen liittyen kulttuuri- ja kirjastolautakunta toivoo, että globaalin vastuun strategiaan kirjattaisiin kulttuuristen oikeuksien kunnioittaminen. Strategian sivulla viisi todetaan, että ”Yhteinen helsinkiläisyys kunnioittaa eri väestöryhmiin kuuluvien oman kielen ja kulttuurin säilyttämistä”, johon voisi lisätä ”ja kaikkien asukkaiden kulttuurisia oikeuksia”. Kulttuuriin oikeuksiin voidaan katsoa kuuluvaksi ihmis-, perus- ja kansalaisoikeuksien lisäksi:

- oikeus osallistua kulttuurielämään
- oikeus kulttuurien kehittämiseen ja suojeluun
- oikeus kulttuuriperintöön
- oikeus kulttuurien kehittämiseen ja suojeluun
- oikeus valita oma kulttuurinsa
- kunnioitus kulttuuria ja sen itsemääräämisoikeutta kohtaan
- yhtäläinen kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus
- oikeus osallistua kulttuuripolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen
- oikeus suojella kulttuurisia tuotteita, ilmauksia, kulttuuriperintöä, tuottajia ja kulttuurista identiteettiä sekä
- osallisuus kulttuuriseen merkityksenantoon.

Kulttuuriperintöön kuuluvan rakennusperinnön vaaliminen olisi myös syytä erikseen lisätä globaalin vastuun strategiaan, mahdollisesti ympäristönsuojelu-otsakkeen alle.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32988
satu.silvanto(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.04.2012 § 196

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin kaupunki on tunnistanut ja määritellyt globaalin vastuun teemat ja kaupungin roolin globaalin vastuun kantamisessa. Työryhmän ehdotuksessa on koottu

selkeästi kaupungin toimintaan liittyvät globaalin vastuun sisältöalueet ja linjaukset hyödyntäen jo olemassa olevia ja valmisteilla olevia aiheeseen liittyviä kaupungin eri ohjelmia ja linjauksia.

Globaalin vastuun strategian tulee sisältää myös globaalin vastuun varsinainen määritelmä vaikka määrittely onkin haasteellista. Strategiaan kirjattu selkeä määritelmä edistäisi sitä, että globaalin vastuun käsite ja kaupungin rooli siinä ymmärretään samalla tavalla. Globaalin vastuun taustalla olevan arvopohjan avaaminen edistäisi myös asiaan sitoutumista. Yhteiskuntavastuu sisältää myös globaalin vastuun. Globaalin vastuun kantamisessa on kyse mm. halusta tavoitella maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisuutta, edistää demokratiaa ja rauhanpyrkimyksiä, lisätä suvaitsevaisuutta ja vähemmistöjen oikeuksia, poistaa köyhyyttä sekä suojella luontoa ja ympäristöä.

Globaalin vastuun strategia on kaupungin organisaation sisäisen käytön ja ohjauksen lisäksi tärkeä julkinen viesti myös asukkaille ja kaupungin sidosryhmille. Jos kohderyhmänä ovat myös asukkaat ja sidosryhmät, strategian sisällön esittämismuotoa on tarpeen työstää ulkoisen viestinnän näkökulmasta. Asukasnäkökulmaa on syytä korostaa muutoinkin globaalin vastuun strategian eri osa-alueilla.

Työryhmän ehdotuksen sisältämät globaalin vastuun sisältöalueet (ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta, henkilöstö) ovat onnistuneesti jäsenneily ja kannatettavia. Ilmastonmuutoksen hillinnässä on kaupungin energiatehokkuuteen ja energiansäästöön tähtäävä työ merkittävässä roolissa kasvihuonepäästöjen vähentämisen lisäksi. Ympäristönsuojelun teemaan liittyvät myös ympäristökatastrofit, kuten öljyonnettomuudet, joilla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia mutta vaativat paikallisia toimenpiteitä kaupungin toimesta.

Globaalin vastuun kantaminen liittyy kaikkien hallintokuntien toimintaan. Rakennusviraston toimintaan eniten liittyviä globaalin vastuun sisältöalueita ovat ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat ja harmaan talouden torjunta. Globaalin vastuun strategian linjaukset ovat yhdenmukaiset valmisteilla olevan Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan sekä kaupunginhallituksen hyväksymän hankintastrategian ja harmaan talouden torjuntaohjeen kanssa. Globaalin vastuun strategian sisältöä tulee tarvittaessa päivittää ympäristöpolitiikkaan liittyvien osa-alueiden osalta sen jälkeen, kun kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupungin ympäristöpolitiikan.

Rakennusvirasto edistää omalta osaltaan globaalin vastuun strategian toteuttamista. Rakennusvirasto on sitoutunut noudattamaan

hankintastrategiaa ja harmaan talouden torjuntaohjetta sekä edistämään ympäristöpolitiikan tavoitteita määrärahojen puitteissa.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Merkittiin, että esittelijä lisäsi päätösehdotuksen kappaleen neljä loppuun seuraavan virkkeen: "Asukasnäkökulmaa on syytä korostaa muutoinkin globaalin vastuun strategian eri osa-alueilla."

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Silja Hyvärinen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 38619
silja.hyvarinen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.04.2012 § 54

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiasta sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa on käsitelty globaalin vastuun määritelmää ja kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa olevia globaaliin vastuuseen liittyviä, olemassa olevia tai valmisteilla olevia linjauksia. Tällaisina linjauksina muistiossa on esitetty Helsingin kaupungin strategiaohjelma, ilmastopoliittiset linjaukset, ympäristöpolitiikka, hankinnat ja hankintastrategia, maahanmuuttoon, maahanmuuttajiin ja etniseen monimuotoisuuteen liittyvät strategiaohjelman linjaukset, elinkeinopolitiikan kehittämisvalinnat, tapahtumajärjestämisen toimintalinjat, Helsingin kaupungin ruokakulttuuriin kehittämisvalinnat, Helsingin kansainvälinen toiminta, taloushallinto ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstöä koskevat linjaukset.

Ehdotukseen globaalin vastuun strategiaksi on tiivistetty taustamuistioon kootut linjaukset eikä näihin linjauksiin sisältyviä yksityiskohtaisia toimenpiteitä ole tuotu strategiaan. Työryhmän ehdotuksessa globaalin vastuun strategiaksi on keskitytty globaalin vastuun määritelmään ja ehdotus sisältää eräitä toimenpide-ehdotuksia. Työryhmän strategiaehdotuksessa todetaan, että globaalin vastuun strategiaan on sisällytetty vain uudet ehdotukset.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa todetaan, että globaalin vastuun sisällölle ei ole kunnan toiminnassa löydettävissä yksiselitteistä luokittelua. Tästä syystä opetuslautakunnan näkemyksen mukaan strategiaehdotuksessa oikeana lähtökohtana voidaan pitää sitä, että työryhmä on pyrkinyt määrittelemään ne teemat, joita kunnan toiminnassa pidetään globaalin vastuun piiriin kuuluvina alueina sekä toisaalta ne globaalin vastuun ulottuvuudet, jotka kuuluvat valtion toimivaltaan.

Strategiaehdotus muotoutuu työryhmän kunnan vastuulle määrittelemille teemoille seuraavasti: ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat ympäristön ja sosiaalisen ulottuvuuden näkökulmasta, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudellinen vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö. Opetuslautakunta katsoo, että nämä ulottuvuudet ovat perusteltuja mutta että koska globaalin vastuun määrittelyssä ei ole yksiselitteistä linjausta, tulee strategiaa tarpeen mukaan päivittää vastaamaan mm. yhteiskunnallista näkemystä globaalista vastuusta. Opetuslautakunta pitää oikeansuuntaisena työryhmän ajatusta siitä, että ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin globaalin vastuun tarkasteltaviin alueisiin.

Opetuslautakunnalla ei ole lähtökohtaisesti huomauttamista työryhmän esittämistä globaalin vastuun strategian toimenpide-ehdotuksista ottaen huomioon, että strategia pohjautuu Helsingin kaupungin olemassa oleviin tai valmisteilla oleviin strategioihin, toimenpideohjelmiin ja linjauksiin. Opetuslautakunta pitää erityisen myönteisenä sitä, että strategiassa mainitaan erikseen maahanmuutto ja monimuotoisuus ja että maahanmuutto ilmiönä otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä tavoitteena kaupunkilaisten hyvinvointi. Myös oman kielen ja kulttuurin tukeminen on kannatettavaa, samoin kuin se, että muunkielisten tarpeet ymmärretään ja palveluihin luodaan yhdenvertainen pääsy.

Opetuslautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että suomen ja ruotsin kielen koulutustarjonta on ensiarvoisen tärkeää maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta kuten myös maahanmuuttajien pääsy työharjoittelu- ja oppisopimuspaikkoihin. Helsingin kaupungin tulee kyetä laajaan ja tehokkaaseen yhteistyöhön muun muassa hallinnon sisällä kielikoulutuksen ja muiden toimenpiteiden järjestämiseksi maahanmuuttoa ja monimuotoisuutta koskevan globaalin vastuun toteuttamiseksi.

Lopuksi opetuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että jo olemassa olevien ja tulevien globaalista vastuuta koskevien linjausten toteuttaminen Helsingin kaupungissa varmistetaan.

Terveysvaikutusten arviointi

Globaalin vastuun strategiaesitykseen sekä sen taustamuistioon sisältyy useita toimenpiteitä, joilla edistetään kaupungin asukkaiden ja kaupungin henkilökunnan terveyttä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Susanna Sarvanto, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
susanna.sarvanto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.04.2012 § 150

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää hyvänä, että kaupungin globaaliin vastuuseen liittyvät linjaukset on koottu strategiamuotoon. Kaupungit ja metropolit toimivat entistä vahvempina toimijoina globalisoituvassa toimintakentässä, jolloin kaupunkien rooli myös globaalien kriisien ratkaisemisessa korostuu.

Globaalin vastuun näkökulmasta kaupunkisuunnittelun merkitys näyttäytyy selvimmän ilmastonmuutoksen hillintään liittyvissä toimissa, yleisesti ympäristönsuojelussa sekä kansainvälisessä yhteistyössä. Tässä lausunnossa keskitytään näihin globaalin vastuun teemoihin, muiden hallintokuntien ollessa toimialansa puolesta sopivampia lausumaan muista teemoista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tunnistanut tarpeen ilmastonmuutoksen hillintään toiminnassaan. Strategian taustamuistiossa esitetyt toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi ovat pitkälti yhteneväiset kaupunkisuunnittelun tavoitteiden kanssa.

Kaupunkisuunnittelun keinot ilmastonmuutoksen hillinnässä voidaan jakaa suoraan ja välillisesti vaikuttaviin keinoihin. Suorimpana ja todennäköisesti merkittävimpänä keinona voidaan pitää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, jolla on suora vaikutus liikkumistarpeeseen ja sen kautta yhdyskunnan aiheuttamiin liikenteen kasvihuonekaasupäästöihin.

Välillisesti kaavoitus vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillintätoimiin mahdollistavasti. Kaavoituksen kautta voidaan vaikuttaa alueellisen energiatehokkuuden ja ilmastovaikutusten määräytymiseen. Kaavoitus joko mahdollistaa, vaikeuttaa tai estää tiettyjen ilmastonmuutoksen hillintätoimien toteuttamisen. Mahdollistavat ratkaisut liittyvät esimerkiksi energiahuoltojärjestelmän muutokseen vähähiilisemmäksi (tuulivoima ym.) ja vanhan rakennuskannan energiasaneeraukseen (riittävän väljät suojelumääräykset ym.).

Helsingissä on viime vuosina kehitetty ilmastotietoista kaavoituskäytäntöä. Asemakaavatasoista energiakaavoitusta on tehty mm. Honkasuon alueella ja laajemmalla strategisella tasolla kaupunkirakenteen ekotehokkuuden arviointi- ja seurantatyökalujen kehittämisessä (HEKO ja KARVI). Vuoden 2012 alussa alkaneessa yleiskaavatyössä ilmastotavoitteet ovat läsnä.

Globaaliin vastuuseen liittyy edelleen huomattavia epävarmuuksia sen suhteen, miten vastuullinen toiminta globaalissa mittakaavassa tulevana vuosikymmeninä ilmenee. Yhtenä mahdollisena skenaariona on esitetty maahanmuuton huomattavaa lisääntymistä maapallon pohjoisille alueille, esimerkiksi Etelä-Euroopan elinolosuhteiden radikaalin heikentymisen myötä. Kaupunkisuunnittelussa on syytä varautua muuttopaineen kasvuun tulevaisuudessa.

Globaalin vastuun työryhmän muistiossa on viitattu Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikkaan. Tämä sisältää hyviä tavoitteita, mutta ne ovat osin (melu, ilmanlaatu, luonnonsuojelu) ristiriidassa kaupunkirakenteen tiivistämispyrkimysten kanssa. Tämä aiheuttaa tarpeen arvioida keskeisimpien ympäristöpoliittisten tavoitteiden sovellukset aina vallitsevan tilanteen ja alueellisten reunaehtojen mukaan.

Kansainvälinen yhteistyö on jo pitkään kuulunut kaupunkisuunnittelun käytäntöihin. Yleiskaavassa teemaan keskitytään tarkemmin ja tullaan selvittämään, mitä kansainvälisen näkökulman laaja-alainen huomiointi tarkoittaa yleiskaavatasoisen maankäytön suunnittelun kannalta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37316
alpo.tani(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 135

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta pitää globaalin vastuun strategiaa tärkeänä linjauksena, joka täydentää hyvin kaupungin ympäristöpoliittisia linjauksia, jotka sisältyvät kaupungin strategiaohjelmaan.

Helsinki oli ensimmäinen eurooppalainen pääkaupunki, joka laati kattavan kestävän kehityksen toimintaohjelman. Ohjelma valmistui kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien laajamittaisen osallistamisen ja lausuntokierrosten jälkeen, kun kaupunginvaltuusto hyväksyi sen vuonna 2002. Kestävän kehityksen ohjelmassa linjattiin laajasti ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden asioita kaupunkiorganisaatiossa, mutta sen ohjelmakausi loppui vuoteen 2010.

Ekologisesti kestävän kehityksen linjauksia on sen jälkeen valmisteltu osana kaupungin ympäristöpolitiikan päivittämistä. Lisäksi ekologisen kestävyden saralla on valmisteltu viime vuosina useita ympäristönsuojelun ns. osa-alueiden ohjelmia, kuten energiapoliittiset linjaukset, tulvastrategia, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelma jne. Nämä ekologisesti kestävän kehityksen linjaukset kattavat usein myös globaalin vastuun näkökulman.

Sen sijaan sosiaalisesti kestävän kehityksen osalla vastaava ohjelmatyö ei ole jatkunut globaaliin vastuuseen liittyvissä kysymyksissä kestävän kehityksen ohjelman päätyttyä. Tästä syystä ympäristölautakunta pitää globaalin vastuun strategiaa tervetulleena ja myös sen painotuksia sosiaalisen vastuun kysymyksiin oikeansuuntaisina.

Luonnos globaalin vastuun strategiaksi listaa ekologisen vastuun keskeisiä lähinnä ilmastoasioihin, hankintojen ympäristöasioihin sekä Itämeren suojeluun liittyviä kaupungin aiempia tavoitteita, joilla on globaali ulottuvuus. Tämä onkin järkevää, jotta vältetään tekemästä sisällöllisesti keskenään päällekkäisiä linjauksia suhteessa kaupungin muihin ohjelmiin ja strategioihin.

Ympäristöasioihin liittyvä uusi ehdotus luonnoksessa on kaupungin luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lentomatkojen aiheuttamien

hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmän käyttöönotto. Ympäristölautakunta pitää ehdotusta konkreettisena ja tarpeellisena keinona osoittaa kaupungin ilmastovastuuta. Ympäristölautakunta ehdottikin jo 24.11.2009 kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin maksamille lentomatkoille päästömaksua.

Ympäristölautakunta pitää globaalivastuustrategian tavoitteita perusteltuina ja myös taustamuistiota hyvin laadittuna.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 17.04.2012 § 35

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin globaalin vastuun strategia liittyy kaupungin strategiaohjelmaan 2009-2012. Työryhmä pohtii tehtävän haasteellisuutta kunnan paikallisten tehtävien ja koko ajan lisääntyvien globaalien vuorovaikutussuhteiden moninaisessa kentässä. Työryhmä keskittyi tunnistamaan globaalin vastuun keskeisiä teemoja, jotta niiden kautta voidaan puolestaan keskustella kunnan roolista globaalin vastuun kantamisessa.

Työväenopiston perustehtävänä on tarjota kuntalaisille yleissivistävää vapaan sivistystyön opetusta. Yli 30 000 aikuista opiskelee työväenopiston kursseilla ja lisäksi tuhannet osallistuvat yksittäisiin tapahtumiin opistossa. Opiston kurssit tarjoavat tietoa ja taitoa elämän eri aloilta, joista käytännössä jokaisessa on myös globaali näkökulma mukana. Esimerkiksi suurin opetusalue, kielet, on suoraan avain globaaliin tietoon ja osaamiseen. Kieli kantaa aina mukanaan myös kulttuuria ja yhteiskuntatietoa. Käden taidot ja muu itsetekeminen ovat myös kestävän kehityksen tietouden herättäjiä, koska itsetekeminen luo tuotteeseen toisenlaisen suhteen kuin valmiina hankittuun tuotteeseen.

Työväenopiston toiminnalle on luonteenomaista strategian mukaisen kunnan globaalin vastuun piiriin kuuluvien asioiden toteuttaminen: Työväenopisto pyrkii ja pystyy toiminnallaan strategian mukaisesti lisäämään kuntalaisten ympäristötietoutta, globalisaatiotietoutta,

osallistumista ja yhdenvertaisuutta sekä maahanmuuttajien kouluttautumis- ja osallistumismahdollisuuksia. Työväenopisto on aktiivinen alueellinen toimija, jonka toimipisteet sijaitsevat asukkaita lähellä jalan tai julkisilla liikennevälineillä helposti saavutettavissa, ja sillä on hyvät edellytykset lisätä eri asuinalueiden asukkaiden aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä esimerkiksi tarjoamalla yhteisiä tiloja ja välineitä toimintaan.

Työväenopiston perustehtävän, opetuksen, tuote on oppiminen. Elinikäinen oppiminen on globaalin vastuun näkökulmasta tärkeää, koska moniin asioihin on luotava uudenlainen suhde; on opittava jostakin omasta aiemmasta käsityksestään pois ja opittava uutta näkemystä tilalle.

Työväenopiston toimintasuunnitelma tukee kaupungin strategian hyvinvointi ja palvelut –tavoitetta, erityisesti tasa-arvoisten oppimismahdollisuuksien järjestämisestä.

Ilmastonmuutoksen ehkäisyä tukee opiston palvelujen tarjonta mahdollisimman lähellä kuntalaisia eri puolilla kaupunkia hyvien liikenneyhteyksien varrella. Pienenä esimerkkinä on myös opiston henkilöstön osallistuminen kilometrikisaan vuonna 2011 ja tavoitteena on osallistua myös vuonna 2012 tähän polkupyöräilyn markkinointiin henkilökunnalle.

Opiston uusittu ympäristöohjelma hyväksyttiin vuonna 2011. Opiston eri toimipisteissä on koulutetut ekotukihenkilöt. Lisäksi opiston talousarviovalmistelussa otetaan huomioon kaupungin energiansäästötavoitteet. Opetusohjelmassaan työväenopisto lisää jatkossakin ympäristötietoutta järjestäen kursseja ja ilmaisia yleisluentoja ympäristön tilasta ja ekologisen jalanjäljen hillitsemisestä.

Kulutuksen ja ennen kaikkea kertakäyttökulutuksen hillintä on näkökulma, johon globaalin vastuun strategia ei ota selvästi kantaa. Vähemmän energiaa ja luonnonvaroja vaativien palveluiden kuluttamiseen kannustaminen sopisi yhteen strategian kanssa.

Opiston hankintastrategia on käyty läpi hankintakeskuksen kanssa alkuvuonna 2012 ja hankinnat tehdään kaupungin ohjeiden mukaisesti. Lisäksi opisto haluaa tuoda esille, että reilun kaupan järjestelmä on saanut osakseen kritiikkiä muun muassa sellaisen tutkimustiedon puutteesta, joka osoittaisi järjestelmän tehokkuuden köyhyyden vähentäjänä. Mikäli tutkimustietoa on, näihin lähteisiin voisi ohjata työryhmän selvityksessä, perusteluna kaupungin sitoutumiselle Reilun kaupan järjestelmään vaihtoehtona muille kehitysyhteistyön muodoille. Myös työväenopisto voi omassa opetusohjelmassaan tarjota taustatietoa eri kehitysyhteistyömuodoista.

Opiston maahanmuuttajaohjelma linjaa opiston toiminnan maahanmuuttajien suomen kielen kouluttajana sekä maahanmuuttajien ja kantaväestön keskinäisenä integroijana. Opisto on merkittävä suomen kielen kouluttaja Helsingissä. Lisäksi opisto on mukana kotona lapsiaan hoitavien maahanmuuttajataustaisten vanhempien suomen kielen koulutushankkeessa. Opetushallituksen opintoseteleitä on haettu ja saatu myös maahanmuuttajien suomen kielen opiskeluun. Opistossa opiskelevat puhuvat äidinkielenään yli 50 eri kieltä. Myös henkilökunnassa ovat maahanmuuttajat kohtalaisen hyvin edustettuina.

Työväenopisto osallistuu kaupungin ruokakulttuuristrategian toteuttamiseen aikuisten kotitalouden opetuksen kautta. Opetuksessa näkyvät strategian aihepiireistä vahvimmin ruoan hankkimisen ekologisten ja eettisten vaikutusten arviointi, kestävän kehityksen mukainen ruoan kuluttaminen sekä suomalaisen ja kansainvälisten ruokakulttuurien ylläpitäminen ja uudistaminen. Opiston kotitalousopetuksen oman opetussuunnitelman mukaisesti opetusta järjestetään monipuolisista aiheista ja eri puolilla kaupunkia erilaiset opiskelijat huomioon ottaen. Ympäristöystävällinen toiminta näkyy myös jätteiden lajittelussa niin opetuskeittiöissä opetuksen yhteydessä kuin myös opiston muussa toiminnassa. Työväenopisto ehdottaa lisäksi, että kaupungin ruokalaitokset ja koulut siirtyisivät kestävästi kalastetun MSC-sertifioitun kalan käyttöön. Opiston opetuksessa suositaan kotimaisen kalan käyttöä, mutta MSC-merkintä ei ole toistaiseksi ollut tärkeä kriteeri.

Myös Opistolaisyhdistyksen ylläpitämän Oppiskahvion tietoisuutta ruokatarvikevalinnoissa kohti globaalia vastuuta pyritään kehittämään. Lisäksi opisto kannattaa työryhmän ehdotusta luomuruuan käyttöönnotosta kaupungin ruokaloissa.

Opiston kansainvälisyysohjelma hyväksyttiin vuonna 2011. Se pitää sisällään sekä kurssitarjonnan näkökulman että kehittämishankkeet. Esimerkkinä globaalin vastuun teemoista ovat Itämeri-teema opetuksessa työvuonna 2010-2011.

Kaupungin henkilöstön globaalin tietoisuuden lisäämiseksi kaupungin nettisivuille voisi lisätä kiva.org –haasteen, jossa henkilöstö voisi osallistua mikrolainoin kehitysmaiden avustamiseen ja esimerkiksi verrata virastojen välisten lainojen määriä. Hanke lisäisi tietoa keinoista avustaa kehitysmaiden pienyrittäjiä suoraan ja voisi toimia kaupungin oppilaitoksissa osana opetusta, esimerkiksi yhteiskuntaopissa. Kiva.org –on internetsivusto, joka ohjaa mikrolainoja kehitysmaiden pienyrittäjien hyväksi.

Esittelijä

08.05.2012

johtava rehtori
Taina Törmä

Lisätiedot

Taina Törmä, johtava rehtori, puhelin: 310 88501
taina.torma(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 17.04.2012 § 30

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupungin virastona taidemuseo pystyy omalla sektorillaan vaikuttamaan globaalin vastuun strategian kohdista erityisesti kansainväliseen toimintaan. Taidemuseon yhteistyöverkosto on maailmanlaajuinen. Kansainvälisellä toiminnallaan taidemuseo vahvistaa Helsingin kehittymistä suvaitsevana, kilpailukykyisenä, vetovoimaisena ja palvelevana kaupunkina sekä tieteen ja taiteen innovaatiokeskuksena. Näin se myös edistää Itämeren alueen näkyvyyttä globaalilla tasolla.

Kaupungin strategioihin on sisällytetty globaalin vastuun linjauksia, tavoitteita ja yksityiskohtaisia toimenpiteitä, joita taidemuseo noudattaa omassa toiminnassaan. Taidemuseo on täsmentänyt omaan toimintaansa kaupungin strategioista johdettuja linjauksia, jotka osaltaan toteuttavat globaalin vastuun strategiaa. Linjausten mukaisia omia toimintaohjeita on kirjattu taidemuseon ympäristöohjelmaan, hankintastrategiaan sekä tasa-arvo-ohjelmaan. Monikulttuurisuus on näkyvä osa taidemuseon toimintaa.

Globaalin vastuun strategian sisältämät vastuualueet ja toimenpideehdotukset on työryhmän ehdotuksessa ja muistiossa perusteltu hyvin. Taidemuseo pitää tärkeänä, että Helsingin kaupungille on laadittu globaalin vastuun linjaukset.

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Janne Gallen-Kallela-Sirén

Lisätiedot

Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

Asuntolautakunta 12.04.2012 § 40

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa työryhmän ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Maailma on globalisoitunut, ja sen myötä on syntynyt haasteita, joihin vastaaminen edellyttää vastuun ottamista myös paikallisella tasolla. Kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa on linjauksia, joista on tunnistettu globaalien vastuun keskeisiä teemoja. Työryhmä on käsitellyt laajasti näitä ilmiöitä, joista hyvänä esimerkkinä on ilmastonmuutos. Asuntolautakunnan toimialaan olennaisimmin liittyvät aiheet ovat ilmastonmuutoksen torjuminen, maahanmuutto ja monimuotoisuus sekä työ- ja elinkeinopolitiikka.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä ympäristöön liittyvät tekijät ovat olennaisia tuotettaessa ja järjestettäessä palveluita kuntalaisille.

Ilmastonmuutosta torjutaan lisäämällä talojen energiatehokkuutta

Strategiaohjelman tavoitteena on, että Helsinki kantaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjuntatyössä sekä edistää päästöjen vähentämistä synnyttäviä energian tuotantoon ja kulutukseen liittyviä innovaatioita.

Tavoitteeseen tähtäviä käytännön toimenpiteitä on kirjattu mm. Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa 2008 – 2017 ja sen seurantaraportissa 2011. Helsingin kaupunki osallistuu ilmastonmuutoksen torjuntaan eheyttämällä yhdyskuntarakennetta sekä huolehtimalla asuntorakentamisen ja perusparantamisen energiatehokkuudesta. Kaupungin tontinluovutusehtoihin on kirjattu vaatimus rakentaa A-energialuokan asuinkiinteistöjä.

Energiatehokkuuden parantaminen edellyttää myös olemassa olevan asuntokannan energiatehokkuuden huomattavaa parantamista. Kaupungin omistamassa asuntokannassa tavoitteeksi on asetettu energian ominaiskulutuksen vähentyminen 20 %:lla vuoteen 2020 mennessä.

Asunto-osasto valmistelee asuntolautakunnalle esitykset valtion korjaus- ja energia-avustusten välittämisestä kuntaan. Näillä tukimuodoilla edistetään asuinkiinteistöjen energiatehokkuutta.

Maahanmuutto ja asukasrakenteen kehittyminen

Muunkielisten eli muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien helsinkiläisten määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina. Väestön kasvu perustuu valtaosin maahanmuuttajien kasvavaan määrään. Kaupungin strategiaohjelmassa 2009 - 2012 on kiinnitetty huomiota muunkielisen väestön integroitumiseen Helsingin

asuntomarkkinoille ja keskittymiseen tietyille alueille ja tietyntyyppisiin asuntoihin.

Kaupunginosittain tarkasteltuna muunkielinen väestö keskittyy vuokratulovaltaisille alueille, erityisesti itäisiin ja koillisiin kaupunginosiin. Keskittymistä sinänsä ei ole pidetty ongelmana. Segregaatiosta on puhuttu silloin kun muunkielinen väestö on keskittynyt sosioekonomisesti heikolle alueelle, jota leimaa muita alueita korkeampi työttömyys ja alhaisempi tulo- ja koulutustaso. Tällaista ghettoutumista pyritään torjumaan.

Monipuolisen ja tasapainoisen asukasrakenteen turvaamiseen kaupungin eri alueilla on kiinnitetty huomiota kaupungin asuntopoliitikassa jo vuosia. Tavoitteeseen on pyritty mm. sekoittamalla asumisen eri hallintamuotoja uustuotantoalueilla ja vanhoilla asuinalueilla täydennysrakentamisen keinoin. Muunkielisen väestön tasaisempi sijoittuminen eri alueille ja eri hallintamuotoa oleviin asuntoihin edellyttää asumisen hallintamuotojen sekoittamisen jatkamista. Sen lisäksi riittävä kohtuuhintainen asuntotarjonta eri puolilla kaupunkia on edellytys tasapainoiselle kehitykselle.

Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä on kiinnitetty jatkuvasti huomiota kaupungin vuokratulojen ja asuinalueiden asukasrakenteen monipuolisuuteen. Toimintaohjelma on perustunut mm. maahanmuuttajien hajasijoittamiseen ja syntyneiden keskittymien purkamiseen. Mahdollisuudet vaikuttaa kehitykseen ovat kuitenkin rajalliset, koska maahanmuuttajien osuus kaupungin ja muiden omistajien aravavuokra-asuntokannassa on jatkuvasti kasvanut. Suuri osa maahanmuuttajista ei pysty järjestämään asumistaan muulla tavalla.

Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta on aivan liian vähäistä kysyntään nähden. Maahanmuuttajakeskittymistä voidaan ehkäistä tarjonnan kasvulla, koska se mahdollistaa tehokkaamman hajasijoittumisen. Tavanomaisten aravavuokra-asuntojen tuotantoa pitäisi siis kasvattaa. Maahanmuuttajien tasaisempi sijoittuminen muihin hallintamuotoihin, esimerkiksi asumisoikeus- ja omistusasuntoihin, on tavoite, jota ei voida ratkaista pelkästään asuntopoliittisin keinoin. Tässä on kysymys enemminkin integraation tavoitteesta, joka tähtää tämän väestönosan sosioekonomisen statuksen ja toiminnallisten resurssien kohottamiseen kantaväestön tasolle.

Kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta tukee työ- ja elinkeinopoliittikkaa

Työvoiman saatavuuden kannalta keskeinen tekijä on kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta Helsingissä ja lähialueilla. Uusien työpaikkojen syntyminen ja seudun voimakas väestönkasvu ovat lisänneet asuntojen

kysyntää, mikä pahentaa entisestään vaikeata asuntomarkkina-tilannetta. Pitkään jatkunut kysynnän ja tarjonnan epätasapaino Helsingin asuntomarkkinoilla on johtanut sekä asuntojen hintojen että vuokrien nousuun. Riittävän asuntotarjonnan syntyminen edellyttää, että asuntomarkkinoille saadaan lisää toimijoita, rakentajia, rakennuttajia sekä vuokra-asuntojen omistajia.

Kaupungin tulee pyrkiä kaikilla toimillaan luomaan edellytykset kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteiden toteutumiseksi.

Yhteenveto

Asuntolautakunnan näkemyksen mukaan työryhmän ehdotuksessa globaalin vastuun strategiaksi on otettu huomioon kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeiset teemat ja toimenpiteet. Lautakunnan mielestä tulee näiden lisäksi kiinnittää huomiota kaupungin eri alueiden säilymiseen viihtyisinä ja turvallisina asuinalueina kaikille kaupunkilaisille. Tämä edellyttää alueiden asuntokannan hallintamuotojen monipuolisuutta sekä monipuolista ja tasapainoista asukasrakennetta.

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon turvaaminen ja tuotannon määrän lisääminen ovat välttämättömiä toimenpiteitä alueen talouden ja työvoiman saatavuuden ja liikkuvuuden kannalta. Kaupungin tulee luoda sille edellytykset.

Asuntolautakunta pyrkii omilla lausunnoillaan ja päätöksillään edesauttamaan yllä mainittujen tavoitteiden toteutumista.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Merja Liski, tutkija, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.04.2012 § 48

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin kaupunki ottaa osaa globaaliin vastuunkantoon osana omaa strategiaansa. Yksi osa työryhmän ehdotuksesta koskee vesiensuojelua ja Itämeren suojelua.

Kaupunginhallituksen vahvistamien suunnitelmien mukaisesti pelastuslaitos vastaa Helsingin rannikkoalueen öljyntorjunnasta.

Pelastuslautakunta toteaa, että öljykuljetusten määrä ja samalla riskit mittavasta merellisestä öljyonnettomuudesta ovat viime vuosina kasvaneet. Työryhmän ehdotuksessa ei lainkaan oteta kantaa öljyonnettomuuden kaltaisen äkillisen tapahtuman ennaltaehkäisyyn. Itämerellä tapahtuvan öljyonnettomuuden vaikutukset voivat tuulen suunnasta ja muista olosuhteista riippuen kohdistua Helsingin alueelle tai muualle pääkaupungin lähialueille Viro mukaan lukien. Kyse on rajat ylittävästä uhkakuvasta. Pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että merellisen öljyonnettomuuden ennaltaehkäisy on osa kaupunkitason strategiaa ja että öljyntorjunnan resurssitarpeet ratkaistaan erillään pelastustoimen muusta toiminnasta ja sen mitoituksesta.

Työryhmän ehdotuksesta ei ole muuta lausuttavaa.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

§ 113

Terveyslautakunnan lausunto aloitteesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamisesta

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistamaan terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tarpeisiin.

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen ja yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevästä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Terveyslautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Terveyslautakunta yhtyy aloitteentekijän näkemykseen siitä, että perustettavan työryhmän tulee koostua eri hallintokuntien johtavista virkamiehistä, jotta voidaan taata perustettavan työryhmän kyky määrätietoisesti ohjata ja koordinoida kaupunkilaisten terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Mukana olisivat ne hallintokunnat, jotka ovat keskeisiä toimijoita väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parantamisessa. Lisäksi mukaan tulee pyytää kansalaisjärjestöjen edustus. Koska tehtävä olisi osa virkatyötä, ei työryhmä aiheuttaisi erillisiä kustannuksia.

Terveyslautakunta toteaa, että perustettavan työryhmän vetäjänä Helsingissä voisi toimia vuoden 2013 alussa yhdistyvä sosiaali- ja terveystoimisto, koska se on hyvinvointi- ja terveystoimintoja tuottava hallintokunta Helsingissä. Organisaatiomuutoksen liittyvässä johtosääntöehdotuksessa todetaan, että uuden viraston henkilöstö- ja

kehittämispalvelujen osasto toimisi ensi vuoden alusta myös terveydenhuoltolain mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin vastuutahona Helsingin kaupungissa.

Kaupunginhallitus päätti lopettaa vuoden 2010 lopussa Terve ja turvallinen kaupunki - neuvottelukunnan, jossa tietyiltä osin käsiteltiin koko kaupunkia koskevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja. Nyt perustettava työryhmä korvaisi tältä osin päättyneen neuvottelukunnan toimintaa.

Terveysvaikutusten arviointi

Helsingiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään ja tuetaan hyvin monella tavalla sekä hallintokuntien omana että yhteisenä toimintana. Väestön positiivisia terveysvaikutuksia saattaa entisestään vahvistaa, kun kaupunkitasolla toimisi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista vastaava työryhmä."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne antaa valtuustoaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistaman terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn tarpeisiin.

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen ja yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistaman terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tarpeisiin.

Sosiaalilautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Kaupunkitasolla Helsingiltä puuttuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoiva ja linjaava työryhmä. Sosiaalilautakunta yhtyy aloitteentekijän näkemykseen siitä, että perustettavan elimen tulee koostua eri hallintokuntien johtavista virkamiehistä, jotta voidaan taata perustettavan elimen kyky määrätietoisesti ohjata ja koordinoida kaupunkilaisten terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Mukana olisivat ne hallintokunnat, jotka ovat keskeisiä toimijoita väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parantamisessa sekä syrjäytymisen vähentämisessä. Lisäksi mukaan tulee pyytää kansalaisjärjestöjen edustus. Tehtävä olisi osa virkatyötä, joten työryhmän työskentelystä ei aiheutuisi erillisiä kustannuksia. Koska väestön terveyden edistäminen tapahtuu hyvin laajasti ja muidenkin kuin terveys- ja sosiaalipalvelujen vaikutuksesta, on hyvä miettiä työryhmän roolia nimenomaan laajasta näkökulmasta.

Kun uutta työryhmää perustetaan, on oleellista ottaa huomioon jo nyt sosiaaliviraston eri vastuualueiden laajasti toimivat työryhmät ja kehittämistoiminta. Sosiaalivirastossa lapsiperheiden palvelujen vastuualueella on jo luotu monihallintokuntaisia johtamis- ja asiantuntijarakenteita lasten ja nuorten palveluiden johtamiseen, hyvinvointitiedon kokoamiseen ja indikaattoreiden luomiseen. Mielenterveyspalveluissa on kaupungin ja HUSn yhteinen lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä, jossa on mukana johtavia virkamiehiä. Vanhusten palvelujen vastuualueella toimii laaja, eri järjestöt kokoava hyvinvointityöryhmä. Aikuisten palvelujen vastuualueella hyvinvointia ja terveyttä edistetään monin eri tavoin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Esimerkiksi aluetyössä hyvinvointia edistetään alueellisissa verkostoissa ja ryhmissä. Näitä hyviä käytäntöjä pitää edelleen jatkaa. Uusi työryhmä voisi toisaalta tukea olemassa olevien ryhmien työtä ja tuottaa esimerkiksi tietoa eri väestöryhmien hyvinvoinnista. Tietokeskuksen tiivis mukanaolo työryhmässä kokoamassa ja käsittelemässä tietoa, on tärkeää.

Toukokuussa 2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnan nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevästä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Lain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kaupunginhallitus päätti lopettaa vuoden 2010 lopussa Terve ja turvallinen kaupunki - neuvottelukunnan, jossa tietyiltä osin käsiteltiin koko kaupunkia koskevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja. Nyt perustettava työryhmä korvaisi tältä osin päättyneen neuvottelukunnan toimintaa.

Vuoden 2013 alussa aloittava sosiaali- ja terveysvirasto päättää osaltaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamisesta, organisoitumisesta sekä koordinoituvastuusta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Maarit Varis, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 17.04.2012 § 65

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee, että kulttuurilla ja taiteella on tärkeä merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Tätä ajatusta tukevat niin viimeaikainen tutkimus kuin käytännön kokemus. Taide voi toimia hyvinvoinnin kannalta niin ennaltaehkäisevästi kuin kuntouttavasti. Kulttuuri- ja taidetoiminta vahvistavat mm. ihmisten elämänlaatua, identiteettiä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Kaupungin virastojen välisellä yhteistyöllä on keskeinen merkitys helsinkiläisten hyvinvoinnin tukemisessa ja edistämisessä. Siihen ohjeistetaan muun muassa kaupungin valtuustostrategiassa sekä

talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisoheissa. Tavoitteena on, että toimialat ylittäviä palveluprosesseja parannetaan ja tehostetaan entisestään. Uudenlaisen yhteistyön tulee tapahtua ensisijaisesti virastojen omia toimintamalleja ja -sisältöjä kehittämällä esimerkiksi sopimalla yhteisistä työntekijöistä ja jakamalla yhdessä kustannuksia.

Helsingin kulttuurikeskuksessa toteutetaan jo nyt kaupunkilaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi taiteen keinoin virastojen välistä yhteistyötä. Uudenlaisia toimintamalleja on kehitetty mm. perustamalla vuonna 2011 yhteiset kulttuurisuunnittelijan työnkuvat niin sosiaali- kuin opetusviraston kanssa. Suunnittelijoiden tehtävänä on ennen kaikkea vahvistaa taiteen hyvinvointivaikutuksia lasten ja ikäihmisten parissa. Työnkuviansa kautta he toimivat jo lähtökohtaisesti yhteistyössä niin taidekentän kuin koulun tai hoivakentän kanssa. Jo nyt on selviä todisteita siitä, näin pystytään tehostamaan virastojen välistä vuorovaikutusta, hyvien käytäntöjen leviämistä ja moniammatillista työotetta.

Edellä oleva huomioon ottaen kulttuuri- ja kirjastolautakunta ei katso, että kaupunkilaisten hyvinvointia ja virastojen välistä yhteistyötä tulisi ensisijaisesti edistää ehdotetun kaltaisen ohjausryhmän kautta. Sen sijaan lautakunta näkee tarkoituksenmukaisemmaksi, että tämä tapahtuu kehittämällä virastojen omia sisäisiä prosesseja.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Jenni Varho, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37842
jenni.varho(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 15.3.2012

HEL 2012-002566 T 00 00 03

Aloitteessa esitetään, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimen yhdistymisen yhteydessä perustetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä.

Myös terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen ja yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että lainsäädännön ja aloitteessa mainittuja lainsäädännön kanssa yhteneviä velvoitteita tullaan toteuttamaan uudessa sosiaali- ja terveystoimen organisaatiossa. Organisaation muodostumisen jälkeen tulee uuden johdon harkittavaksi terveyden ja hyvinvoinnin yhteistyön koordinoititapa.

Samalla talous – ja suunnittelukeskus toteaa, että terveydenhuoltolain velvoitteet kytkeytyvät myös uuden strategian laadinnan prosessiin. Strategiaohjelmaa ja hallintokuntien välistä yhteistyötä kaikilla toimintatasoilla tulee edistää käytännön toimin.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginhallitus päätti 7.2.2011, että Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukuntaa ei aseteta uudeksi toimintakaudeksi. Perusteluissa esittelijä toteaa mm., että neuvottelukunnan tehtäväkenttää edistetään nykyoloissa parhaiten hallintokuntien toimintana eikä näin ollen ole tarkoituksen mukaista asettaa Terve ja turvallinen – kaupunki neuvottelukuntaa uudeksi toimikaudeksi.

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

§ 114

Terveyslautakunnan lausunto aloitteesta lähipalvelujen turvaamisesta organisaatiouudistuksen yhteydessä

HEL 2012-001792 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Päättyessään 30.11.2011 sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiouudistuksesta kaupunginvaltuusto linjasi, että organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen. Valtuuston organisaatiouudistusta koskeviin linjauksiin ei sisälly suunnitelmia lähiverkon karsimisesta.

Asukkaiden kuulemiseksi organisaatiouudistusta valmisteleva muutostiimi järjesti 29.2.2012 ja 1.3.2012 sidosryhmien työpajat, joihin kutsuttiin 41 kolmannen sektorin edustajaa. Kutsua noudatti 28 järjestöä, jotka edustivat mm. mielenterveys- ja päihdejärjestöjä, omaishoitoa, veteraaneja, ensi- ja turvakoteja jne. Näin haluttiin saada palvelujen suunnitteluun niiden asukkaiden näkemyksiä, joita on vaikea muutoin tavoittaa. Lisäksi järjestetään neljä asukastilaisuutta eri puolilla kaupunkia yhteistyössä kaupunginosayhdistys Helka ry:n kanssa 18.4., 26.4., 10.5. ja 24.5.2012. Edelleen muutoksen etenemisestä tiedotetaan kuntalaisille mm. kaupungin internet-sivustojen kautta.

Lähipalvelut ovat muutoksessa erityisen huomion kohteena. Organisaatiota suunnittelevan muutostiimin organisaatioehdotuksessa todetaan, että yhteisiä poikkihallinnollisia prosesseja, jotka eivät tule esiin organisaatorakenteessa, ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, lähipalvelut, ruotsinkieliset palvelut, palveluneuvonta- ja ohjaus sekä sähköiset palvelut ja innovatiiviset palvelut. Näiden tärkeiden prosessien järjestelmällisen kehittämisen ja mahdollisimman hyvä toimivuuden varmistamiseksi näille prosesseille on organisaatioesityksessä osoitettu koordinoiva vastuutaho.

Edellä esitetyn perusteella asukkaita siis on kuultu ja kuullaan ja lähipalveluiden turvaamisesta huolehditaan.

Terveysvaikutusten arviointi:

Toimivat ja riittävät lähipalvelut ovat laadukkaan perusterveydenhuollon välttämätön edellytys."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneen antaa kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Päätöksessään 30.11.2011 sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiouudistuksesta kaupunginvaltuusto linjasi, että organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen. Valtuuston organisaatiouudistusta koskeviin linjauksiin ei sisälly suunnitelmia lähiverkon karsimisesta.

Asukkaiden kuulemiseksi organisaatiouudistusta valmistelevalle muutostiimi järjesti 29.2.2012 ja 1.3.2012 sidosryhmien työpajat, joihin kutsuttiin 41 kolmannen sektorin edustajaa. Kutsua noudatti 28 järjestöä, jotka edustivat mm. mielenterveys- ja päihdejärjestöjä, omaishoitoa, veteraaneja, ensi- ja turvakoteja jne. Näin haluttiin saada palvelujen suunnitteluun niiden asukkaiden näkemyksiä, joita on vaikea muutoin tavoittaa. Lisäksi järjestetään neljä asukastilaisuutta eri puolilla kaupunkia yhteistyössä kaupunginosayhdistys Helka ry:n kanssa 18.4., 26.4., 10.5. ja 24.5.2012. Edelleen muutoksen etenemisestä tiedotetaan kuntalaisille mm. kaupungin internet-sivustojen kautta.

Lähipalvelut ovat muutoksessa erityisen huomion kohteena. Organisaatiota suunnittelevan muutostiimin organisaatioehdotuksessa todetaan, että yhteisiä poikkihallinnollisia prosesseja, jotka eivät tule esiin organisaatorakenteessa, ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, lähipalvelut, ruotsinkieliset palvelut, palveluneuvonta- ja ohjaus sekä sähköiset palvelut ja innovatiiviset palvelut. Näiden tärkeiden prosessien järjestelmällisen kehittämisen ja mahdollisimman hyvä toimivuuden varmistamiseksi näille prosesseille on organisaatioesityksessä osoitettu koordinoiva vastuutaho.

Edellä esitetyn perusteella asukkaita siis on kuultu ja kuullaan ja lähipalveluiden turvaamisesta huolehditaan.

Terveysvaikutusten arviointi:

Toimivat ja riittävät lähipalvelut ovat laadukkaan perusterveydenhuollon välttämätön edellytys.

Esittelijä

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-52430
Alvno
FI02012566

Yrjö Hakanen ja kolmesta muuta valtuutettua ovat 1.2.2012 tehneet seuraavan valtuustoaloitteen:

"Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimea järjestetään uudelleen. Palvelujen käyttäjien mielipiteiden kuuleminen ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen uudistusta tehtäessä on tärkeää. Tähän mennessä uudistuksen valmistelu on kuitenkin tapahtunut asukkaita kuulematta.

Sosiaali- ja terveystoimessa lähipalveluilla on tärkeä merkitys muun muassa palvelujen saatavuuden, ennaltaehkäiseviin toiminnan ja tasa-arvon kannalta. Esimerkiksi terveystasemaverkon laajuus osana lähipalveluja on tärkeää terveyserojen vähentämiseksi. Lähipalvelut ovat myös olennainen osa kestävästä kaupunkikehityksestä.

Esitämme, että sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen yhteydessä huolehditaan lähipalvelujen turvaamisesta niin, että lähipalveluja ei vähennetä eikä karsita."

Aloitteesta on pyydetty terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 30.5.2012 mennessä. Lausunto on pyydetty myös sosiaalilautakunnalta sekä talous- ja suunnittelukeskukselta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

08.05.2012

Tja/13

§ 115

Terveyslautakunnan lausunto Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta nro 12099

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa.

Hernesaaren terveyspalvelut sijaitsevat Viiskulman terveysasemalla. Jatkossa terveysasemapalvelut tulevat sijaitsemaan Marian sairaalan alueella, kun sinne rakennetaan Viiskulman korvaava terveysasema. Terveyspalvelujen saavutettavuuden kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa. Terveyskeskus ja sosiaalivirasto ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Valmistelu on pohjautunut nykytilanteen palveluverkon tavoitteisiin.

Terveyslautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotukseen."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hernesaaren osayleiskaavaehdotus selostus

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa.

Hernesaaren terveyspalvelut sijaitsevat Viiskulman terveysasemalla. Jatkossa terveysasemapalvelut tulevat sijaitsemaan Marian sairaalan alueella, kun sinne rakennetaan Viiskulman korvaava terveysasema. Terveyspalvelujen saavutettavuuden kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa. Terveyskeskus ja sosiaalivirasto ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Valmistelu on pohjautunut nykytilanteen palveluverkon tavoitteisiin.

Terveyslautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotukseen."

Esittelijä

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää terveyslautakunnan lausuntoa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta 16.5.2012 mennessä. Lausuntoa pyydetään myös sosiaalilautakunnalta sekä muilta lautakunnilta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 7.2.2012 päivätyn 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin. Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen alue sijaitsee Helsingin kantakaupungin eteläisellä ranta-alueella Eiran ja Ullanlinnan länsipuolella. Alue rajoittuu pohjoisessa Matalasalmenkujaan ja Laivakatuun ja muilta osin mereen.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen ja vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien toimintojen sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituri paikan lisäksi yksi uusi laituri paikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa, purjevenesatama ja vesiurheilukeskus. Venesatamien yhteydessä on vapaa-aikaan ja veneilyn liittyvän kaupan ja toiminnan keskittymä.

Hernesaaren itärantaan rakennetaan puisto, jonka pinta-ala on noin 5 ha. Laivakadun länsipuolella sijaitsevat Fordin talo, Munkkisaaren teollisuustalo ja Valtion viljavaraston siilot.

Osayleiskaava-alueen nykyisen maa-alueen pinta-ala on noin 33 ha. Merialueille tehtäviä lisätäyttöjä on noin 11 hehtaaria. Asuntorakentamisen kerrosalataavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta. Työpaikka- ja palvelukerrosalataavoite on noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Alueelle suunnitellaan monipuolisia kaupunkiasumisen muotoja. Niitä ovat kerrostalojen lisäksi kaupunkipientalot ja -rivitalot ja kerrostalon ja pientalon asumisratkaisujen yhdistelmät. Tavoitteena on, että alueesta tulee elinvoimainen ja viihtyisä osa Helsingin kantakaupunkia.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto, josta syystä osayleiskaavan laadinta alueelle on tarpeen. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaavan.

Osayleiskaava-alueella ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat maaperän pilaantuneisuus ja liikenteen aiheuttama melu. Osayleiskaava luo edellytykset ihmisten terveys- ja turvallisuusvaikutusten huomioimiselle asemakaavoituksessa, muussa jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa siten, että niille asetettavat vaatimukset täyttyvät.

Terveyskeskus on esittänyt näkemyksensä Hernesaaren osayleiskaavaluonnoksesta 15.12.2011.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hernesaaren osayleiskaavaehdotus selostus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 03.05.2012 § 229

Pöydälle 03.05.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.05.2012 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Jussi Heinämies: Jätetään asia pöydälle.

Kannattajat: Tuula Hänninen

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 142

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa. Hernesaaren lapsiperheiden kotipalvelun ja varhaisen tuen, perheneuvolan ja lastensuojelun palvelut tullaan järjestämään osana eteläisen alueen palveluja. Aikuisten ja ikääntyvien palvelut tukeutuvat myös olemassa olevaan palveluverkkoon. Hernesaaren suunnittelussa tulee kuitenkin varautua itsenäisen toimeentulon mahdollistaman erityisasumisen sijoittumiseen asuntokortteleihin.

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus vastaa päivähoiton palveluverkon tarpeisiin. Hernesaari kuuluu Kallio-Ullanlinna-Vironniemi päivähoitoalueeseen. Päivähoitoalueella päivähoiton tarve on keskimääräistä suurempi suhteessa alle kouluikäiseen väestöön. Hernesaaren vuosien 2020-2045 rakentamis- ja väestöennusteen mukaan päivähoiton palvelujen suurin tarve ajoittuisi vuoden 2030 paikkeille. Ennusteen perusteella laskennallinen päivähoiton tarve

Hernesaassa vaihtelisi noin 130-260 päivähoitopaikan välillä 60 %:n kattavuudella.

Hernesaassa tavoitteena on täydentää päivähoiton palveluverkkoa isommilla omilla tonteilla sijaitsevilla toimipisteillä. Kerrostalojen alakertaan sijoituvia ns. kivijalkapäiväkoteja tarvitaan mahdolliseen tilapäiseen päivähoiton tarpeeseen ruuhka-aipeina. Päivähoiton ja leikkipuistotoiminnan palvelut sijoittuvat hyvin kaavassa osoitetuille julkisten palvelujen ja hallinnon alueille. Päivähoiton palveluverkon suunnittelussa varaudutaan kahden Y-tontilla sijaitsevan päiväkodin tarpeeseen, joiden kummankin laajuudeksi arvioidaan 1 200-1 500 brm2 ja ulkotilat 1 700-2 500 brm2. Leikkipuisto- ja kerhotoiminnan mitoituksena käytetään noin 250-300 brm2 huomioiden lasten vapaan liikkumisen mahdollistamat ulkotilat puistossa.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioitavaksi, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa ja päivähoito muodostaa samaan aikaan oman varhaiskasvatuksen käsittävän virastonsa. Sosiaalivirasto mukaan lukien päivähoito ja terveyskeskus ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Siten valmistelu on pohjautunut nykytilanteessa käytettävissä olevaan tietoon palveluverkon tavoitteista Hernesaassa.

Sosiaalilautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Inkeri Rehtilä, erityisasiantuntija, puhelin: 310 62841
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 42

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Osayleiskaavan tavoitteena on liittää alue rakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti osaksi kantakaupunkia. Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka.

Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto, minkä vuoksi osayleiskaava on laadittu. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaava 2002:en.

Osayleiskaava-alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkihiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltavaksi esitetty rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011). Rakennusten suojelutavoitteet tarkentuvat asemakaavan laatimisen yhteydessä. Asemakaavoituksessa huomioon otettavaa on rakennusten suojeluarvo Hernesaaren teollisesta historiasta kertovina ja arkkitehtonisesti ja arvokkaina rakennuksina, toiminnaltaan alueen luonnetta rikastavana osana sekä maisemallisina maamerkkeinä.

Johtokunta pitää myönteisenä, että aiemmin esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7-kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkinä ja samalla säilyttää alueen mittakaavan kantakaupungille ominaisissa korkeusasemissa.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Useat laaditut havainnekuvat kertovat muutoksen laajuudesta. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista, rantapuisto ja kanavia. Mittavia merialueen täyttöä ja pengerryksiä vaativa helikopterikenttä muuttaa maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään. Kaupunginmuseon johtokunta pitää esitettyä helikopterikentän ja erityisesti sen vaatimien täyttöjen ja pengerrysten mitoitusta erittäin ongelmallisena Helsingin kaupungin merialueen ja maiseman vaalimisen kannalta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

08.05.2012

Tja/13

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 123

Pöydälle 17.04.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2012 § 78

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Ksv 0836_1, karttalehti G2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 7.2.2012 päivätyn 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti lisätä seuraavat jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu Hernesaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin hernaasaaren

kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen.

Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Lisätään päätöksen yhteyteen seuraava lautakunnan ponsi ohjaamaan alueen jatkosuunnittelua:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu hernaosaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin hernaosaaren kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen.

Kannattajat: Stefan Johansson

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti äänestyksettä.

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Lisätään päätöksen yhteyteen seuraava lautakunnan ponsi ohjaamaan alueen jatkosuunnittelua:

Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi

sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittäminen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Kannattajat: Osmo Soininvaara

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittäminen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Jaa-äännet: 2

Tuula Palaste-Eerola, Heli Puura

Ei-äännet: 7

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara, Sampo Villanen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Lautakunta hyväksyi tehdyn vastaehdotuksen.

14.02.2012 Pöydälle

07.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi

Anne Karlsson, yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Yksikön päällikkö 13.12.2011

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Hernesaaren osayleiskaavan tarkistettu luonnos on valmistunut. Kaupunginmuseo on päättänyt antaa siitä seuraavan lausunnon.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituriipaikan lisäksi yksi uusi laituriipaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkiahiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltava rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011).

Museo pitää hyvänä, että aiemmin kortteliin AK1-esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7 –kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkinä.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista, rantapuisto ja kanavia. Uusi mittavia merialueen täyttöä vaativa helikopterikenttä muuttaa merellistä maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavan tarkistetusta luonnoksesta.

08.05.2012

Tja/13

Lisätiedot

Saresto Sari, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

§ 116

Terveyslautakunnan vastaus esitykseen Naulakallion koulun kouluterveydenhoitajan resursseista

HEL 2012-004938 T 06 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa esityskirjeeseen seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen vastauksen:

"Helsingin terveystieteiden tutkimuskeskuksen kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen tervettä kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä. Kouluterveydenhuolto edistää terveyttä terveysneuvonnan keinoin, tunnistaa ja vahvistaa terveyttä suojaavia tekijöitä sekä pyrkii puuttumaan ongelmiin mahdollisimman varhain. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on koulujen ja oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito, terveysneuvonta sekä lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen.

Kouluterveydenhuolto toimii asiakaslähtöisesti ja oikeudenmukaisesti perhekeskeisyyttä ja yksilöllisyyttä kunnioittaen. Kouluterveydenhuollon henkilöstön toiminnassa korostuvat ammattitaito, luottamuksellisuus, vastuullisuus sekä oman osaamisen jatkuva kehittäminen.

Kouluterveydenhuolto ohjaa koululaisia tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja hoitoon, toimii yhteistyössä lapsen perheen kanssa ja kehittää terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä moniammatillisessa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 6.4.2011/338; Kansanterveyslaki 77/1972; Kansanterveysasetus 802/1992; Sosiaali- ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004:8; Helsingin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon toimintasuunnitelma 2010–2012).

Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset

Terveystarkastuksella tarkoitetaan tutkimuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla ja luotettavilla menetelmillä suoritettua terveydentilan ja toimintakyvyn tarkastusta sekä terveyden edistämiseen liittyvää terveyden tilan selvittämistä.

Kouluterveydenhuollossa terveystarkastuksen sisältöä ohjaa asetuksen (6.4.2011/338) soveltamisohje (STM 2009:20).

Asetuksen (6.4.2011/338) mukaan terveystarkastuksessa on selvitettävä tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan

kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla ja kliinisillä tutkimuksilla sekä tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään terveystarkastuksissa haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet on selvitettävä ja otettava huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla.

Asetus (6.4.2011/338) linjaa, että erityisen tuen tarpeen tunnistamisessa ja tuen järjestämisessä on tärkeää yhteistyö sekä lapsen, nuoren ja hänen perheensä kanssa että koulun kanssa osana oppilashuoltoa. Terveystarkastuksissa pyritään löytämään ne lapset ja nuoret, jotka saattavat tarvita tehostetumpaa seurantaa tulevaisuudessa.

Määräaikainen terveystarkastus

Terveystarkastus tapahtuu vuosittain. Määräaikainen terveystarkastus järjestetään kaikille ennalta määriteltyyn ikä- tai vuosiluokkaan tai tiettyyn muuhun erityisryhmään kuuluville. Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden tasa-arvoinen asema terveyden ja hyvinvoinnin seurannassa. Terveystarkastuksessa selvitetään oppilaan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan terveyttä, kasvua ja kehitystä sekä oppilaan hyvinvointia perhehuomioiden. Tarkastuksissa korostuvat oppilaan omien voimavarojen tukeminen, terveydenedistäminen ja omien vahvuuksien löytäminen, mahdollisten terveysongelmien ennaltaehkäisy sekä terveysneuvonta.

Terveystarkastuksessa käytetään hyödyksi oppilaan aikaisempia terveystietoja sekä mahdollisesti vanhemmilta, opettajalta tai oppilashuoltoryhmältä saatua tietoa. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Laaja terveystarkastus

Luokilla 1, 5 ja 8 tehdään laaja-alaiset terveystarkastukset, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen voidaan lisäksi pyytää opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta.

Laajojen terveystarkastusten tarkoituksena on selvittää oppilaan ja hänen perheensä hyvinvointia. Vanhemmilla on mahdollisuus myös tutustua terveystarkastuksen yhteydessä kouluterveydenhoitajaan ja lääkäriin. Laajassa terveystarkastuksessa selvitetään perheen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät asiat, kuten perheen terveystottumukset ja huolenpito lapsesta. Lapsen tai nuoren ikävaihe huomioon ottaen pyritään vahvistamaan ja tukemaan vanhempien ja

koko perheen omia voimavaroja. Vanhemmilla ja lapsilla on terveystarkastuksen aikana mahdollisuus kertoa tunteistaan sekä ajatuksistaan ja samalla he saavat tietoa lapsen selviytymisestä kouluyhteisössä. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Muut terveystarkastukset

Terveystarkastuksia voidaan järjestää yksilöllisen tarpeen mukaan myös muina ajankohtina tai muille kuin edellä mainituille ryhmille erityisen tuen tai hoidon suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi. Muut terveystarkastukset sisältävät tarvittavat seurantakäynnit. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Yksilölliset tarpeen mukaiset tarkastukset

Terveystarkastusten lisäksi järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaisia tapaamisia. Työntekijällä on mahdollisuus tavata lasta, nuorta ja hänen perhettään joustavasti oman huolensa perusteella. Lisäksi lapsilla, nuorilla ja heidän perheillään on mahdollisuus hakeutua vastaanotolle yksilöllisten tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Kouluterveydenhuollossa tavoitteena on tavata jokainen oppilas kerran lukuvuodessa terveystarkastuksen yhteydessä. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii oppilashuollossa moniammatillisesti ja perhekeskeisesti varhaisen puuttumisen periaatteella.

STM:n suosituksen mukaan kokopäiväistä terveydenhoitajaa kohti tulisi olla korkeintaan 600 koululaista ja tämä suositus toteutuu Helsingissä. Voimavarojen riittävyttä arvioitaessa tulisi ottaa huomioon paikalliset olosuhteet, yhteistyö sekä psykososiaalisen työn vaativuus, erityistukea vaativien koululaisten määrä, koulujen lukumäärä sekä koulupsykologin ja koulukuraattorin palveluiden saatavuus. (STM, Kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004)

Kouluterveydenhuollon toteutuminen Naulakallion koulussa

Naulakallion koulussa on 50 oppilasta. Terveydenhoitajien lisäksi koululla on 6 erityisopettajaa (kaikki Naulakallion opettajat ovat erityisopettajia). Lisäksi koulukuraattori ja koulupsykologi ovat koululla kumpikin yhtenä päivänä viikossa. Lasten ja nuorten hyvinvointi on jokaisen koulussa toimivan aikuisen vastuulla. Koulussa on terveydenhoitajan lisäksi useita muita ammattiauttajia päivittäin.

Naulakallion koulun oppilaille on tehty kaikki asetuksen mukaiset terveystarkastukset. Koululle on ilmoitettu terveydenhoitajan yhteystiedot ja terveydenhoitaja tulee koululle aina tarvittaessa. Lisäksi

oppilaita on ohjattu tarvittaessa ottamaan yhteys omalle terveysasemalle tai terveyspalvelujen neuvontaan puh. 09- 10023.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Irmeli Suvanto, suunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi
Hanna Viitala, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi
Raija Puustinen, terveysasemien johtaja vs., puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulun johtokunnan esitys

Otteet

Ote

Naulakallion ja Lemmilän
koulujen johtokunta

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
terveyslautakunta

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäneenä antaa esityskirjeeseen seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen vastauksen:

"Helsingin terveystieteiden tutkimuskeskuksen kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen tervettä kasvua ja kehitystä sekä vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä. Kouluterveydenhuolto edistää terveyttä terveysneuvonnan keinoin, tunnistaa ja vahvistaa terveyttä suojaavia tekijöitä sekä pyrkii puuttumaan ongelmiin mahdollisimman varhain. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on koulujen ja oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito, terveysneuvonta sekä lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen.

Kouluterveydenhuolto toimii asiakaslähtöisesti ja oikeudenmukaisesti perhekeskeisyyttä ja yksilöllisyyttä kunnioittaen. Kouluterveydenhuollon henkilöstön toiminnassa korostuvat ammattitaito, luottamuksellisuus, vastuullisuus sekä oman osaamisen jatkuva kehittäminen.

Kouluterveydenhuolto ohjaa koululaisia tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja hoitoon, toimii yhteistyössä lapsen perheen kanssa ja kehittää terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä moniammatillisessa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 6.4.2011/338; Kansanterveyslaki 77/1972; Kansanterveysasetus 802/1992; Sosiaali-

ja terveysministeriön kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004:8; Helsingin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon toimintasuunnitelma 2010–2012).

Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset

Terveystarkastuksella tarkoitetaan tutkimuksilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla ja luotettavilla menetelmillä suorittettua terveydentilan ja toimintakyvyn tarkastusta sekä terveyden edistämiseen liittyvää terveyden tilan selvittämistä.

Kouluterveydenhuollossa terveystarkastuksen sisältöä ohjaa asetuksen (6.4.2011/338) soveltamisohje (STM 2009:20).

Asetuksen (6.4.2011/338) mukaan terveystarkastuksessa on selvitettävä tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla ja kliinisillä tutkimuksilla sekä tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään terveystarkastuksissa haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet on selvitettävä ja otettava huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla.

Asetus (6.4.2011/338) linjaa, että erityisen tuen tarpeen tunnistamisessa ja tuen järjestämisessä on tärkeää yhteistyö sekä lapsen, nuoren ja hänen perheensä kanssa että koulun kanssa osana oppilashuoltoa. Terveystarkastuksissa pyritään löytämään ne lapset ja nuoret, jotka saattavat tarvita tehostetumpaa seurantaa tulevaisuudessa.

Määräaikainen terveystarkastus

Terveydenhoitaja tapaa oppilaat vuosittain. Määräaikainen terveystarkastus järjestetään kaikille ennalta määriteltyyn ikä- tai vuosiluokkaan tai tiettyyn muuhun erityisryhmään kuuluville. Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden tasa-arvoinen asema terveyden ja hyvinvoinnin seurannassa. Terveystarkastuksessa selvitetään oppilaan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan terveyttä, kasvua ja kehitystä sekä oppilaan hyvinvointia perhe huomioiden. Tarkastuksissa korostuvat oppilaan omien voimavarojen tukeminen, terveydenedistäminen ja omien vahvuuksien löytäminen, mahdollisten terveysongelmien ennaltaehkäisy sekä terveysneuvonta.

Terveystarkastuksessa käytetään hyödyksi oppilaan aikaisempia terveystietoja sekä mahdollisesti vanhemmilta, opettajalta tai oppilashuoltoryhmältä saatua tietoa. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Laaja terveystarkastus

Luokilla 1, 5 ja 8 tehdään laaja-alaiset terveystarkastukset, johon sisältyy terveydenhoitajan tekemän tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastus sekä vanhempien tapaaminen ja haastattelu. Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen voidaan lisäksi pyytää opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta.

Laajojen terveystarkastusten tarkoituksena on selvittää oppilaan ja hänen perheensä hyvinvointia. Vanhemmilla on mahdollisuus myös tutustua terveystarkastuksen yhteydessä kouluterveydenhoitajaan ja lääkäriin. Laajassa terveystarkastuksessa selvitetään perheen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät asiat, kuten perheen terveystottumukset ja huolenpito lapsesta. Lapsen tai nuoren ikävaihe huomioon ottaen pyritään vahvistamaan ja tukemaan vanhempien ja koko perheen omia voimavaroja. Vanhemmilla ja lapsilla on terveystarkastuksen aikana mahdollisuus kertoa tunteistaan sekä ajatuksistaan ja samalla he saavat tietoa lapsen selviytymisestä kouluyhteisössä. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Muut terveystarkastukset

Terveystarkastuksia voidaan järjestää yksilöllisen tarpeen mukaan myös muina ajankohtina tai muille kuin edellä mainituille ryhmille erityisen tuen tai hoidon suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi. Muut terveystarkastukset sisältävät tarvittavat seurantakäynnit. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Yksilölliset tarpeen mukaiset tarkastukset

Terveystarkastusten lisäksi järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaisia tapaamisia. Työntekijällä on mahdollisuus tavata lasta, nuorta ja hänen perhettään joustavasti oman huolensa perusteella. Lisäksi lapsilla, nuorilla ja heidän perheillään on mahdollisuus hakeutua vastaanotolle yksilöllisten tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan. (Asetuksen 6.4.2011/338 soveltamisohje; STM 2009:20)

Kouluterveydenhuollossa tavoitteena on tavata jokainen oppilas kerran lukuvuodessa terveystarkastuksen yhteydessä. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii oppilashuollossa moniammatillisesti ja perhekeskeisesti varhaisen puuttumisen periaatteella.

STM:n suosituksen mukaan kokopäiväistä terveydenhoitajaa kohti tulisi olla korkeintaan 600 koululaista ja tämä suositus toteutuu Helsingissä. Voimavarojen riittävyttä arvioitaessa tulisi ottaa huomioon paikalliset olosuhteet, yhteistyö sekä psykososiaalisen työn vaativuus, erityistukea vaativien koululaisten määrä, koulujen lukumäärä sekä koulupsykologin

ja koulukuraattorin palveluiden saatavuus. (STM,
Kouluterveydenhuollon laatusuositus 2004)

Kouluterveydenhuollon toteutuminen Naulakallion koulussa

Naulakallion koulussa on 50 oppilasta. Terveystenhoitajien lisäksi koululla on 6 erityisopettajaa (kaikki Naulakallion opettajat ovat erityisopettajia). Lisäksi koulukuraattori ja koulupsykologi ovat koululla kumpikin yhtenä päivänä viikossa. Lasten ja nuorten hyvinvointi on jokaisen koulussa toimivan aikuisen vastuulla. Koulussa on terveydenhoitajan lisäksi useita muita ammattiauttajia päivittäin.

Naulakallion koulun oppilaille on tehty kaikki asetuksen mukaiset terveystarkastukset. Koululle on ilmoitettu terveydenhoitajan yhteystiedot ja terveydenhoitaja tulee koululle aina tarvittaessa. Lisäksi oppilaita on ohjattu tarvittaessa ottamaan yhteys omalle terveysasemalle tai terveystalvelujen neuvontaan puh. 09- 10023.

Esittelijä

Naulakallion koulun johtokunta on lähettänyt terveyslautakunnalle esityksen liitteenä olevan, 21.3.2012 päivätyn kirjeen, jossa esitetään Naulakallion koulun kouluterveydenhoitajan resurssin palauttamista entiselleen yhdeksi päiväksi viikossa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Irmeli Suvanto, suunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi
Hanna Viitala, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46012
hanna.viitala(a)hel.fi
Raija Puustinen, terveysasemien johtaja vs., puhelin: 310 42700
raija.puustinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulun johtokunnan esitys

Otteet

Ote
Naulakallion ja Lemmilän
koulujen johtokunta

Tiedoksi

Terveystasematosasto

08.05.2012

Terveyslautakunta

Jouko Malinen
puheenjohtaja

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuuli Kousa

Riitta Snäll

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 16.05.2012 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

08.05.2012

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa:
pöytäkirjan 103, 105 ja 106 §:t.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua:
pöytäkirjan 102, 104, 109 ja 111- 115 §:t.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:
107- 108, 100 ja 116 §:t.

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan

08.05.2012

jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4 VALITUSOSOITUS

08.05.2012

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella:
pöytäkirjan 117- 118 §:t.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

08.05.2012

Postiosoite: Ratapihantie 9
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Ratapihantie 9
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

08.05.2012

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR OM SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller verkställighet: 103 och 105-106 § i protokollet.

Tillämpat lagrum: 91 § i kommunallagen

2

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning: 102, 104, 109 och 111- 115 § i protokollet.

Tillämpat lagrum: 91 § i kommunallagen

3

ANVISNINGAR OM HUR MAN BEGÄR OMPRÖVNING

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa en skriftlig begäran om omprövning: 107- 108, 110 och 116 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna.

Den tid inom vilken omprövning ska begäras

08.05.2012

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska inlämnas till Helsingfors stads registratorskontor senast den bestämda tidens sista dag under registratorskontorets öppettid.

En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Dagen för delfåendet räknas inte in i den bestämda tiden. Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får begäran om omprövning inlämnas första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Omprövning begärs hos Helsingfors stads hälsovårdsnämnd.

Omprövningsmyndighetens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

Formen för och innehållet i begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska göras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I begäran om omprövning ska uppges

- det beslut som begäran om omprövning gäller
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs
- vem som begär omprövning
- på vilka grunder den som begär omprövning är berättigad att göra detta
- kontaktuppgifter till den som begär omprövning.

Protokoll

08.05.2012

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor

4 BESVÄRSANVISNING

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär:
117-118 § i prokokollet.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas genom kommunalbesvär endast av den som begärt omprövning av det ursprungliga beslutet

Om det ursprungliga beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, får ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna.

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-52430
Alvno
FI02012566

08.05.2012

Kommunalbesvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Postadress: PB 120
00521 HELSINGFORS
Faxnummer: 010 36 42079
Besöksadress: Bangårdsvägen 9
Telefonnummer: 010 36 42000

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- de beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare ha tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

08.05.2012

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 89 euro för behandlingen av ärendet.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer. (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.